Haber

SON HAVADİSLER

AKŞAM POSTASI

5 KURUŞ

Telefon: 23872 Sene: 8 — Sayı: 2656 6 TEMMUZ 1939 PERŞEMBE İlân işleri: Tel. 20335

Berlin Japonyayı harbe girmeğe teşvik ediyor

ALMAN HARICIYE NAZIRI Japon elçisine bir nota verdi

Japon Hükûmeti bu teklifi kabul etmezse ordu kabineyi düşürecek

Tokyo, 6 (A.A.) — Japonyanın Berlin sefiri, von Ribbentrop tarafından tevdi edilen bir notayı hükûmetine göndermiştir. Notada bir ittifak aktedilmesi için ısrar olunmakta ve Avrupada harp çıktığı takdirde Japonya tarafından yapılan siyasî ve iktisadî yardım vaadi hatırlatılmaktadır.

Siyasî mahfillerde söylendiğine göre hükûmet, bu ittifakı akdetmek istemediği takdirde Japon askerî ricali kabinenin düşürülmesini derpiş eylemektedirler.

Japon başvekili Baron Hiranuma

Japon harbiye nazırı general Itagahi

Ingiliz donanmasının seferber hale konulması teklif edildi

Başvekil Çemberlayn cevap verdi:

Hükûmet lüzumlu bütün tedbirleri almaktan geri durmıyacaktır

Londra; 6 (A. A.) — Danzig meselesinde İngilterenin tasavvuratının ne kadar ciddî olduğunu Almanyaya isbatetmek için eylûl 1938 de olduğu gibi İngiliz donanmasının seferber hale konmasını teklif eden Vivyan Adama başvekil şu cevabı vermiştir:

— Hükûmet, tarzı hareketini pek açık bir şekilde ifade etmek için lüzumlu ve arzuya şayan addettiği bütün tedbirleri almaktan geri durmıyacaktır.

Roma; 5 (A. A.) — İkinci İtalyan filosu, Şarkî Akdenizde bir cevelân yapmak üzere pazar günü hareket edecektir.

Ağustos bidayetine kadar devam edecek olan bu cevelân esnasında filo Libyayı ve Eğe denizi limanlarını ziyaret edecektir.

Filoya amiral Mini kumanda etmektedir.

Paris, 5 (A. A.) — Fransa-Bü-

(Devamı 4 üncüde)

Danzige bir Alman taarruzu halinde Fransanın lâkayt kalamıyacağı yolundaki şifahi notayı tebliğ eden Almanyanın Paris elçisi Kont fon Velzeh

Reisicumhur İnönü

Ankarada talebe kampını ziyaret ettiler

Ankara, 5 (Hususî) — İnönü saat on birde refikası ve maiyetleri erkânı ile Gazi lisesinin Söğüdözünde kurduğu kampı teşrif etmişlerdir. Cumhurreisimiz nizam kapısında mektep müdürü Necati Aksu, kamp komutanı Yüzbaşı Arif Güvenç, nizam karakol nöbetçileri ve kıtayı muntazıra tarafından karşılanmışlar, çadırları gezmişler, talebe ile konuşmuşlar, onlara ayrı ayrı iltifat etmişlerdir.

İnönü kampta gördüğü fevkalâde intizamdan dolayı kamp komutanına memnuniyetlerini izhar etmişler, talebenin "Sağ ol!„ nidaları arasında kampı terketmişlerdir.

Bugün 16 Sayfadır

Bir İngiliz gazetesinin verdiği haber:

Boğaziçinde iki sahili birleştirecek büyük bir tünel kazılacak!

İngiliz gazetesi bu tünelin askerî bakımdan da ehemmiyetli olacağını yazıyor

Son gelen ingilizce Sunday Ekspres gazetesinin verdiği bir habere göre, Boğaziçinde iki sahili, yani Anadolu ile Rumeliyi birleştirecek bir tünel açılacaktır. Bu tünel takriben bir buçuk mil olacak ve deniz seviyesinden 30-35 metre aşağıdan kazılacaktır.

İngiliz gazetesi, Londra - Kalkü-

(Devamı 4 üncüde)

Mareşal Çakmak

Menemen ve Foçadaki kıtaları

Teftiş etti

İzmir, 6 — Mareşal Fevzi Çakmak dün beraberinde ordu müfettişleri ve generaller olduğu halde Foça ve Menemendeki ordu birliklerini teftiş etmitşir. Mareşal teftişlerinden çok memnun olduğunu söylemiştir.

Menemen ve Foçada halk tarafından Mareşala büyük tezahürat yapılmış ve iki kasaba da baştan başa donanmıştır. Öğle yemeğini Foçada yiyen Mareşal Akşam üzeri saat yirmide Karşıyakaya hareket etmiştir.

Dün gece şehir gazinosunda Mareşal şerefine 130 kişilik bir ziyafet verilmiştir. Fevzi Çakmak bugün öğleden sonra da İzmir civarındaki birlikleri ziyaret edecektir. Bu akşam saat 19,30 da Kültürparkta yapılan kapalı atış poligonu Mareşal tarafından açılacaktır.

Parktaki gazinoda Mareşal şerefine belediye tarafından bir ziyafet verilecektir .

Milli Müdafaa Vekâleti Hava müsteşarı Albay Zeki Doğan dün Ankara ekspresile buraya gelmiştir.

Bugün şehrimize gelen Bir ecnebî ajans müdürü

Bir kaç haftaya kadar harp çıkacağını söylüyor

İngiliz - Amerikan Keystone ajansı umumî müdürü M. Bert Garai, foto muhabiri Dallison'la birlikte bu sabahki Avrupa semplon ekspresiyle şehrimize gelmiştir.

Gardan doğruca Perapalas oteline giden Bert Garai, iki aydan beri Avrupada siyasî vaziyetin gergin olduğu sahalarda vaziyeti tetkik etmekle meşgul olmuştur.

Tetkik ve temaslarına Polonyadan başlıyan beynelmilel tanınmış bu İngiliz gazetecisi, Varşovada en salâhiyetli Leh hükûmet adamları ve kumandanları ile görüştükten sonra Balkanlara geçmiş Romanya ve Bulgaristanı dolaşmıştır.

(Devamı 4 üncüde)

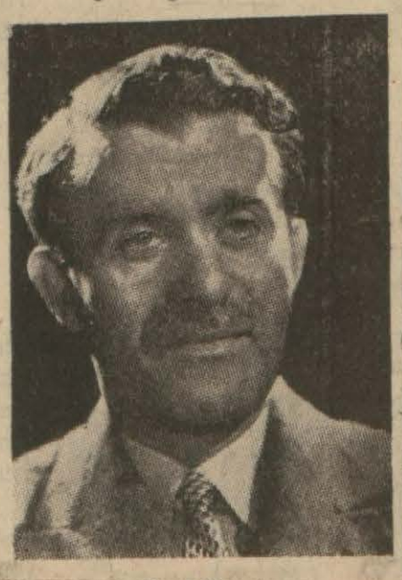

Bert Garai

Valiler Parti Başkanlıklarından çekilecekler

Daimî parti müfettişleri gelinciye kadar valiler kendilerine vekil tayin edecekler

Ankara, 5 (A.A.) — Genel başkanlık divanının üç yıl evvelki kararile birleştirilmiş olan parti ve hükûmet faaliyeti, partinin beşinci büyük kurultayınca tanzim ve kabul edilen nizamname hükümlerine uyularak Genel başkanlık divanının 7.6.939 tarihli kararile tefrik edilmiştir. Parti genel sekreterliği tarafından yeni kararın tatbikatı hakkında vali ve cumhuriyet halk partisi başkanlıklarına yapılan tebligatı aynen dercediyoruz.

Vali ve C.H.P. başkanlığına:

"Parti faaliyeti ile hükûmet idaresi arasında daha amelî bir beraberlik temini için genel başkanlık divanınca ittihaz edilmiş olan 18-6-936 tarihli kararın ref'i ve beşinci büyük kurultayca yeniden tanzim edilmiş olan nizamname hükümlerinin yerine getirilmesi hakkında 7-6-939 tarihinde genel başkanlık divanınca yeniden alınmış olan karar sureti bağlı olarak gönderilmiştir.

Valilerimizin parti başkanı sıfatile 3 senedenberi yurdumuza ve partimize yaptıkları hizmetlerin şükranını eda ederken bundan böyle de partiye ve teşkilâtımıza karşı yakın

(Devamı 4 üncüde)

ÇERÇEVE

Kestirme yollar

Onuncu sınıf muharrirlikten birincisine geçmek için mebus olmalı.

(Şirketi Hayriye) nin laternalarını susturmak için kalem yerine bekçi sopası kullanmalı.

Münekkidin hayranlığını kazanmak için ona şiir ithaf etmeli.

Genç kızların hoşuna gitmek için nezleli bir sesle abuk sabuk konuşmalı ve Baybay! diye ayrılmalı.

Tiyatro eserinde halka azılı bir tez dinletmek için, fırsatını bulup ara yerde bir tabanca patlatmalı.

İstanbulun imar davasını kökünden halletmek için zelzeleye kazma ve yangına süpürge ısmarlamalı.

Âlim geçinmek için, kendinin ilmini bırakıp başkasının cehlini araştırmalı.

Diplomaya taş çıkartmak için şahsiyetsizlik vesikası imzalatmalı.

Tükenmez ömürlü bir mecmua kurmak için sayısız çıplak kadın resmi bulmalı.

*

Hendese diyor ki, doğru hat, iki nokta arasına çekilmiş en kısa yoldur. Hayat ne kadar hendeseye benziyor değil mi?

Necip Fazıl KISAKÜREK

ANKARA HABERLERİ

Üniversite asistanları hakkında lâyiha

Ankara, 6 — İstanbul üniversitesinin umumî müvazeneye alınması hakkındaki kanuna ek olarak hazırlanan lâyiha bugünkü meclis toplantısında görüşülecektir.

Lâyihaya göre, bidayeten asistanlığa girenler bir yıl namzetlik devresi geçireceklerdir. Bu müddet bittikten sonra asıl sıfatı Maarif Vekâletince tasdik edilecek ve namzetlik müddeti kıdem hesabına sayılacaktır..

Asistanlarla baş asistanların intihap, kabul, tayin ve terfi gibi hususları vekâletçe tesbit edilecektir .

Tıp fakültesindeki klinik asistanlarına ihtisas vesikası alıncıya kadar ücret verilecek, bunlardan aslî hizmete alınanlar üçüncü sınıf asistasnlığa tayin olunacaklardır.

Belediyeler Bankası

Ankara Belediyesine de borç verdi

Ankara, 5 (Hususî) — Belediye meclisi bugün belediye reisi Nevzat Tandoğanın reisliğinde fevkalâde toplantısını yaptı. Ankara elektrik ve havagazı şirketi aksiyonlarının belediyece mübayaası için belediyeler Bankasından üç yüz bin liralık istikraz akdi hususunda reisliğe mezuniyet verilmesi hususu görüşülürken Tandoğan geniş izahat vermiş, bu işin tahakkuku için yüksek mesai sarfeden Nafıa Vekili Ali Fut Cebesoyun adını hürmetle anmıştır.

Meclis Nafıa Vekiline şehrin şükranlarını, saygılarını arza Tandoğanı memur etmiştir. Tandoğan meclisin kararını Nafıa Vekiline telgrafla bildirmiştir.

Ankara bira fabrikası

İnhisarlar umum müdürlüğüne devrediliyor

Ankara, 6 — Orman çiftliğindeki bira fabrikasiyle bütün tesisat ve müştemilâtı İnhisarlar umum müdürlüğüne devredilecektir. Bu hususiaki kanun lâyihası meclis encümenlerinden geçmiş ve ruznameye alınmıştır.

Tiyatro ve sinemalardan alınan vergiler

Birleştirilerek yüzde on nisbetine indiriliyor

Ankara, 6 (Hususî) — Tiyatro ve sinemalardan alınan ve bazı yerlerde bilet bedelinin yüzde 28 ine kadar yükselen damga, tayyare ve belediye resimleriyle Darülâceze hisselerinin birleştirilmesine ve bu vergilerin yüzde 10 a indirilerek bir elden tahsiline dair hükûmet bir kanun lâyihası hazırlamış, Meclise göndermişti.

Lâyiha Dahiliye, Maliye ve bütçe encümenlerinden geçtikten sonra umumî heyete sevkolunmuştur.

Kanuna göre tiyatro ve sinemalarla konserlerin bilet bedelleri üzerinden damga, tayyare ve belediye resimlerile Darülâceze hissesi olarak bir kuruştan aşağı olmamak üzere yüzde 10 resim alınacaktır.

Ankara tarih ve coğrafya fakültesi binası

Ankara, 6 — Yeni yapılmakta olan dil, tarih, Coğrafya fakültesi binası bitmek üzeredir.

Önümüzdeki aylarda fakülte buraya taşınacaktır. Dil, tarih, ve coğrafya fakültesinin 600 talebesi vardır. Buna göre doçent ve asistan kadroları hazırlanmaktadır.

Sabah Gazeleri ne diyorlar?..

YENİ SABAH

Hüseyin Cahit Yalçın bir İtalyan gazetesi olan Messagero'nun yeni bir tehdidinden bahsetmekte ve bu gazetenin "Eğer Türkiye ve Fransa rahat ve huzur temin edecek bir iş yaptıklarını sanıyorlarsa aldanıyorlar. Yakında bunu anlayacaklardır.,, şeklindeki tehdidinin bir falcılık mı yoksa İtalyanın bir felâkete hazırlandığını haber vererek böbürlendiğine mi yormak lâzım geleceğini sorduktan sonra bu tehdidin sarfına sebebiyet veren noktayı gene o gazete dilinden izah ediyor. Bunu burada tekrarlamay ayni meseleyi bundan üç dört gün evvel ele almış bulunan Vakit başmuharriri Asım Usun yazısında kaydetmiş olduğumuz için lüzum görmüyoruz.

Hüseyin Cahit Yalçın da Asım Us gibi, İtalyayı böyle bir tehdide sevkeden sebeblerin çoktan tarih sayfalarına gömüldüğünü anlattıktan sonra, Fransaya milletler cemiyeti tarafından verilen bir manda, gene ayni yollarla Türkiyeye verilmişse bundan milletler cemiyetile alış verişi olmıyan İtalyaya ne? diye sorduktan sonra şöyle diyor:

"İşte ne tarafından bakılsa, Hatayın Türkiyeye geri verilmesinde dolayı İtalyanların hiçbir şey söylemeğe hakları olamıyacağı görülüyor. Böyle vâhi ve hayali haklara istinaden vukua gelen tehditlere gelince, İtalyanların bundan ne fayda beklediklerini tahminden hakikaten âciz bulunuyoruz. Bir, beş, on, bin İtalyan gazetesi bizi tehdit ediyor diye Fransa ile aramızdaki anlaşmayı bozacak ve İtalyanlara memleketin kapılarını açacak mıyız? Aklı başında insanlar böyle bir şeye ihtimal verebilirler mi? O halde İtalyan matbuatının neşriyatından o matbuatı kukla gibi oynatan İtalyan devlet adamları ne umuyorlar? Bu, nafile, yere, ortadaki havayı zehirlemek ve hiç bir tarafa hiç menfaat temin etmiyecek bir münakaşaya sebeb olmak değil midir? Biz Fransa ile hakikaten iyi bir iş yaptığımıza ve şarkî Akdenizde ve Balkanlarda sulh ve emniyeti garanti altına aldığımıza eminiz. Eğer İtalyanlar bunun aksini ispat etmek cüretini kendilerinde buluyorlarsa bu hakikati kendilerine bilfiil öğretmeğe çoktan hazırız.,,

CUMHURİYET

Nadir, Nadi: "Asıl zayıf tarafları,, adını verdiği makalede, totaliterlerle demokrasilerin kuvvetli telâkki edilen taraflarını, totaliterlerin karada demokrasilerin denizde kuvvetli bulunduklarını, Sovyet Rusya da demokrasiler tarafına iltihak edinceye kadar demokrasilerin tek taraflı kuvvetli kalmaya mahkûm oldukları iddiasının doğruluğu kabul edilse bile efkârı umumiye tarafının unutulmaması icap edeceğini, totaliterlerin hükûmet başında olanlardan gayrisinin harbe hazır olduklarına inanmanın mümkün olmadığını söyliyerek:

"Bu devletlerin asıl zayıf tarafları buradadır!,, demektedir.

TAN

Aka Gündüz mihvercilerin yıldırım harbinden bahsetmekte ve bunun bugünkü şerait içinde tatbik imkânı bulunduğuna inanmanın safdillik olacağını izah eden yazısında böyle bir harbe girişmek,piştar kolunun vazifesinde şöyle böyle muvaffak olması için en az bir milyon iki yüz binlik bir büyük cüzütama ihtiyaç olduğunu kısmı küllinin de ne şartlarla ve ne kadar olması lâzım geldiğinin hesabını da yıldırım harbinin muvaffak olacağı iddiasında bulunanlara bıraktığını işaret ettikten sonra şöyle demektedir:

"Bu yıldırım harbi bir fantasmagoridir ve kararsızlığa, yeise düşmek üzere bulunan bazı efkârı umumiyeleri avutmak için ihtira edilmiştir.

Dün sabahki fırtınadan sonra şehrimizde havalar serinlemiş ve dün gece de fasılalı surette yağmur yağmıştır. Şimal ruzgârı ve yağmurlar tesirile hararet bir günde dokuz derece kadar farkla 20 dereceye düşmüştür.

Haber Şehirden ve Memleketten

Ingiliz askerî heyeti

Bu sabah Ankaradan şehrimize geldi

Bir müddettenberi Ankarada bulunan general Lundun riyasetinleki İngiliz Askerî heyeti bu sabah ekspresle şehrimize gelmiştir.

Generale mihmandarı yüzbaşı Orhan Türkkan refakat etmektedir .

İngiliz heyeti azaları istasyondan doğruca Perapalas oteline gitmişlerdir. Bu akşamki Semplon ekspresile Londraya hareketleri muhtemeldir.

Mecidiye köyü hastahanesi

Evvelâ 500 yataklı kısım yapılacak

Ankara üniversitesinin plânlarını yapmış olan mimar Valter dün belediye fen heyeti müdürü Nuri ile Mecidiye köyünde yapılacak hastahane etrafında görüşmüştür.

Hastahane Mecidiye köyünde likör fabrikasının arkasına düşen sahada yapılacaktır.

Padişah Mehmet Reşad buradaki geniş bir araziyi hastahane yapılmak üzere belediyeye bırakmıştı. Şehir mütehassısı Prostun plânında buralarda villâlar inşa edileceği gösterilmiştir.

Şimdi hastahane yapılmasına karar verilince plânda bazı tadiller yapılacaktır. Hastahane 1000 yataklı olacak, yalnız ilk olarak 500 yataklı kısmı inşa olunacaktır. Bina beş katlı yapılacaktır.

Valter dün akşam Parise gitmiştir. Hastahanenin plânını hazırlayıp gtirecektir.

Belediyenin turizm afişleri

Amerikanın Ohyo şehrindeki Klevbant kollejinde ticaret ve turizm afişleri hakkında bir sergi açılmıştır.

İstanbul belediyesi, Amerikadan yapılan müracaat üzerine turizme lair burada yapılan afiş ve broşürleri sergiye göndermiştir.

Ticaret odası da, iktisadî mahiyette afişleri toplayarak sergiye gönderecektir.

Bu sene gelecek göçmenler

Bu yıl Bulgaristan ve Romanyadan yurdumuza gelecek göçmenler için hazırlıklar tamamlanmıştır. İskân müdürlüğü nakliyatta kullanılmak üzere iki vapur tutacaktır.

Ayın 15 inden sonra vapurlar Varna ve Köstenceye hareket edeceklerdir. Bu iki memleketten bu sene Türkiyeye getirilecek göçmen adedi 20 - 22 bindir.

Şair Mehmed Emin Üniversite namına da tebrik edildi

Millî şairimiz Mehmed Emin Yurdakulun 70 inci yıldönümü münasebetiyle, kendisine memleketin her tarafından sayısız tebrik mektub ve telgrafları gönderilmektedir..

Büyük şairimiz, Üniversite rektörü Cemil Bilselden, bütün münevver Türk gençliğinin hissiyatına tercüman olan şu telgrafı almıştır:

Tarihi tarih yapan vakalara vermiş veya karıştırılmış olan Türklüğü bütün büyüklüğü ile ve en güzel diliyle duyuran yüksek özünüze yetmişinci yılları münasebetiyle Üniversitenin ve kendimin en iyi dileklerini sunarım.

Rektör: *C. BİLSEL*

Millî şairimizin bu telgrafa verdiği cevab şudur:

"Yetmişinci yıldönümüm münasebetiyle Türklüğün irfan ve fazilet mabedi olan ve bir altın devri yaratacak asil Türk gençliğini mihrabı önünde topliyan Üniversiteden gelen tarihî ses bu faniye ölmezler ruhunu sunmuştur. Ben de bu kutlu mihrabın önünde sayğı ile durarak kalb ve ruhum dudaklarımda olduğu halde şükran sesini önde siz olduğunuz halde bütün irfan ve fazilet timsali Üniversitelilere yükseltirim."

Mehmed Emin YURDAKUL

Tunceli kanunu

Selâhiyetler müddeti 1942 sonuna kadar uzatılıyor

Ankara, (Hususî) — Tunceli vilâyetinin idaresi hakkındaki kanunla verilmiş salâhiyetler müddetinin 31 birincikânun -942 tarihine kadar uzatılması hakkındaki lâyiha ruznameye alınmıştır. Adliye encümeni mazbatasında ezcümle denmektedir ki: "Tunceli bölgesinde tatbik edilmekte olan kanunun mer'iyet müddeti 940 tarihinde nihayet bulacağı, halbuki şimdiye kadar tatbikatta güven ve imar bakımlarından pek çok faydalı neticeler ve muvaffakıyetler temin eden bu kanunun bir müddet daha devamı vaz'ına âmil olan düşüncelere göre, lüzumlu olduğuna esbabı mucibe lâyihası ile vekillerin şifahî izahlarında beyan olunan esbaba mebni encümenimizce de kanaat hasıl olmakla lâyihanın teklif veçhile aynen kabulüne ittifakla karar verilmiştir.,,

İsimleri değiştirilen köyler

Bakırköye bağlı bazı mevkilerin isimleri türkçeleştirilmiştir .

Kofranya (Resmeli) Papasköy (Güneşli), Pandenica (Uğurlu), Kapanarya (Kutlulu) olmuştur.

Bursa esnafının haklı bir dileği

Dükkânlar cumartesi akşamları daha geç kapanmalıdır

Son zamanlarda şehrimizden Bursaya gidenler çoğalmıştır.

Bir çok aileler, cumartesi akşamları Müdanya yolu ile Bursa kaplıcalarına giderek pazartesi günü buraya dönüyorlar. Ancak, gerek yolcuların, gerek Bursa dükkâncılarının şikâyetlerini mucib olan bir nokta üzerine Belediyesinin dikkatini celbetmek isteriz.

Bursadaki dükkânlar, cumartesi akşamları da, diğer günler gibi saat on dokuzda kapanmaktadır. Yolcular, mevcud vesaitle ancak saat on sekizden sonra Bursaya varabildiklerinden dükkânlardan alış veriş için geniş zaman kalmamaktadır.

Bursa dükkâncıları, çok haklı olarak İstanbulda olduğu gibi, cumartesi akşamları dükkânlarının saat yirmiye kadar açık bulunmasına müsaade edilmesini istiyorlar.

Belediyenin, hem turizm, hem de Bursanın ticareti bakımından çok ehemmiyetli görülen bu meseleyi bir ân evvel halletmesi lâzımdır.

Satın alınacak şirketler

İzmir, 6 — Nafıa Vekâleti İzmir Su ve Elektrik şirketlerini satın almağa karar vermiştir. İmir Liman Şirketi de satın alınacaktır

Atatürk köprüsü için istimlâkler

Ankara, 6 — Atatürk köprüsünün civarında açılacak caddeler için istimlâklere başlanması vekâlet tarafından belediyeye bildirilmiştir.

Inhisardan ispirto dolandıranlar

Beşer sene hapse ve elli bin lira para cezasına mahkûm oldular

İnhisar idaresinde anbar memuru bulunduğu sırada, kolonyacı Dimitri ile birleşerek, inhisarın saf ispirtosundan Millî Müdafaa Vekâleti başlıklı sahte kâğıtlarla 8.000 kilo çekerek koyonya yapan ve aradaki mühim fiyat farkını ceplerine indiren inhisar ambar memuru Abdullah, kolonyacı Dimitri ve ispirtoları nakleden arabacı Ahmet ile Millî Müdafaa Vekâletinin taklit mühürlerini kazan ve M. M. V. başlıklı kâğıtları basan matbaacı Roçilt ile kardeşi Yako ağırceza mahkemesine verilmişlerdi.

Suçluların dün muhakemeleri bitirilmiştir. Mahkeme işi sahtekârlık mahiyetinde olmayıp, "hile ile ihtilâs etmek,, mahiyetinde görmüş, anbar memuru Abdullah, kolonyacı Dimitri ve arabacı Ahmedi 5 er sene 10 ar ay hapse ve müebbeden de âmme hizmetlerinden mahrumiyete mahkûm etmiştir.

Ayrıca, arabacı Ahmedin evinden 924 kilosu istirdat edilen, ispirtoların bedeli olan 25.160 liranın suçlulardan ayrı ayrı olarak tahsiline ve her birinin de bir misli ceza ödemelerine karar verilmiştir. Buna göre suçluların her biri 50 bin küsur lira ceza vereceklerdir.

Matbaacı Yako ile Roçild ise beraet etmişlerdir.

Kuruçeşme kömür depoları

Üç sene daha yerlerinde kalacaklar

Müstakbel İstanbul limanının yerini kararlaştırmak üzere ağustos başlarında İngiliz mühendislerinden mürekkeb bir heyet şehrimize gelecektir.

Heyet, kömür depoları için de tedkikler yapacak ve bunların nereye nakil edilmesi lâzımgelliğini tesbit edecektir. Yer tesbit edildikten sonra yeni depoların inşası ancak iki senede kabil olacağından daha en az üç sene Kuruçeşme depoları yerlerinde kalacak demektir.

Bulgarlar meyvelerini nasıl reklâm ediyorlar?

Bulgarlar, Avrupa trenlerri yolcularına, Bulgaristanın meyvalarını tanıtmak için büyük propagandalara girişmişlerdir. Bu maksatla karışık meyva sepetleri hazırlanmıştır.

Bu sepetlerde her cins meyvadan birkaç tane bulunduruluyor ve ucuz fiyatlarla istasyonlara uğrayan tren yolcularına veriliyor.

Tonton amcanın çiçeği

Haber
AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Us
İDARE EVİ: İstanbul Ankara caddesi
Posta kutusu: İstanbul 214 Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare . . : 24370
İlân . . : 20335

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	14.00 Kr.	27.00 Kr.
6 aylık	7.50 „	14.00 „
3 aylık	4.00 „	8.00 „
1 aylık	1.50 „	3.00 „

Hayata dair:

Bir heykelin verdiği ders

PARİS şehrini bilmem: birçok güzellikleri arasında bir takım da gayet çirkin heykelleri bulunduğunu söylerler. Fransanın sanat ve fikir adamları da o heykellerden şikâyet eder, bazıları hakkında. "Bunları muhafaza etmek, medeni bir millet için ayıptır!„ diye bağırır, feryat eder, fakat iddialarını salâhiyettar makamlara dinletemezler. Her zaman her memlekette, kıymetsiz eserleri himaye eden insanlar vardır; bunlar, en çirkin eserlere bile dokunulmasına razı olmazlar; bilâkis asıl onların güzel olduğu. gelecek nesillerin de sanatlarına onları örnek edinmeleri lâzım geldiği kanaatindedir.

Bir de Rodin'in yaptığı bir Balzac heykeli vardır. Rodin, XIX uncu asrın en büyük, deha sahibi heykeltraşı, *Balzac*'ı da en harikulâde eserlerinden biri diye tanınmıştır. O heykel, Paris meydanlarından birine dikilmek üzere ısmarlanmış ve sonra, kötü, çirkin heykelleri himaye edenler tarafından reddedilmiştir. Zevklerine muvafık bulmamışlar!.. Bu, eski bir hikâyedir, ben bile yirmi beş senedir bilirim. *Balzac*'ı beynelmilel bir modern resim ve heykel sergisinde görmüştüm. O heykel tamam kırk yıl kabul edilmedi; bu kırk yıl içinde bütün dünya Rodin'in dehasından ve o eserin güzelliğinden bahsetti; onu reddedenler ise aldırmadı, hükümlerinde inat ettiler. Doğrusunu isterseniz insan inadın da bu derecesine âdeta hayran oluyor: bütün medeniyet âleminin en ileri gelen sanat münekkidleri,bir eserin güzelliğine şehadet ediyor, fakat gene bir takım adamlar çıkıp: "Biz sizin sözünüzü dinliyemeyiz, ancak kendi kafamızla hareket ederiz; bu heykeli beğenmedik, kabul etmiyeceğiz!„diyebiliyorlar. Kendi zevklerine ne kadar da inanmışlar!... Bu imanla, gülünç lüğü bile göze alıyorlar.

O adamlar ölmüş mü? yoksa kırk yıl içinde nihayet gözleri mi açılmış, yahut insafa mı gelmişler? her ne hal ise Rodin'in *Balzac*'ı nihayet kabul edilmiş ve Parise dikilmiş. Açılış töreninde birçok nutuklar söylenilip büyük sanatkârın ruhundan özürler dilenilmiş. Demek ki güzel eser, ne kadar haksızlığa uğrarsa uğrasın, nihayet galebe çalıyor, kendini kabul ettiriyor. İnsanı teselli edecek, hayatı sevdirecek bir hâdise!

O heykel bize, hakikî sanatin nihayet galebe çaldığını öğretmekle kalmıyor, bundan başka bir ders daha veriyor: en medenî diye tanınmış cemiyetler bile, şehirlerini süslemek, sanat eserleri hakkında hüküm vermek hakkını bu işlerden pek anlamıyan, çirkini baş tacı edip güzeli kapı dışarı atmağa kalkan insanlara bırakıyor. Rodin'in *Balzac*'ını reddedenler yalnız Paris belediyesinin ileri gelen birkaç memuru değildi: içlerinde Akademi azaları, meşhur muharrirler de vardı; asıl kabahat zannederim Edebiyatçılar Cemiyeti idare heyeti azalarınınmış... Yani fikirlerine hürmet edilen bütün bu adamlar, o heykelin güzelliğini farkedememiş: demek ki anladıklarını sandıkları iş ten anlamıyorlarmış. Artık siz kalkın da akademilerin, o yüksek heyetlerin verdikleri hükümlere inanın!... Hemen hepsi de yeninin ve hakikî güzelin düşmanıdır. Akademiler tarafından beğenilmiş, mükâfata nail olmuş eserlerin muhakkak bir kıymeti olduğuna inanmayın. Öyle erden bahsedilince: "Kim bilir gene hangi Rodin'in harikulâde bir eserini reddedip de bunu beğenmişlerdir!„ diyebilirsiniz: yüzde doksan dokuz, yanılmamış olursunuz.

Nurullah ATAÇ

POLİTİKA

Amerikanın Ezelî Düşmanı: Japonya!

Şimali Amerikanın en büyük gazetelerinden biri olan "New-York Daily New" ün iki milyon okuyucunun fikirlerine tercüman olduğunu iddia eden sahip ve başmuharriri Joseph Patterson, her pazartesi günkü başmakalesini daima aynı cümle ile bitirir: **"Bir gemiye karşı iki gemi!„...**

Meşhur gazetecinin Japonya - Amerika münasebetlerinden bahseden bu makalelerinde daima Amerikan bahriyesinin Japon bahriyesine faik olması fikrini müdafaa etmesi Japonyayı Amerikanın ezelî düşmanı telâkki etmesinden ileri gelmektedir. Neden Japonya Amerikanın ezelî düşmanı olsun, diye - ceksiniz. Evvelâ böyle bir ezelî düşman lüzumlu olduğu için!

Hiç bir büyük millet, ezelî düşmansız yaşamağı kendisine yakıştıramaz olmuştur. Ezelî düşman olmasa silâhlanma bütçeleri lüzumlu telâkki edilerek kabul olunur mu?

Sonra Japonya, Amerikanın ezeli düşmanı olmak rolüne çıkabilecek yegâne ecnebî devlettir. Başka bir devletin Amerikanın düşmanı olması, olsa bile tehlikeli bir rol oynıyabilmesi coğrafî bakımdan imkânsızdır.

Japonya evvelâ ve uzun müddet Amerika için tehlikeli olmadı. Sonra mekteplerde çocuklara Japonların Amerika için bir tehlike teşkil ettiği, çünkü Japon muhacirlerin kuru ekmek parasına çalışarak beyaz işçileri işlerinden ettikleri öğretildi. Bir zamanlar Kaliforniya paniğe uğradı ve nihayet Japon işçilerinin memlekete girmesi yasak edildi.

Fakat artık, sadece bir işçi rekabeti mevzubahs değildir. Japonların şimdi kuvvetli bir donanmaları, Amerikalıların sattıkları makineler ve motörler sayesinde iyi teçhiz edilmiş bir orduları, hakkında faz - la malûmat olmıyan hava kuvvetleri ve cehennemî bir ihtirasları vardır. Amerika için Japon tehlikesi bir ırk düşmanlığı olmaktan çıkmış, elle tutulur bir hale gelmiştir. Çünkü Japonya, arada Büyük Okyanus olmasına rağmen Amerikaya korkunç darbeler indirebilir.

Nasıl mı?

İki suretle... Eğer Çinden garplıları uzaklaştırmağa ve cenuba doğru ilerlemeğe muvaffak olursa Singapur düşebilir. Bu takdirde Felemenk Hindistanı ile Malezyanın Japonyaya geçmesi ancak bir zaman meselesidir.

Bu vaziyet ise Amerika için çok vahimdir. Çünkü Amerika bütün kauçuk ve kalay ihtiyacını bu mıntakadan temin eder. İşte o zaman Japonya, fazla nüfusile cenubî Amerikayı istilâ tehlikesi bir tarafa bırakılsa bile, sadece kalay ve kauçuk vermemek tehdidile Amerikayı istediği gibi oynatabilir.

Başka bir tehlike daha var. Mihver devletlerinin kazanacakları bir dünya harbinde Amerika sahilleri Büyük Okyanus ve Atlas Okyanusu cephelerinde taarruza maruz kalabilir. Fakat kimse bunu düşünmeğe bile cesaret edemiyor.

Şu halde **"bir gemiye karşı iki gemi„** mübalâgalı bir milliyetperverliği ifade eden boş bir söz değildir. Bu, ilk müdafii Ruzvelt olan bir programdır. Bunu Hükûmet, Meclis, ve bütün Amerika efkârı umumiyesi tasvip ediyor.

* * *

Japon ilerleyişini şimdi mi durdurmalı, yoksa beklemeli mi? Avrupada Münih misali birçok Amerikalılar için bir kâbus olmağa başlamıştır. Bir Asya Münihine mani olmak emelindedirler. Fakat aynı zamanda zahmete değmez bir şey için harbe girişmek de istemiyorlar.

Japonlar evvelâ Tiyençinde hareket geçmekle gayet kurnazca davrandılar. Burada Amerikanın menfaatleri çok değildir. Yirmi kürk ihracatçısı, iki emlâk acentesi, iki yünlü fabrikası.. Mecmu kıymet ise 1.700.000 dolar. Bundan başka İngiliz ve Fransız imtiyazlı mıntakalarında yaşıyan 400 Amerikan vatandaşı.

Şu halde Tiyençin için Amerika harbetmez. Lâkin Tiyençin Danzig gibi bir başlangıç noktası olması ihtimali bakımından mühimdir ve Vaşington için şimdi mühim olan nokta, Japonlara "dur!„ emrinin Tiyençinde mi, Hong Kongda mı, Singapurda mı verileceğini, yoksa hiç mi verilmiyeceğini tayin etmektir.

Amerikalılar boş hayallere kapılmıyorlar. Avrupada fazla meşgul olan İngiliz ve Fransızların Japonyaya karşı Amerikasız müessir hiç bir harekette bulunamıyacaklarını biliyorlar. Uzak Şark meselesi evvelâ ve birinci derecede Amerikayı alâkadar eden bir meseledir.

* * *

"Bir gemiye karşı iki gemi!„ henüz vaziyet böyle olmaktan uzakdır. Şimalî Amerikanın şimdi 17 zırhlısı, 37 kruvazörü, 6 tayyare gemisi, 84 torpido muhribi ve 37 denizaltı gemisi var. Japon filosu ise 10 zırhlı, 28 kruvazör, 6 tayyare gemisi, 85 torpido muhribi, 44 denizaltı gemisinden müteşekkildir. Fakat Japon deniz kuvvetlerinin bu resmî rakamların üstünde olması ihtimali de vardır.

Amerikalıların ezici bir üstünlüğe malik bulundukları nokta, hava kuvvetlerindedir. Bu faikiyet yalnız malzeme cihetinden değil, tayyarecilerin mahareti bakımından da çok mühimdir. Görmek ve işitmek kabiliyetleri pek zaif olan Japonlar ancak orta kıymette tayyareci olabiliyorlar.

Buna mukabil Japonların lehinde olan bir taraf var: Japonyaya gitmek için Büyük Okyanusu geçmek lâzım. Havayı deniz üssü uzaktadır; Amerikan filosu Japon filosile Asya sularında harbi kabul ettiği takdirde neticeyi kazanması yüzde yüz muhakkak değildir. Esasen böyle bir harbi düşünen de yoktur.

Şimdiki halde bütün Amerikan filosu Büyük Okyanusta tahşit edilmiş bulunmaktadır. Atlas Okyanusunu terkettiği 15 nisandanberi ağır filonun mevzileri etrafında son derecede ketûm davranılmaktadır.

Bu filo kuvvet itibarile dünyanın ikinci derecede filosu olmakla beraber, İngilterenin yardımına ihtiyaç olmaksızın Japonya üzerinde ağır basmağa kâfi değildir. İşte bu sebepledir ki Vaşington hükûmeti Uzak Şark meselelerinde Japonya - ya karşı ihtiyatlı hareket etmektedir. Günün birinde bu işe katî bir hal çaresi bulacaktır. Lâkin şimdiki halde Ruzveltin muazzam teslihat programı tatbikatının biraz daha ilerlemesini beklemeği tercih etmek

F.)

Not

Hükûmet memurlarının dilinde yeni düstur...

Yazan: **M. DALKILIÇ**

Osmanlı İmparatorluğunda hükûmet memurlarının standardize bir zihniyetleri vardı. İmparatorluğun her tarafında memleketin ihtiyaçları o kadar çoktu ki, iradesiz, âciz ve brokrat devlet memurları her sızıltıyı, her dileği, her ihtiyacı, her inîltiyi şu düstürlarla sesletirlerdi:

— Para yok!..

Tabii, bu özür önünde, akan sular ve inleyen şikâyetler durdurdu.

Halbuki yine aynı idarede canlı, yaratıcı bir vali bir vilâyete tayin olunduğu zaman o vilâyette birdenbire her şey yaratılmaya başlardı. Böylece ayrı ayrı fevkalâde tarakkilere mazhar olmuş vilâyetler vardır.

Bu valiler bir (para yok) hükûmetinde parayı nereden bulurlardı?

Hayır, baylar!

Para yok değildi. Olmıyan teknik yoksulluğu ve her işi halledecek teşkilât sistemlerinin başarılmasındaki azim ve irade idi. Bugün Türkiyede bu zihniyeti de bir inkılâp halinde görüyoruz ve göreceğiz. İşte İstanbul vilâyeti ev yeni valisi. Parayı yarattı.

Bir milletin bir ihtiyacı olur da bir devlet ona para bulamaz olur mu?

Fakat para olduğu halde yapılan ve yapılmakta olan birçok işler var ki başarılmamış, yahut keşmekeş içinde kalmıştır.

İşte et meselesi, işte yol meselesi, işte ekmek meselesi, işte su meslesi.. ilâh...

Çünkü bir iş görülebilmesi için paranın biricik esas ve çare olduğunu zannedenler yalnız miskinler ve cahillerdir. Para kendi kendine yuvarlanıp iş görmez.

Teknik ve teşkilât, her sahada, her şubede, her yerde, her tarafta, her işte teknik ve teşkilât birinci derecededir.

Bugün iş başında olan hükûmet memurlarımızın zihniyetlerine:

— Para yok!.. Para yok!...

Yerine:

— Teknik, teşkilât, teknik, teşkilât..

Düsturunun geçtiğini görmekle bahtiyarız. Çünkü her işte muvaffakıyet aslâ parayla değil, yalnız bununla mümkündür.

Alman elçisi Ankaradan geldi

Üç gün evvel tayyare ile anî olarak Ankaraya giden Alman büyük elçisi Von Papen dün trenle şehrimize dönmüştür.

Elçilik, sefirin bugünlerde Berline gideceği hakkındaki haberi tekzip ederek yazı şehrimizde geçireceğini bildirmiştir.

İngiliz sefiri Knatbul Hugessen yaz tatilini geçirmek üzere dün şehrimize gelmiştir.

Düşündüğüm gibi:

Tiran radyosunun Türkçe neşriyatı

Yazan: SUAD DERVİŞ

Birkaç zamandır radyo kulisinan Türk dinleyicileri radyolarının meçhul bir noktasında birdenbire kötü bir şive ile Türkçe konuşan bir ses işitiyorlar. Bu ses, Tiran radyosunun sesidir. Tiran radyosunda Türkçe neşriyat yapılıyor.

Tiran radyosu Türkçe konuştuğu zaman tabiidir ki maksadı söylediği şeyleri Türkiyeye işittirmektir.

Neden ?.

Tiran radyosu niçin buna ihtiyaç duyuyor? Türkçe ile İtalyan faşizminin Arnavutluğa bahşettiği nimetleri!! sayıp dökmek için mi?..

Biz Arnavutluğun sesini, hakiki Arnavut milliyetperverlerinin ağzından istilâya takaddüm eden saatlerde gene ayni istasyondan işittik. Biz Arnavutluğun sesini istilâ ile bir cehenneme dönen topraklarından kaçmış Arnavut milliyetperverlerinin ağzından burada kendi memleketimizde işidiyoruz. Ve bu sesler Tiran radyosundan bambaşka konuşuyorlar.

Tiran radyosunda konuşan bozuk şiveli ses, ne söylerse söylesin bize müstevliyi sevdiremez. Bizi ecnebî istilâsının iyiliklerine inandıramaz.

Biz istilâ edilen toprak parçalarında geçen facialarin neler olabileceğini pek iyi biliyoruz.

Ve bunları pek iyi bildiğimiz için, Tiran radyosunda konuşan sesi dinlerken, daha bir kaç zaman evvel istiklâl için kanını, canını feda edeceğini bağıran bir millete ağız olmuş olan bu radyo da bugün böyle konuşulduğunu işitirken Arnavutlukta geçen facianın büyüklük ve azametini daha fazla anlıyoruz, cebrin ve şiddetin kudretini görerek ürperiyoruz.

Çünkü biliyoruz ki bu radyoda sesini duyuran gırtlak bir Arnavut gırtlağı değildir.

Eğer, Arnavut yüz binleri içinde bir tekine bu radyoda konuşmağa müsaade etseydiler, her halde işiteceğimiz sözler, bugün duyduğumuz methüsena olmazdı.

Arnavut milletinin, sarp dağlarının tepesine çıkmış ve silâhı elinden terketmeden bekliyen vatanperverliğinin sesini öldüren, bu sese perde olan, sesin lisan olarak Türkçeyi kullanması bizim sinirimize dokunmakta.

Çünkü şimdiye kadar vatan hiyaneti yapan bir sesin lisanını Türçeyle ifadelendirdiğini görmeğe alışmamışız.

Bunun için Tiran radyosunun Türkçe konuşmasına kızıyoruz. Yoksa bu nevi propagandaların memleketimizde alâkalı bir tek kulak dahi bulamıyacağından eminiz.

Suat DERVİŞ

Hasrolunsun amma...

BİZİM şu İtalyan dostlarımız kadar harikulâde hayalperver, aynı zamanda harikulâde realist insanlar olamaz. Hayalperverler. Zira Almanların (hayat sahası) dedikleri şeyi onlar alıp da 455 milyon nüfuslu İngilterenin, 60 milyon nüfuslu Fransanın, 30 milyon nüfuslu İtalyanın ve 18 milyon nüfuslu Türkiye ile diğer birçok milletlerin hayatî sahaları olan Akdenize tatbik etmeye kalkışıyorlar!..

Harikulâde de realisttirler. Çünkü bütün bu parlak hulyalarına rağmen herhangi bir adım atacakları zaman yüzde yüz - pardon - yüzde beş yüz - pardon -, yüzde bin muvaffak olacaklarına emin olmadıkça adım attıkları görülmemiştir!..

Şimdi de anlaşılan Almanlar kendi dostlarının bu hulyalarını okşamayı münasip görüyorlar.

Zira Deyli Ekspres gazetesinin verdiği bir habere göre, gûya Hitler Musoliniye birçok vaatlerde bulunmuş:

İtalyadaki 200 bin Alman hakkında hiç bir talepte bulunmıyacakmış. İtalyanın Balkanlardaki menafiini yüzde 40 nisbetinde tanıyacakmış!..

Rasgele

Bu meyanda Akdeniz de İtalyaya hasredilecekmiş!..

Akdeniz İtalyaya hasrolunuyor. İyi ama bunca saydığımız milletlerin hayat sahası olduğuna göre, ne olarak hasrolunuyor?

Suyu çıkmış bir mezar olarak mı?!!

Ideal bir müfettiş!

TUHAF bir habere göre, edebiyat âleminde tanınmış, Hellen Keller isminde kör ve sağır bir muharrir de Nevyork sergisini gezmiş. Arkadaşı ve rehberi Bayan Rollynin tavassutile de istediğini mükemmelen görmüş!..

Harikulâde bir şey değil mi?

Şu muharrirden rica etsek acaba mümkün müdür? Mademki aynı zamanda edebiyatçıdır: Şu bizim ekmekleri de gelip görse!..

Kim karışıyor?

ANLIYAMADIĞIMIZ bir şey var. Affınıza mağruren arzetmek isteriz:

İstanbulda kara nakil vasıtalarından koca koca otobüslerde tek kişi ayakta durdurulmuyor.. Buna bu kadar dikkat olunuyor, bu büyük bir rezalet oluyor da, şu denizdeki Adalar ve Boğaz vapurlarında, asıl ölüm tehlikesinin her an en büyük mikyasta mevcut olduğu kalabalığa neden kimse karışmıyor?..

Anlıyamıyoruz:

Buna kaptan paşa mı, Marko paşa mı, hangisi karışıyor?!..

Otelin Türkçesi?

SAYFİYELERDE evi bulunan ve bu evi bir türlü kiralanmamış olan bir zat, şöyle yanılıp yakıldı:

— Bu İstanbul halkı acayiptir!. dedi. Modadan olmıyan hiçbir şeye kıymet vermiyor. Şehirdeki evleri yalandan apartman şekline koyularak, binaenaleyh kuyruğuna bir apartman ismi takılarak çok şükür kurtarabildik!..

Fakat şu kasabadaki evlere ne isim takalım? Köşk diyemiyoruz.. (Villâ) diyemiyoruz. Çünkü bizim evler bunlarla münasebeti olmıyan halis muhlis ev... Acaba yeni bir isim icat edemez miyiz?.. Şöyle münasip bir isim?..

Bir zat hemen şu cevabı verdi:

— Tahtakurusuhane!..

Yani otelin türkçesi!..

Mim.

Kadın — Ah sevgilim, ne kadar da santimantalsın!

— İngiliz karikatürü —

Müstakil grupun sual takriri üzerine

Hariciye Vekili bugün izahat verecek

B. M. Meclisinin cumartesi gününe kadar işlerini bitirmesi ve tatil kararı vermesi muhtemeldir;

Ankara, 5 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Refet Canıtez'in başkanlığında toplanarak ruznamesinde bulunan maddelerden ikinci müzakereleri yapılacak olan lâyihaları tasvip etmiş ve diğerlerini de müstaceliyet kararlariyle müzakere ederek kabul eylemiştir. Bunlardan "Millî piyango" idaresi teşkiline ait kanunun müzakeresinde sorulan bir suale cevaben bütçe encümeni mazbata muharriri Sırrı verdiği cevapta bu kanun ile tayyare cemiyetinin piyangoya ait evrak, ayniyat ve sairesini yeni idareye devretmekte olduğunu, tayyare cemiyetinin üçüncü şahıslarla olan muamelelerinin ve keşideye ait ihtilâfların gene tayyare cemiyeti ile halledileceği, yeni teşkil edilmekte olan "Millî piyango" idaresine eski piyango idaresini tasfiye vazifesi verilmemiş bulunduğunu söylemiştir.

Bu izahatı müteakıp kanunun maddeleri okunmuş ve tasvip edilmiştir.

B. M. Meclisi bugünkü toplantısında kabul ettiği kanunlarla başka hiç bir ticarî muamelede bulunmıyarak yalnız kendi yakacağı kömürü almak üzere Zonguldak ve Ereğli limanlarına gelen bilûmum gemilerin sıhhî muameleye tâbi tutulmakla beraber alınması lâzımgelen sihhat resmi ile vize resminden muaf tutulmaları,

Evlenme işlerine ait bilûmum evrakın maliye vekâleti tarafından tab ve ihzar ettirilerek dahiliye vekâletince köylere ve belediyelere parasız olarak verilmesi, devlet daireleri kırtasiye stoku için verilmiş bulunan bir buçuk milyon liralık mütedavil sermayenin iki milyona iblâğı, Türkiye ile Yugoslavya arasında Belgratta imza edilen afyon anlaşması tasvip olunmuştur.

Meclis yarın tekrar toplanacaktır.

Müstakil grupun sual takriri

Ankara, 5 (Hususî) — Müstakil grup reis vekili Ali Rana Tarhan bugün meclise iki sual takriri vererek hükûmetten haricî vaziyet ve haricî ticaretimiz hakkında izahat istemiştir. Hariciye ve ticaret vekillerinin bu takrirlere meclisin yarınki toplantısında cevap vermeleri muhtemeldir.

Millet Meclisinin cumartesi günü ne kadar işlerini bitirerek tatil kararı vereceği anlaşılmaktadır. Meclisin bu tatilinin iki ay olacağı ve 8 eylülde tekrar içtimalarına başlayacağı söylenmektedir.

İstanbul Üniversitesi kadrosunda yapılacak değişiklikler

Ankara, 5 (Hususî) — İstanbul Üniversitesinin kadrosunda yapılacak değişikliklere dair lâyiha ile tapu ve kadastro umum müdürlüğünün Adliye Vekâletine bağlanması hakkında kanun lâyihası, Amasra dalgakıranının tamiri ve yeniden bir dalgakıran inşası için gelecek senelere sarî taahhüdat icrası hakkında kanun lâyihası, Bursa ve müttehit elektrik Türk Anonim şirketleri imtiyazlarile tesisatının ve Mersin elektrik Türk Anonim şirketi hisse senetlerinden bir kısmının satın alınmasına dair mukavelenin tasdiki ve bu müesseselerin işletmeleri hakkında kanun lâyihası, Ankara elektrik ve havagazı ve Adana elektrik Türk Anonim şirketleri hisse senetleri üç Alman şirketinin bu üç şirketten matluplarının satın alınmasına dair kanun lâyihası Meclis ruznamesine alınmıştır.

Iki muallime tevkif edildi

Safranboludan gelen malûmata göre

Suçları edebe mugayir harekette bulunmaktır

İstanbul Müddeiumumiliği, Safranbolu müddeiumumiliğinin bir talebi üzerine Safranbolu dan İstanbula gelen Abdullah kızı Hayriye ve Süreyya kızı Mevhibe isimlerinde 23 yaşlarında iki kadın muallimeyi tevkif etmiştir.

Safranbolu müddeiumumiliğinin gönderdiği tezkereye göre, iki muallime halkın âr ve hayâ duyğularını alenen rencide edecek harekette bulunmaktan suçludurlar. Bunlar suçu işledikten sonra, haklarında takibat yapıldığını öğrenince İstanbula gelmişlerdir.

Maznunlar, dün akşam geç vakit yakalanmışlar ve tevkifhane ye götürülmüşlerdir. Safranbolu ya gönderileceklerdir.

Vilâyetlerdeki parti başkanları

(Baştarafı 1 incide)

alâka ve samimî müzaheretlerini esirgemiyecekleri hakkındaki ümidimi samimiyetle izhar etmek isterim. Yeni nizamname parti genel sekreterinin devlet vekili olarak icra vekilleri heyetine girmesini temin etmiş ve bu suretle parti ve hükûmet beraberliği esasını mahfuz tutmuş olduğundan esasen parti hükûmetinin yüksek birer memuru bulunan vali arkadaşlarımızın şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da teşkilâtımıza azamî yardım ve himayede bulunmalarını tabiî buluyorum.

Yeni nizamnameye göre bütün vilâyetlere daimî parti müfettişi gönderileceğinden parti başkanlığından çekilecek olan valilerin şimdilik idare heyeti azalarından birisini kendilerine vekil tayin etmeleri ve asıl idare reisi intihabının müfettişler mahallerinden işe başladıktan sonra yapılması muvafık görülmüştür. Bu sebeble şimdilik başkanlık vekâletine vilâyet idare heyeti azasından münasip göreceğiniz bir arkadaşı getirerek vazifeyi kendisine teslim etmenizi ve bu tamimi bütün teşkilâtımıza tebliğ etmenizi rica eder, sevgi ve saygı ile gözlerinden öperim.„

C.H.P. Genel Sekreteri
Erzurum mebusu
Dr. A. F. Tuzer

Boğaziçinde tünel

(Baştarafı 1 incide)

ta arasında doğru tren işlemesini temin edecek olan bu tunelin askerî bakımdan da büyük bir ehemmiyeti olacağını ve müttefik devletlerin Romanya ile Lehistana yapacakları yardım halinde bu tunelin askerî harekât için mühim roller oynıyacağını ilâve etmektedir.

Sunday Eksprese göre, Türk kabinesinde bu tünelin inşası görüşülmüş, mühendisler tarafından tetkikata başlanmıştır.

Ancak şimdiye kadar bizde böyle bir haber tereşşüh etmiş olmadığından İngiliz gazetesinin verdiği malûmatı kaydı ihtiyatla karşılamak icap eder.

"Bulgarlar yabancı devletlerin oyuncağı olmak istemiyor„

Bulgar Meclisi ikinci reisi çok mühim beyanatta bulundu

Berlin, 5 (A.A.) — Bulgar Baş vekili, bugün buraya gelmiş ve istasyonda mutat merasimle Almanya hariciye nazırı, hariciye yüksek memurları ve kordiplomatiğin bazı azası tarafından karşılanmıştır.

B. Köseivanof, birmüddet sonra, yanında refikası ve kızı olduğu halde, Belvü sarayına gitmiş ve orada da devlet reisliği dairesi şefi B. Meissner tarafından selâmlanmıştır. Bulgar Başvekili, müteakiben B. Von Ribbentrop'u ziyaret etmiş, B. Von Ribbentrop da biraz sonra Belvü sarayına gelerek B. Köseivanofun bu ziyaretini iade eylemiştir.

B. Hitler öğleden sonra, B. Köseivanofu kabul eylemiştir. B. Von Ribbentrop'un da hazır bulunduğu bu kabul resmi, bir saat kadar sürmüştür.

Bulgar Meclisi ikinci Reisinin beyanatı

VAKIT refikimizin Bulgaristan daki hususî muhabirini kabul eden Bulgar mebusan meclisi ikinci reisi Gospodin Görgi Markof, uzun bir beyanat vermiştir. Biz, buraya beyanatın en mühim yerlerini kısaca alıyoruz.

Gospodin Markof diyor ki:

"— Bulgaristan resmen ne türlü politika takib ederse etsin bizim için en makul siyaset, komşularımızla iyi münasebette bulunmak olacaktır. Her şeyden evvel biz Yugoslavya ve Türkiye ile dostluklarımızı devam ve kuvvetlendireceğiz. Ben, kahraman, cesur, sözünde doğru ve yüksek kül türlü Türk milletine hürmet ederim. Balkanlılar ideali Balkanlı milletlerin malı olmalıdır. (Balkan Balkanlılarındır) mefkûresinden Balkanlı milletlerin kazancı çok büyük olacaktır.

Harb istemiyoruz. Komşularımızın müşkül vaziyetlere düşerek onların muhtemel bir müşkül zamanında fırsatlardan istifade etmek istemiyoruz.

Bulgaristan komşulariyle olan dostluğu muhafaza edecektir. Uzak bir milletin dostluğundan faz la biz yakın bir milletin ve komşu bir devletin dostluğunu tercih ederiz. Yakın komşularımıza hürmet ederiz, çünkü biz komşu milletlerle ebediyyen komşu olarak yaşamağa mahkûmuz.. Uzak milletlerle değil. Bulgaristan her hal ve ihtimalde bitaraf kalacaktır.

Küçük milletler belki müstakil bir siyaset takib edemez. Fakat, biz, Bulgar milletinin arzusuna uyacağız. Bulgar milleti harbetmek istemiyor. Başkalarının menfaati için biz, kendimizi ateşe atamayız. Umumî harbde olduğu gibi feci vaziyetlerle karşılaşmak istemiyoruz. Büyük devletlerin emelleri onlara aittir. Biz, bu emellere kurban olamayız."

Ingiliz donanması

(Baştarafı 1 incide)

yük Britanya cemiyetinin dün akşam verdiği ziyafetinde Sir Hor Belişadan sonra söz alan Bone, mantık icabı olarak teessüs etmiş ve zaruretin icabiyle takviye edilmiş olan İngiliz-Fransız dostluğunun geçirdiği imtihanlarla pekişmiş ve tecrübe ile teeyyüt eylemiş olduğunu kaydetmiş ve artık hariçte kimsenin bu dostluğa şüphe ile bakarken samimî olamıyacağına kani bulunduğunu bildirerek demiştir ki:

"Birleşen iki imparatorluk, geniş toprakları ve muazzam insan kitlelerini ihtiva etmektedir ve bu vaziyet kendilerine tamamen müdrik bulundukları mesuliyetler tahmil eylemektedir. İki imparatorluk, milletlerin şeref ve istiklâllerini teminle mükelleftirler ve Avrupanın her hangi bir devlet veya devlet gurubunun te hakkümü altında kalmasını kabul edemezler. Esasen tarihin de gösterdiği veçhile böyle bir tahakküm imkânsızdır. İki imparatorluk dünya emniyetini öyle mu ayyen bir seviyede tutmak mecburiyetindedirler ki bu seviyenin altında hayat insanlar için müsamahası imkânsız bir şekil alır. Zira insanların her sabah bir taarruz ve bir harb korkusu ile uyanmaları ebediyen devam edemez. İşte, İngiltere ve Fransa barışı takviye içindir ki bu kadar harareretle ve el birliğiyle askerî kuvvetlerini artırmağa çalışmaktadırlar. İngiliz milleti, ananelerine rağemn, mecburî askerlik usûlünü kabul etmiştir. Fransa ise, hiç bir zaman şimdiki kadar çalışkan, bu kadar müttehid olmamıştır. Dünya bu imparatorlukların neler yapabileceğini ve sarfettikleri gayretin milletlerin emniyeti ni muhafazadan başka bir gayeye matuf olmadığını nihayet anlamıştır."

Bir ecbebî Ajans müdürü şehrimizde

Bert Garai, Avrupanın son vaziyeti hakkında bir muharririmize şu izahati vermiştir:

"— Polonya tamamiyle harbe hazır bir haldedir. Dört milyonluk ordusu işe başlamak için Almanların harekete geçmesini bekliyor.

Polonya başkumandanı mareşal Smigli Ritz bana kat'iyetle dedi ki:

"Almanlar Danzigi ilhak ettiklerini ilân edince ordumuz onlardan daha evvel Danzige girecektir. Başka bir yardımcı olmasa da tek başımıza Almanlara karşı koyacak vaziyetteyiz.„

Polonyalılar çok vantaperverdirler. Alman tehlikesi karşısında bütün bir millet asker olmuştur.

Çünkü pek iyi biliyorlar ki, Almanlar Danzigi ilhak etmekle kalmıyacak, daha ziyade Şarka doğru yayılmıya çalışacaklardır.

Polonyayı askerlik bakımından fevkalâde kuvvetli ve kudretli buldum. Arkalarından Rusların yardımcı yetişmese bile Almanları durduracaklarına şüphe eden bir Polonyalı görmedim. Koridor ve Danzig, Polonyanın boğazını teşkil ediyor. Bu kahraman millet, boğazının sıkılmasına müsaade etmiyecektir. Her tarafta hümmalı harp hazırlıkları var.

Almanlar, İngilizlere ehemmiyet vermemekle beraber, hiç bir şey yapamıyacağımızı zannetmekle çok aldanıyorlar.- Hakikat tamamiyle bu zannın aksinedir. Son temaslardan edindiğim kanaate göre, iki üç haftaya kadar harp çıkacağını söyleyebilirim. Artık harbin önüne geçmek imkânı kalmamıştır. Romanyayı tereddüt içinde buldum. Ne yapacaklarını henüz tamamiyle tayin etmemiş görünüyorlar ve bir takım müşkülâttan bahsediyorlar. Bulgaristana gelince, zannedildiği gi mihver tarafına iltihaka taraftar değildir. Bulgar milleti Almanları hiç sevmiyor. Ve ancak iktısadî zaruretlere boyun eğerek münasebetini idame ediyor. Harpte Bulgarlar bitaraf kalmak niyetindedirler.

Bulgarlar, Türkleri çok seviyorlar ve iki millet arasında hiç bir ihtilâf mevcut olmadığını söylüyorlar.

Bulgarları düşündüren iki nokta vardır: Şimalde Dobrica, cenupta Dedeağaç!.

Biri, Romanya, diğeri Yunanistanla anlaşmalarına engel olmaktadır.

Maamafih anlaşmazlıklara rağmen harpten çekiniyorlar. Türkiyenin çok kuvvetli bir vaziyette olduğunu daha buraya gelmeden evvel muhtelif yerlerde işittik.

Türkiyenin İngilizlerle ittifakın dan sonraki vaziyetini yakından tetkik etmek istiyoruz.

Bu maksatla yarın Ankaraya giderek Türkiye Cumhurreisi İsmet İnönü ile Genel Kurmay Başkanı ve diğer kumandanlarla, Baş vekil ve hükûmet erkâniyle mülâkatlar yapmağa çalışacağız. Yeni Türkiyeyi bütün dünyaya tanıtmak için esaslı intibalar toplayacağız ve fotoğraflar alacağız. Ankarada iki hafta kdar kaldıktan sonra Hataya giderek Türkiyeye ait tetkiklerimizi tamamlayacağız. Sonra harp çıkmazsa Balkanlarda son merhalemiz olan Yunanistanı göreceğiz Tahmin ettiğimiz ve korktuğumuz gibi harp başlarsa doğruca Londraya döneceğiz Şunu memnuniyetle kaydetmek isterim ki, Türkiye hududuna girdiğimiz andan itibaren her tarafta çok büyük bir dostlukla karşılandık. Artık bunun ehemmiyetini takdir etmiyen bir İngiliz kalmamıştır.„

BUGÜN **Lâle** de
1 — ŞAFAĞA DÖNÜŞ
DANİELLE DARRIEUX
2 — GANGSTERLER Cellâdı
Louis Haywaerd - Kay Sutton
3 — En Yeni Metro Jurnal
Yaz fiatları:
20 - 25 - 30 Kr.

Sıcaktan üzerine fenalık gelen bir amele öldü

İzmir; 5 (A. A.) — Cuma günü vukua gelen fırtına hakkında mülhakattan gelen haberler dolu ve kasırga sahasının ilk tahminlerden geniş olduğunu göstermektedir.

Alınan resmî malûmata göre, Ödemişde yağan dolu 70 hektarlık bir sahaya ekilmiş olan tütünün yüzde doksanını, 20 hektarlık sahadaki mısırın yüzde yirmisini ve 40 hektarlık sahanın da yüzde on beşini tahrib etmiştir.

Dolu ile aynı zamanda esen fırtına 500 incir ağacını yıkmış ve iki bin kadar zeytin ağacının la dallarını kırarak hasara uğratmıştır.

Aynı fırtına Foçanın Bağarası ve Çeren köylerindeki bağlarda yüzde 20 derecesinde tahribat yapmıştır.

Bayındır mıntakasına da dolu düşmüşse de buradaki hasaratın ehemmiyeti olmadığı anlaşılmıştır.

İzmir, 5 (A.A.) — Geçen cuma günkü fırtına esnasında Kemalpaşa kazasiyle mülhakatında vukua gelen zarar ve ziyan hakkında istihsal edilen resmî malûmata göre, orta, aşağı ve yukarı Kızılca köyleriyle Öran ve Kavaklı ve Öteyaka mevkilerinde yaz mezruatını teşkil eden bağ, zeytin, tütünün yüzde 15 i ve bazı mıntakalarda tamamı mahvolmuştur.

Armutlu nahiyesinde zarar ikinci deercededir. Kızılca köyünün muhtelif mevkilerinde bin elli hektarlık sahadaki mezruat yüzde yüz 51 hektar genişliğinleki diğer bir mıntakada ise yüzde 50, 43 hektarlık üçüncü bir mıntakada da yüzde 15 kadar zarar görmüştür.

Kaymakam, ziraat memuru ve Kızılay reisi zarar ve ziyanı tesbit ile meşgul olmaktadırlar. Bu köylerin zararı iki, üç yüz bin lirayı geçmekte ve hasara uğrayan bağların ancak iki, üç sene sonra iyi mahsul verebileceği anlaşılmaktadır.

Satye binası tahkikatı

Refi Bayar bu sabah da isticvap edilmedi

Satye hâdisesinden dolayı suçlu olarak sorguya çekilmesi kararlaştırılan Millî Reassürans şirketinin eski umum müdürü Refi Celâl Bayarın öğleye kadar henüz sorgusu yapılmamıştır. Kendisi kalb hastalığından muztarip olduğundan Üsküdar sorgu hâkimliğine de gelememiştir. Bugün öğleden sonra sorgu hâkiminin Kızıltopraktaki evine gitmesi ve sorgusunu yapması muhtemeldir. Evrak İstanbul dördüncü sorgu hâkimliğine gelecek ve oraca tetkik edildikten sonra karara bağlanacaktır.

Dün şehrimize düşen yıldırımlar

Kızıltoprakta Bostan sokağında 11 numaralı Mustafa Şiracının evine dün yıldırım düşmüş ve evin kapıları ve dıvarları yıkılarak hasara uğramıştır. İnsanca bir zayiat olmamıştır.

Muallim Galibin Acıbademde, Tekin sokağındaki köşküne dünkü fırtına sırasında yıldırım düşmüştür.

Yıldırım köşkün baca ve elektrik tesisatını bozmuş, insanca zayiat yapmamıştır.

Terfi eden P.T.T. memurları

P. T. T. Umum müdürlüğünde memurların nakil ve tayinlerine ait liste hazırlanarak alâkadarlara tebliğ edilmiştir. Bu listeyi neşrediyoruz:

80 liradan 90 liraya terfi edenler

Yüksek fen heyeti azasından Mehmet Ali Özkardeş, Telefon işleri reisi Hasan Kâzım Aktan, İstanbul P.T.T. müdürü Mazhar Deriner, İstanbul telefon müdürü Niyazi Tezer.

70 liradan 80 liraya terfi edenler

Başmüfettiş Tevfik Dinçel, Telefon işleri reis muavini Kemal Kalmuk, mühendis İbrahim Şükrü Esgün, Mühendis Emin Sözen, fen müfettişi Abdullah Zühtü.

55 liradan 70 liraya terfi edenler

Levazım müdürü Sakin Gökdoğan, posta işleri reis muavinlerinden Eyüp Sabri Arserim, Nazmi Erkmen, telgraf işleri reis muavini Hikmet Tekebaş, telefon işleri reis muavini Cevdet Altan, fen müfettişi Hüseyin Hüsnü, Ali Fuat Akan, Eşref Taşkın, Reşit Gürson, Seyhan P.T.T. müdürü Kenan Onat, Kocaeli P.T.T. müdürü Şükrü Acar.

45 liradan 55 liraya terfi edenler

Hukuk müşavir muavini Tahsin Çetin, telefon işleri reis muavini Nuri Ekel, fen müfettişi Halil Hilmi Evgin, Hilmi Argun, İstanbul P.T.T. hukuk muavini Tahir.

40 liradan 45 liraya terfi edenler

Fen müfettişi Halil Edip Onat, Zihni Kısagörek, Halil Arıkan, Hayrettin Cıdar, İsmail Hakkı Danişment telgraf işleri şube müdürü Baha, Eskişehir P.T.T. müdürü Ömer Nurzat, fen müfettişi Ali Rıza Ünsal.

35 liradan 40 liraya terfi edenler

Gümüşhane P.T.T. müdürü Abdülbaki, fen müfettişi Hasan Süreyya, Hayrettin, İbrahim Güvendeğer, fen müfettişi Sadık Müeyyet, Abdülkadir Önderman, müfettiş Salâhaddin Yener.

30 liradan 35 liraya terfi edenelr

Müfettiş Celâl Başarır, müfettiş muavini Behçet Sözer, telefon işleri şube müdür muavini Semahat Korman, müfettiş muavini İhya Sonoğlu, Reşat Ünal, Necmi zkazancı, Şerif Tiyanşan, Süleyman Çanga, İstanbul posta servis şefi Nurettin Ergün.

25 liradan 30 liraya terfi edenler

İstanbul telgraf servisi şefi Salâhaddin Peksun, Edirne telgraf servisi şefi Eşref Cider, Çorum merkez şefi Numan Şengül, Kocaeli merkez şefi Bekir Sıddık Güner, İstanbul Telgraf servisi şefi Nazmi Maral, telgraf servis şefi Süleyman Sukûti.

20 liradan 25 liraya terfi edenler

Sivas memuru Hasip Erdenir, İstanbul nakliye memuru Mustafa Nazif, Recep, telgraf memuru Yusuf Çamlıbel, Konya telgraf memuru Etem Yüksel, İstanbul nakliye memuru Şevket Özgör, telgraf memuru Sami Eriç, Ali Söney, Çorlu memuru Celâl Sayar, İzmir memuru Ali Haydar Bayeri, Konya memuru Hikmet İşler, İstanbul memuru Tevfik Yücel, Edirne memuru Ali Atım, İstanbul posta memuru Hüseyin Hayri, telgraf memuru İbrahim Hakkı Gülyüzlü, Lûtfi Dinç, Bursa telgraf memuru Şakir Sümer, İstanbul paket memuru Hüseyin Fevzi Erman, posta memuru Tevfik, İzmir memuru Ali Kemal Gönenç, İstanbul posta memuru Salih Zeki, İzmir telgraf memuru Zeynel Abidin, İstanbul telgraf memuru Muharrem Akın, Ali Galip Özçiçek, İsmail Hakkı Sönmezateş, Nevşehir memuru Seyit Mehmet, İstanbul nakliye memuru Cafer Sadık Kökezoğlu, Karşıyaka memuru Mansur Arat, İstanbul telgraf memuru Hasan Hilmi zlü, İzmir paket memuru Saffet Adalı, İstanbul paket memuru Ahmet Necip Ertosun, Cide memuru Sadık Frat, İstanbul telgraf memuru Agah Över, Fehmi İnan, İzmir memuru Fahrettin Karaşahin, Bursa memuru İhsan Kartal, İstanbul telgraf memuru Zeki Önal, Bandırma memuru Faik Özen, Sürmene memuru Ali Rıza Yavuz, Edirne memuru İbrahim Fehmi, İstanbul posta memuru Mehmet Lûtfi, telgraf memuru Ali Haydar, İzmir paket memuru Hüseyin Ali Değer, İstanbul posta memuru Ali Haydar, Ardahan memuru Hüsameddin, İstanbul posta memuru Hikmet, Ankara posta memuru Mehmet Sezai Akın, Edirne memuru Ahmet Nuri Ertuna, İstanbul telgraf memuru Ali Osman Ersöz, Hüseyin Enver Baro, Merzifon memuru Ömer Naci Beyen, İstanbul telgraf memuru İsmail Zühtü Günay, Ahmet Tevfik Orkunt, Kırklareli memuru Hayrettin Ülker, İstanbul telgraf memuru Rıfat Marsel, Ali Rıza İnalkut, Mehmet Tevfik, Bursa memuru Faik Durmaz, İstanbul telgraf memuru Ahmet Hamdi Küçükaydın, Mehmet Kemal Ersen, Anadoluhisar memuru Mehmet Cemal Demirel, İstanbul telgraf memuru Mehmet Emin Güngören, Yozgat memuru Ahmet Faik Paycıoğlu, Kastamonu memuru Esat Şen, Kayseri memuru Bekir Sıtkı Öncül, Beyoğlu memuru Hilmi, Kayseri memuru Şükrü Erdem, İzmir posta memuru Lûtfi Energi, Bursa memuru Halit Pelimeren Bornova memuru Edip Gökçe, İstanbul paket memuru Kadri Derici, Diyarbakır telgraf memuru Faik Özyurt, İstanbul telgraf memuru Sebkatullah, paket memuru Ekrem Özberk, Adil Kocabaş, İzmir telgraf memuru Ekrem Onur, Tekirdağ memuru Şerafettin Sönmez, Tekirdağ memuru Neşhet Keeçci, İstanbul posta memuru Mustafa Hulûsi, İzmir posta memuru Kemal Behem, İstanbul memuru Abdurrahman Saim, Diyarbakır memuru Saip Öcal, Ankara posta memuru Ahmet Nadir, Elazığ posta memuru Sabiha Bayanay, İstanbul telgraf memuru Sadettin Namor, Seyhan memuru Mehmet Nuri, Erzurum memuru Hasan Refet, Maraş memuru Bahattin Erdem, Bursa memuru Nuri Ülku, Maraş memuru Pulat Kılıç, Van memuru Nedim Özalp, Sıvas memuru Mustafa Nazım, Edremit memuru Nedim İntepe, Pınarbaşı memuru Hulûsi, Van memuru Şevket Çaldağ, İzmir telgraf memuru İbrahim Hayrettin, Erzurum memuru Halil Bingöl, İzmir paket memuru Hakkı Saylam, Konya memuru Hilmi Babacan, İzmir paket memuru Ali Süreyya Akatan, Hasan Basri İleri, Ordu memuru Avni Erkin, Maraş memuru Şakir Döker, Elazığ memuru Bekir Tığcı, Erzurum memuru Salih Kaygusuz, Ortaköy memuru Kâzım Nami Demirbilek, İzmir telgraf memuru Ali Rıza, İbrahim Vasfi, Adana memuru Salih, İstanbul memuru Tayyip Yüzak, Ankara posta memuru Mustafa Adıgüzel, Ali Rıza Öğüt, Rıfat İmamoğlu, Lûtfi Erdeğer, Muhittin Sevilen, Abdülkadir Salâhattin, Mehmet Şevket, telgraf memuru Azmi Hosma, Posta memuru Şevket Eronlu, Ali Şefik, telgraf memuru Hüsnü Erdem, telefon memuru Azmi İnceoğlu, posta memuru İbrahim Halil, Samsun memuru Hüseyin Hüsnü Tercan, Bursa memuru Vehbi, Gelibolu memuru Bican Derinsoy, Üsküdar memuru Hidayet, İstanbul telgraf memuru Eyüp Arım, Galata memuru İbrahim Cafer, İstanbul telgraf memuru İsmail Hakkı, Emine Saadet Tan, Asiye Hulfet, İstanbul paket memuru Fethi Engin, Galata memuru Ahmet, Nedim posta memuru Abdül Cemil, paket memuru Ali Kemal, Mustafa Hilmi Beyoğlu memuru Mehmet Muhtar, İstanbul paket memuru, Ali Remzi Çamlıca, Kadıköy memuru Ali Kemal, İstanbul Beyazıt memuru Mehmet Murat, Nakliye memuru Ahmet Hamdi, Beyazıt memuru Ali Feridun, Beşiktaş memuru Mehmet Muzaffer, Tophane memuru Ahmet Hayri, İstanbul paket memuru Hayrettin Sökmen, Galata memuru Faiz, Beyoğlu memuru Ali Haydar, Galata memuru Cemal, İstanbul telgraf memuru Rauf Şemsettin, Heybeliada memuru Mehmet Şerafettin İstanbul paket memuru Fatma Münevver, İstanbul telgraf memuru Mehmet Hilmi, Teevfik. paket memuru Hüseyin Hikmet, Üsküdar memuru Mehmet Hulûsi, İstanbul Aksaray memuru Mehmet Tevfik, Amasya memuru Hüseyin Hüsnü, Ankara telgraf memuru Sadettin Ermin.

17,5 liradan 20 liraya terfi edenler

İzmir telgraf memuru Kemal Büke, İstanbul telgraf memuru Baki Süleyman, Diyarbakır memuru Hayri Ceyhan, Ayvalık memuru Hüseyin İhya, Konya memuru Şükrü Kaya, Gebze mmeuru Hakkı, İstanbul telgraf memuru Fevzi Tuncer, Galata memuru Kâmil Eke, Ayancık memuru Necati Meriç, İstanbul paket memuru Fatma Müyesser, posta memuru Vahap, Muş memuru Ahmet Nuri, Akhisar memuru İbrahim Şevki, İstanbul memuru Ahmet, Ankara telgraf memuru Ahmet Uslu, posta memuru Hamit, Konya memuru Ömer Naim, Ankara telgraf memuru Mustafa Nail. Erciş memuru Sabri, Eskişehir istasyon memuru Sabri, Ankara posta memuru Nazmi Necati, Niğde memuru Hüseyin Avni, Develi memuru Osman Taşkın, Aksaray memuru Asım Yalçın, Kayseri memuru İzzet Aydın, Yozgat memuru Sezai Eriç, Konya memuru Bahriye Köker, Elâzığ memuru Eşref Baliğ, Ürgüp memuru Hüseyin Avni, Urla memuru Fehmi, Öztürk, İstanbul telgraf memuru İsmail Hayrettin, Ekrem Benur, Posta memuru Hikmet, telgraf memuru Rıfat Doğanay, Konya memuru Emin Çorakçıoğlu, Adana telgraf memuru Hamdi Cin, Havza memuru Galip Özcan, İstanbul posta memuru Şefika, Karadeniz memuru Arif Başaran, İstanbul posta memuru Mehmet Sait, Bayburt memuru Ahmet Görün, Erzincan memuru Sabri Belker, Edremit memuru İsmail Yenice, Lüleburgaz memuru Hüsamettin, Ankara telgraf memuru Sami Besler, Turgunlu memuru Esat Barbaros, Sıvas memuru Hakkı Tanyolaç, Ankara telgraf memuru Necati Subaşı, İstanbul posta memuru Ayşe Beraat, Mustafa Sıtkı, Galata memuru Hikmet Ataç, Mersin memuru Mesut Kâmil, Bucak mer kez şefi Şükrü Akçay, Adana posta memuru Şevki Korşat, Bursa memuru Zühtü Aras, Erzincan memuru Turhan, İzmir posta memuru Veysel Trabzon memuru Kâzım, Eskişehir memuru Osman Özcan, Sakarya, Akif Gülen, Beyoğlu memuru Şakir, Niyazi Onurel, İstanbul nakliye memuru Şükrü Öztüzün, Büyükada memuru Cemalettin, Beyoğlu memuru Safi Hüsnü, İstanbul nakliye memuru Bahaettin Yücebey, Kadıköy memuru, Niyazi, İstanbul telgraf memuru Sabri Uzunoğlu, Nuri Tutaner, Nakliye memuru Şaban Çelebi, Beyoğlu memuru Fatma Adalet, Beyoğlu memuru Celâlettin Atakan, İstanbul paket memuru Hüsnü Evren, telgraf memuru Şemsettin Abrar, Mersin memuru Rüştü Okul, Ankara posta memuru Etem Akgün, Telgraf memuru Recep, Faruk Gündoğan, Muttalip, posta memuru Tevfik Öğüt, Cemil, Telgraf memuru Recep Akçaoğlu.

16 liradan 17,5 liraya terfi edenler

İzmir telgraf memuru Niyazi Akınlı, Elâzığ memuru Cemal Özkul, Zonguldak memuru Cemalettin Özdeğer.

Baş Müvezzi ve Hat Bakıcıları

174 baş bakıcı, baş müvezzi ve müvezzi birer derece terfi ettirilmiştir.

Yeni Tayinler

Emekli istihkâm albayı Abdullal Öker Ankara radyosu müdürlüğüne, maliye vekâleti varidat mümeyyizlerinden hukuk mezunu Salâhattin müfettiş muavinliğine, Eminönü malmüdürlüğü muhasebe memuru Mihri İstanbul P.T.T. muhasebe şefliğine, Seyfettin Özdemir Radyo makinistliğine, lise mezunlarından İsmail çetin Hüdaverdi posta işleri reisliğ memurluğuna, Hopa eski memuru Fuat Gümüşhane memurluğuna, Mustafa Galata memurluğuna, Ali Şen Türk telgraf işleri reisliği memurluğuna, Fikri Esen Ankara telefon muhasebe memurluğuna, Sıhhat vekâleti memurlarından İbrahim hesap işleri tetkik memurluğuna, Nafia vekâleti şu işleri memurlarından Nurettin Ataol hesap işleri şefliğine Mehmet İzmirli Evrak ve istatistik müdürlüğü memurluğuna, Kâzım Atılgan Erbaa memurluğuna, Cemal Erkol Ankara muhasebe memurluğuna, İhsan Öner Gümüşhane memurluğuna, Mustafa Arığ posta işleri reisliği memurluğuna, Yozgattan Yusuf Meersin memurluğuna, Siirtten Yasin Eruh memurluğuna, Muzaffer Güven posta işleri reisliği memurluğuna tayin edilmişlerdir.

Nakledilenler

Yeşilköy merkez şefi Nafi Bakırköye, Bakırköy merkez şefi Baha Yeşilköye, Erenköy merkez şefi Sami Fatih merkez şefliğine, Geyve merkez şefi Ahmet Sezai Erenköye, Demirci merkez şefi Muhtar Afrin Bursaya, Keskin memuru Ahmet Turan Demirci şefliğine, Menemen merkez şefi Hasan Ragıp Nazilli merkez şefliğine, Nazilli şefi Faik Önder İzmir telgraf servisi şefliğine, Çinga merkez şefi Kemal Behisli merkez şefliğine, Ankara posta memuru Nail servis şefliğine, Edip İnal İstanbul telgraf memurluğuna, Atiye posta memurluğuna, Adana memuru Enver Dinar memurluğuna, Pınarbaşı memuru Hulûsi Trabzon memurluğuna, İzmir telgraf memuru Cevdet Karşıyaka memurluğuna, Karşıyaka memuru İbrahim İzmir telgraf memurluğuna, Ceyhan memuru Rıdvan Ankara muhasebeciliği memurluğuna, Kasımonu muhasipliği memuru Ahmet Oğuz hesap işleri müdürlüğü tetkik memurluğuna, Kastamonu memuru Adil Mudanya memurluğuna, İstanbul telgraf memuru Sadi Yalova memurluğuna nakledilmiştir.

TELGRAF • TELEFON • RADYO

Hatayda bayram

Kahraman askerlerimiz

Korgeneral Muzafferin önünde

Çok güzel bir geçit resmi yaptı

Antakya, 5 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Korgeneral Muzaffer, bugün Hataya gelmiş, Kırıkhanda merasimle karşılanmıştır. Burada bulunan Tekirdağ mebusu Rahmi Apak, Dahiliye âmiri İnayet, Yarbay Naci, kaza kaymakamı Sakıp Güneş, Parti İlyönkurul üyeleri, memurlar, izciler ve bir kıta askerimiz Korgenerali şehrin giriş yerinde karşılamışlardır.

Korgeneralin yanında kendisini Hassada karşılamış olan Albay Şükrü Kanatlı ve diğer askerî erkân bulunuyorlardı. Korgeneral, karşılayıcılarına iltifat etmiş, bir müddet Orduevinde istirahat ettikten sonra Antakyaya hareket etmiştir.

Şanlı ordumuzun Hataya girişinin yıldönümü, heyecanlı ve parlak merasimle kutlanmıştır.

Saat 11 de şehrimize gelmiş olan Korgeneral Muzaffer, Hükûmet, Parti, Belediye ve Esnaf teşekkülleri ve köylü mümessillerinin tebriklerini kabul etmiştir.

Lise meydanında büyük bir geçit resmi yapılmıştır. Tribünde Korgeneral Muzaffer, Fevkalâde murahhas Cevat Açıkalın, Albay Şükrü Kanatlı ve diğer askerî erkân, Fransız Albayı Collet, Hükûmet, Parti, Belediye ve Ticaret Odası erkânı hazır bulunmuştur.

Kahraman askerlerimizin geçit resmi pek parlak olmuş ve halk tarafından şiddetle alkışlanmıştır. Geçit resminde, askerlerimizi, Jandarma alayı efradı, izciler, mektepliler, atlıspor, gençspor ve muzik klüpleri, esnaf teşekkülleri takip etmiştir.

Merasimde Parti, şehir ve gençlik adına nutuklar söylenmiş ve Hatayın kurtuluşu dolayısiyle kahraman ordumuz ve onun başlarına sonsuz minnet ve şükran hisleri ifade edilmiştir.

Hatayın bütün şehirlerinde de bu mesut yıldönümü yüksek sevinç içinde kutlulanmıştır. Şehirlerde taklar kurulmuş, her taraf bayraklarla donatılmıştır.

Gece Antakyada büyük bir fener alayı tertip edilmiştir.

Maarif Şûrası

Vekâlet bazı eserler hazırlattı

On yedi Temmuz pazartesi günü toplanacak olan Maarif Şûrasında görüşülecek işler hakkında tesbit edilen raporlar kısım kısım kitap halinde bastırılmıştır. Bastırılan eserler şunlardır:

1 — Atatürkün ve İsmet İnönünün muhtelif vesilelerle maarif hakkındaki sözleri,

2 — Memleketimize gelen yabancı memleket terbiyecilerinin ve mütehassısların raporları.

3 — İktısat Vekâletinin davet ettiği iktısat işleri mütehassısı nın maarif hakkındaki mütalea.ları,

4 — Bizim terbiyecilerimizin verdikleri raporlar,

5 — Muhtelif Vekâletlerin raporları,

6 — İlk tedrisat meseleleri,

7 — Dünya meleketlerinin maarif lurumu mevzuları...

Bütün bunlardan başka ayrıca maarif şûrasında görüşülmek üzere öğretmen ve müfettişlerin dilekleri de rapor halinde şûraya verilecektir.

Şûra azaları önümüzdeki hafta sonunda Ankaraya gitmeğe başlıyacaklardır.

Başvekilin teşekkürleri

Ankara, 5 (A.A.) — Başvekil Doktor Refik Saydam, kabotajın Türk bayrağına intikali yıldönümü ve denizciler bayramı münasebetile resmî ve hususî müesseseler, teşekküller ve bir çok zevat tarafından gönderilmiş olan tebrik telgraflarına karşılıklı tebriklerile teşekkürlerinin bildirilmesine Anadolu Ajansın memur etmişlerdir.

Türk - Bulgar hududunda Müşterek gümrük

80 bin liralık tahsisata ihtiyaç var

Türk - Bulgar hududunda yolcuları iki defa kontrolden kurtarmak maksadile müşterek olarak yapılacak gümrük binası inşası için 80.000 liralık tahsisata lüzum görülmüştür. Bu hususta Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinden cevap alındıktan sonra tatbikata geçilecektir.

Demsey

Ölüm tehlikesini atlattı

Demseyin anî bir peritonit yüzünden yüzde elliden fazla bir ihtimalle ölüm tehlikesine maruz olduğunu ve Amerikada bir hastanede yattığını, tehlikenin ancak 72 saat te atlayabileceğini yazmıştık.

Son gelen haberler, çelik vücutlu sabık şampiyonun ölüme mukavemet ettiğini ve ölümü de yendiğini bildirmektedir.

Demsey 72 saat ecelle cenkleştikten sonra birdenbire iyiliğe doğru gitmeye başlamıştır.

Doktorlar, hepecan içinde bulunan bütün Amerikaya tehlikenin yüzde doksan nisbetinde azaldığını bildirmişler ve bu haber umumî bir sevinç uyandırmıştır.

Tehlikenin geçmiş olmasına rağmen sabık şampiyonun daha günlerce kımıldamadan yatakta kalması şarttır. Maamafih artık kendisini ziyaret edecek dostlarına birkaç dakikalık izin verilmektedir.

Ankara Veteriner fakültesi talebeleri

Trakya tetkik seyahatinden döndüler

Trakyada hayvanat müessese leri ve hastalıkları hakkında on gündenberi tetkikat yapan Ankara veteriner fakültesi profesör ve son sınıf talebesinden mürekkep 30 kişilik bir grup dün sabahki konvansiyonel treniyle şehrimize gelmiştir.

Grupun başında bulunan profesör Hilmi Dilgimen bir muharririmize şu izaahtı vermiştir:

— Evvelâ Garbî Anadolunun bir kısmını gezerek tetkikatımıza başladık. Bilhassa Karacabey harlarında fazla meşgul olduk.

Bunu müteakip Trakyada dolaştık. Mezbahayı, nümune ahırlarını, Trakyanın meşhur yoğurt ve peynir imalâthanelerini, muhtelif hayvan hastalıklarını gözden geçirdik. Etüdlerimiz ilmî bakımdan çok istifadeli olmuştur.

İstanbulda da birkaç gün kalarak buradaki veteriner müesseselerini gezdikten sonra Ankaraya döneceğiz, ileride şark vilâyetlerini de gezmek arzusundayız.

Küçük Haberler

İÇERDE:

* Hatayda kurulacak yeni gümrük teşkilâtı için İstanbul gümrüklerinden 40 tecrübeli memur Hataya gönderilecektir.

* Esnaf cemiyetleri müşterek yardım birliği dün toplanmış ve yeni hastanenin inşasına yardım için banka ya 26000 lira yatırmıştır.

* Otobüsler bir renk üzerine boyatılacaktır.

* Belediye müfettişleri İstanbul ve Beyoğlu mıntakalarındaki dükkânları teftiş etmektedirler. Bilhassa dahil temizliğe dikkat olunmaktadır. Etiketsiz görülen 400 kilo ekmek müsadere edilmiştir.

* Belediye kadrosundan açıkta kalan memurlardan 17 ücretli ve 16 maaşlı memur münhallere yerleştirilmiştir. Diğerleri de peyderpey yerleştirileceklerdir.

* Belediye tarafından Büyükadada yapılan su tesisatı ikmal edilmek üzeredir. Tazyik motörleri temmuz sonuna kadar yerlerine takılacak, ağustos başında her tarafa su verilmeğe başlanacaktır.

* İlkmekteplerde açılan sergiler kapanmıştır. Gelecek hafta mekteplerden toplanacak eserlerle her kazada mıntaka sergileri açılacaktır.

* Ortamekteb muallim muavinliği olmak istiyenlerin imtihanları eylûl de yapılacaktır. Temmuz sonuna kadar vekâlete müracaat etmiş olmak lâzımdır. İmtihanlar lise müfredat programı ve terbiye, tedris, pedagoji derslerinden olacaktır.

* Denizyolları idaresi yaptığı tetkiklerde İngiltereye yeni vapurlar ısmarlanmadan İzmit hattına süratli vapur tahsisine imkân görememiştir.

* İnhisarlar idaresi piyasaya yeni çeşitte bir kolonya daha çıkarmağa karar vermiştir.

* Seferihisar kaymakamı Cevdet Çanka görülen lüzum üzerine vekâlet emrine alınmıştır.

Halk hamamları

İki Hamamın açılması hazırlıklarına başlandı

Yıkanma müddeti yarım saat

Fakirlerin bedava olarak yıkanabilmesi için Kasımpaşa ve Balatta açılması kararlaştırılan halk hamamlarına ait hazırlıklar tamamlanmıştır. Bu hamamlar bir haftaya kadar açılacaktır. Her hamamda yarısı kadın için olmak üzere 40 kişilik banyo yeri yapılmıştır.

Yıkanma müddeti yarım saat olarak tesbit edilmiştir.

Böylece bir saatte her hamamda 80 vatandaş temizlenebilecektir.

Hamamlara girecek vatandaşlar sıhhî muayeneden geçirilecek, sarî hastalıkları olup olmadığı hamamda bayılma gibi bir ârıza geçirmeğe bünyeleri müsait olup olmadığı tesbit edilecek, ancak bir mahzur olmadığı anlaşıldıktan sonra yıkanmalarına izin verilecektir.

Sarî hastalık görülenler derhal tedaviye sevkedilecekler, uyuz gibi cilt hastalıkları bulunanlar hamamda ilâçlandırılacaklardır. Bu iki hamam açıldıktan sonra almacak neticelere göre, şehrin diğer mıntakalarında da halk hamamları tesisi düşünülmektedir.

Hayvanat bahçesi

Belediye tetkiklerde bulunuyor

İstanbul Belediyesi, şehrimizde bir hayvanat bahçesi yapmağa karar vermiştir. Bu maksatla Avrupadaki hayvanat bahçelerinin kataloğları getirtilmiştir

Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar, işin henüz tetkik halinde olduğunu, hayvanat bahçesinin yeri bu tetkikat neticelendikten sonra tesbit edileceğini bir muharririmize söylemiştir.

RADYO

Radyoda Dinlediklerimiz Dinliyeceklerimiz

Meşhur Fransız artisti Meg Lemonier pazartesi akşamı Poste Parisien istasyonunda "cemiyet hayatı,, isimli piyesin temsiline iştirak etmiştir.

Alman Sopranosu Lilly Claus bu akşam (perşembe) Türkiye saati ile 9,15 de Hamburg (orta dalga 331,9 metre) istasyonunda operet parçaları programına iştirak edecektir.

Meşhur film yıldızı Anna Neaglein kardeşi olan Basbariton Stuart Robertson Amerikanın "millî radyo şirketi,, (NBC) ile bir mukavele yapmış ve Amerikaya gitmiştir.

Genç kemanist Guila Bustaleo bu akşam (perşembe) Türkiye saati ile 9 da Holandanın Hilversum 1 (uzun dalga 1875 metre) istasponunda radyo orkestrasının konserine iştirak edecektir.

1939

RESİMLİ HAFTA'nın

İtalyanca derslerini takip ediniz Bu lisanı kolayca elde edeceksiniz.

Dinlediğimiz Dinliyeceğimiz Klâsik parçalar

Meşhur bir İtalyan bestekârının operası

Salı akşamı, Türkiye saati ile 10 da, İtalyanın Torino grubu radyo istasyonları Zandonai (Francesca da Rimini) operasını naklettiler. Opera Milânoda, Castello Sforzesco tiyatrosunda temsil edilmiştir.

Mevzuu Gabriel d'Annunzionun piyesinden alınmış olan bu opera Zandonainin şöhretini temin eden eserlerinden bidir.

Meşhur musikişinas ve "Cavalleria,, Rusticana operası bestekârı Mascagninin müdür bulunduğu mektepte okumuş olan Riccardo Zandonai İtalyada çok sevilir. Fakat kendi memleketi dışında pek fazla şöhreti yoktur ve daha bir çok operaları diğer musiki eserleri olduğu halde, umumiyetle yalnız (Francesca da Rimini) operası meşhurdur.

Zandonai de Mascogninin ve Puccini'nin tesirini bulmak kabildir. Onun da, bu diğer iki meşhur İtalyan bestekârı gibi, en kuvvetli taraflarından biri eserlerinde tiyatro örgüsünün çok mükemmel olmasıdır.

"Franseca da Rimini) nin hususiyetlerinden biri de operada kelimelere en uygun musikiyi vermesidir. Bu suretle ifade, tam mânasiyle, canlanmaktadır.

Amerikanın istiklâl bayramı münasebetiyle...

4 Temmuz salı, Amerikanın istiklâl bayramı idi. Bu münasebetle Amerikan radyoları gibi bir çok Avrupa istasyonları hususî programlar tertip etmişlerdi.

Bu arada Londranın National istasyonunda o akşam saat 8.15 de "Dört Temmuz,, isimli bir piyes temsil edildi. Bu piyes Amerikan radyolarında tiyatro mevzuları üzerindeki konuşmaları ile meşhur Alistair Cooko hazırlamıştı.

O akşam saat 8 de Radio Eireann (İrlanda radyosu)) da Amerikanın istiklâlini kazandıran millî kahraman, ilk Cumhurreisi George Vashington hakkında bir konferans neşretti. Sonra da İrlanda lisanında, Amerikanın ilk cumhurreisi hakkında bir konferans verilmiştir.

Amerikanın bu millî bayramında Fransanın Bordeaux Lafayette istasyonunda da, ekserisini musiki teşkil eden hususî bir program tertip edilmişti. Bu program Eiffel kulesi ile de neşredildi.

Mozart'ın en az bilinen eseri

Mozart'ın "İndomeno,, operası pekaz meşhurdur ve diğer eserlerinin kazandığı şöhreti hiç bir zaman kazanamamıştır.

Bu, sebepsiz değildir. Çünkü Mozart bu eserini bestelediği zaman daha 24 yaşında idi. Opera ilk defa olarak 1781 de Münihte temsildir.

Mozart bu eseri ile Alman musikisinde bir inkılâp yapmış ve o zamana kadar alışılmış olan şekli bozarak operaya koro ve balet kısımları ilâve etmişti. Mozart bunun örneğini, Glück'ün Fransızca operalarında görmüştü.

Mozartın bu eserinde bilhassa korolardaki zenginliği ile kuvvetlidir ve bu itibarla "İndomeno,, onun en iyi eserleri arasında sayılmaktadır.

Mozart kendisi de bu eserine büyük bir kıymet verir ve çok beğenilmemiş olmasına hakikaten üzülürdü. 1781 de eserin Viyanada temsil edilerek büyük bir rağbet kazanacağını ümit etmişti. Fakat opera Viyanada ancak 1786 da temsil edilebilmiş, o da bazı tanınmış tiyatro amatörlerinin hususî ve bir kereye mahsus, temsili idi.

Mozartın bu operası salı akşamı, saat 21,15 de Stuttgart radyosunda neşrolundu.

Prağ radyosunda "satılan kız,, operası

Prag radyolarında her sene 6 temmuz bir millî bayram olarak kutlanır. O gün, büyük Çek inkılâpçı ve vatanperveri Jan Hussun 1415 de Köstencede diridiri gömüldü ğügündür. Huss Prag üniversitesinde lâtince yerine Çekçeyi koyan ilk profesördür.

Bu senede Çeklerin bu millî bayramı Prag radyosunda hususî programla kutlanacak. Bugün (6 Temmuz) öğle üzeri Türkiye saati ile yarımda Prag radyosunda (Orta dalga 470.2 metre) den bu programı dinlemek kabildir. Öğleden sonra sonra saat 5.25 de de gene ayni istasyondur. Çeklerin millî operası olan Smetanonın "satılan kızı,, operası plâkla neşredilecektir.

İsviçrede televizyon

İsviçrede yeni açılan Zürih sergisine 0,2 kilovat kuvvetinde küçük bir radyo istasyonu da yapılmıştır. Bu istasyonla, İsviçrenin Beromünster istasyonu çalışmadığı zaman, sergiden musiki neşriyatı yapılmaktadır. Fakat, istasyon pek zayıf olduğu için yalnız Zürih şehrinden duyulmaktadır.

Sergide ayrıca bir de, İsviçrede yapılan radyo makineleri teşhir edilen bir köşe vardır.

Yine Zürih sergisinde küçük bir televiziyon istasyonu da vardır. Bu istasyonla en fazla stüdyo dışından nakliyat yapılmaktadır.

Bu suretle, İsviçrede ilk defa olarak televiziyon gösterilmiş oluyor.

Yeni bir anten

Fading'in yüzde 20 nisbetinde önüne geçiyor

Almanyada, radyo istasyonları için yeni bir anten tecrübe edilmektedir. Neşriyatta yüzde 20 nispetinde "fadinğ,, in önüne geçen bu yeni antene (area) anteni ismi veriliyor.

Bu anten herbiri 50 metre boyunda altı direkten mürekkebdir ve bunlar bir daire şeklinde dizilmiştir. Ortasında da ayni boyda bir sekizinci direk vardır.

Bu yeni antenin yakında Berlin uzun dalga (Deutschlandsender) istasyonuna da tatbik edileceği haber verilmektedir.

Radyoda Dinlediklerimiz Dinliyeceklerimiz

Fransız şantözü matmazel Aimee Mortimer cumartesi günü Radio Paris (uzun dalga 1648 metre) istasyonunda Türkiye saati ile öğleden sonra 3,30 da Fransız şarkıları okuyacaktır.

İtalyan opera şantözlerinden Gina Cigna

İtalyan opera şantözlerinden Maria Labia

Biliyor musunuz?

1 — Amerikan Birleşik devletlerinde kaç radyo istasyonu var?

2 — Radyo istasyonlarının dalga uzunluklarını tesbit eden son Montrö konferansı kararları ne zamandan itibaren tatbik edilecek?

3 — Şu meşhur operaların bestekârları kimdir:

a) Madam Butterfly

b) Karmen,

c) Ayda.

4 — Bethoven'in operası var mıdır ve ismi nedir?

5 — "Sevilla berberi" operası kimin eseridir?

Cevapları:

1 — 770 kadar.

2 — Anlaşmanın imzalandığı tarihin yıldönümü olan 3-4 mart 1940 gecesi saat 12 den itibaren.

3 — a) Puccini,

b) Bizet,

c) Verdi.

4 — Bir tek operası vardır: "Fidelio".

5 — Rossini'nin.

Vitamin hazinesi Biber

Yazan: Dr. G. A.

Yeşil biberin sağyağlı ve zeytinyağlı dolmaları eskidenberi makbul tutulursa da, kırmızı biberi eskiden, daha ziyade, yaramazlık eden ve yalan söyliyen çocukların ağızlarına sürerek onları cezalandırmak için saklarlardı. Bazıları kuru fasulyeye kırmızı biber koymaktan hoşlanırsa da böyleleri de çok bulunmaz.

Halbuki vitaminler keşfedildikten sonra biberlerin yeşilinin de kırmızısının da değerleri birdenbire arttı. Biberlerde haylice vitamin bulunduğunu hisseden hekimler, daha 1927 yılındanberi onlardaki vitaminleri ölçmeğe çalışıyorlardı. A vitamininden de, C vitamininden de epeyce bulmuşlardı. Fakat Macaristanlı meşhur bir profesör Sent Giorguy, 1933 yılında, oralarda yetişen paprika cinsinden kırmızı biberdeki C vitaminini ölçtükten başka, bu vitaminin kimyaca terkibini bulup hem de saf vitamin olarak meydana getirerek Nobel mükâfatını da kazandıktan sonra, kırmızı biber onun sayesinde yeşil biber de en kibar gıdalarımızdan sayıldılar.

Şimdiki halde yeşil biberle kırmızı biberin vitaminleri şöyle hesaplanır:

1 — Yeşil biberde, tabiî yüz gramında, A vitamininden 1000 ile 5000 ölçü arasında bulunur. Vakıa sebzelerin bazılarında bundan çok büyük nisbette, meselâ karnabaharda 42000 ölçü nisbetinde, bulunursa da sebzeleri çiy yemek adet değildir. Lâhna yapraklarını çiy yiyenler bulunmakla beraber çiy lâhna onlara da karın ağrısı verir. Halbuki yeşil biber çiy olarak pekâlâ ve lezzetle yenilir. Yeşil biberde C vitamininden de yüzde 100 miligram vardır. Bunlardan başka B1 vitamininden7, B2 vitamininden de 11 ölçü varsa da ötekileri yanında bunlar devede kulak kabilinden sayılır.

2 — Kırmızı bibere gelince, bu cins yeşilinden daha değerlidir. Bir kere A vitamini şu kadarla bu kadar ölçü arasında değil, yüzde tamam tamam 7800 ölçüdür. Gerçi yüz gram kırmızı biber yemek pek de kolay bir şey değilse de insan kırmızı biberden on gram bile yese gene 780 ölçü A vitamini alabilecek demektir. Mikroplu hastalıklara karşı koyabilmek için de bu kadarcık kırmızı biber yemeğe kolayca katlanılabilir. Hele kışın kuru fasulyeye kırmızı biber karıştırmakta hiçbir güçlük olmaz, hem de fasulye daha lezzetle yenilir. Yalnız, hatırınızda bulunsun, bu vitamin sıcaklığa ve pişmeğe dayanamadığından kırmızı biberi fasulye piştikten sonra, yenileceği vakıt, katmalıdır.

C Vitamini bakımından kırmızı bibere dünyada hiçbir şey yetişemez. Ondaki yüzde 220 ölçü nisbetinde C vitaminini başka hiçbir şeyde bulamazsınız. Portakal kabuğunda bile yüzde ancak 200 nisbetindedir.

Bu kadar C vitamini bulmak için yüz gram kırmızı biber yenilemez, derseniz kırmızı biberi diş ilâcı yerine dişlerinize sürmelisiniz. Bu vitamin dişleri kuvvetlendirmek, güzelleştirmek ve çürüklerden kurtarmak için - diş işlerinde en ilerlemiş mütehassıslar olan Amerikan diş hekimlerinin dediklerine göre - en iyi ilâçtır.

Onu da yapamam derseniz, mevsiminde taze portakal kabuklarını dişlerinizin arasında çiğnersiniz.

Hangisi kolayınıza gelirse..

Amerikan radyo merkezi binası

SPOR

16 Temmuzda yapılacak

Enternasyonal atletizm müsabakaları

16 Temmuz günü büyük bir atletizm hareketine şahit olaca - ğız. Mısır, Romen, İngiliz ve Yunan atletlerile karşılaşacak olan bizimkiler o gün için forma girmeye çalışmakdadırlar. Bizim atletlerden muhakkak surette galibiyet beklemek bir hata olur, bununla beraber Silas, Mandikas, Lambrakis, Havalitz, Ebeyid, Muskuris, Alderson ve Kristea gibi tanınmış atletlerin karşısında Türk atletlerin eyi form göstererek hiç degilse kendi rekorlarının seviyesine yaklaşacakları muhakkakdır.

100 metrede İrfan, Nazmi, Cihat, Neriman, Cemil gibi bu mesafede temayüz etmiş gençlerimizi Yunanlı Lambrakise rakip vaziyette seyir etmek çok zevkli olacakdır. Eyi bir gününde İrfan birinci olabilmelidir.

400 metre yarışında Türkiyenin Görenini Galibini ve Cemalini 49 ile 50 saniyelik bir Ebeyid bir Stratakosun karşısında görmek ve belkide böyle bir kuvvetin önünde reklerimizi galip gelirken seyir etmek imkânı ola - cakdır.

800 metrede Ankaralı Galip Muskuris ve Stratakos çekişecek lerdir.

Bu yarışta Riza Maksududa görmek çokdandır bu mesafede Türkiye rekoruna susamış bir seyircinin hakkıdır. İkinci bir kuvvet teşkil edecek olan İbrahimler, Vladimirler, Abdullahlar bu yarışın neticesi üzerinde müesir olabilecek bir kimselerdir.

5000 de Romen Kristeayi İngiliz Aldersonu, Maksudu, Hüseyini, Ankaranın iki ümidi Mustafa ve Aliyi, Artanı toplu bir halde görmek ayrıca bir zevk olacakdır.

Yarışın galibini şimdiden seçmek güç isede avantajı Balkan şampiyonu Dino Kristeanın lehine kayit etmek lazım gelecekdir. Rekortmen Hüseyin Albayrak - lar ve beş seneden beri en eyi formuna yaklaşmakda olan Riza Maksud şüphesizki galibiyeti pahalıya satacaklardır.

110 metre maniada işin iki eskurdunu Yunan Mandikas ve Hikimizi ön planda göreceğiz. 38 yılı mahsulu Vasfiler, Sular, Yavrular, Hrisafapuloslar yarıştada tecrübelerini bir kat daha arttıracaklardır. Bunlardan saniyenin altına inebilecek ama ne mutlu.

Güllede avantajı bizim atletlere vermek lazımdır. Ateş, Veysi, Ait, İrfan her biride birer kiymet ifade eder. Bununla beraber Silanın gülledeki maharetini bilenler, Balkan şampiyonu Romen atleti yakından görmüş olanlar bu adamında netice üzerinde müesir olacağını söylemekdedirler.

Disk atmada ustad Silas bizim bilhassa yeni elömanlarımız olan bir yıllık kısa bir zamanda 38 e 42 metre atacak kadar terakki etmiş bulunan Yusuf, Arat ve Bülent için eyi bir numune teşkil edecekdir. Romen Havalit,de eski ve ustad bir atıcıdır. 47. 50 kadar atmış olan bu adamın yakında günden güne eski formunu tutmaya muvaffak olan Veysimizi görmek ayrıca bir zevk olacakdır..

Şüphesiz bütün Balkanlarda yüksek atlamada en kuvvetli adamlara malik olan memleket Türkiyedir. Romen şampiyonuna karşı atlayacak olan Sreyya ve Bulat bu yıl resmi müsabakada 1. 85 yapmışlerdır. Ankaralı Şerfinin ise Balkan Şampiyonu Pantazisi 1. 83 atlayarak nasıl yendiğini o günden beri bir yıl geçmiş olduğu halde elan hatırlarız. Hep bunlara iltihak edecek olan bu yılın hediyesi Merih'de 170 in üzerinde dolaşmakdadır. Görgüsü sayesinde tecrübesini bu müsabakada arttıracağı muhakkakdır.

Uzun atlamada genç rekordmenimiz Muzaffer 7 metreyi yine aşacakdır. Aşacakdır ama son hafta içerisinde 7. 35 atlamaya muvaffak olan Yunanlı Lambrakisin karşısında müşkülata oğraması tabii görülmelidir. İkinci odamımız İzmirli Vakur kendini göstermeye çalışacakdır. Üç Şehir birinciliğindeki 6.80i kiymetini ortaya yokmuşdur. Ankaralı Ömerde burada şansını bir daha deneyecek zemini bulacakdır. En nihayet pek parlak bir istikbale malik olan henuz 16 yaşını ta - mamlamış olan en teknik uzun atlayıcımız Çaroğlunda bize gün 6.60 kadar yapabileceğini son idmanlarda ispat etmişdir.

Üç adımda 13. 70 ile 13. 90 arasında atlayış yapacak Yavrularm, Fethilerin, Abduramanların, Halitlerin karşısında geçen hafta Yunanistan şampiyonalarında 13. 92 derecesile ikinci gelmiş olan Lambrakisi son bir defaseyir edebileceğiz.

Derecelerin bir seviyede oluşu müsabakanın kiymetini arttırdığı gibi bu şubedede Balkanlarda yapabileceğimiz dereyi tasarlamak kabil olacakdır.

44 x 100 metre bayrak yarışında bir Yunan bir Mısırlı ve iki Türk takımı seyir etmek günün son heyecanınnı teşkil edecekdir.

En eyi genç atletlerimizin 100, 200 ve 400 de yapacakları koşularda süslegecek bu müsabakalarda seyirci bulunacaklarını tatmin edilecekdir.

KRİTİK

Misafir atletler geliyor

Misafir atletler de bir taraftan davete icabet etmeye başlamıştır.

Mısırdan davet edilen iki atlet dün Atinadan hareket ettiklerini telgrafla bildirmişlerdir. Ubeyd ve Muskuris, 100 ve 200 metre koşuları için gelmektedirler. Her iki atlet, geçen sene de Mısır takımile şehrimize gelmişti. Geçen sene Türk - Mısır atletleri arasında yapılan müsabakada 100 metreyi Ubeyd kazanmıştı.

Ajansın verdiği malûmat

Ankara, 5 (A. A.) — 16 temmuz pazar günü İstanbulda Fenerbahçe stadında Rumen, Yunan, Mısır millî atlet takımlarının da iştirakiyle beynelmilel atletizm müsabakaları ve muhtelif gösteriler yapılacaktır.. Türk takımı; İzmir, Ankara ve İstanbul bölgelerinin en kıymetli atletlerinden teşkil olunmuştur.

Bu müsabakalar dolayısiyle müteaddid rekorların kırılacağı umulmaktadır.

İstanbul istişare heyeti

Bu hafta ilk toplantısını yapacak

Beden Terbiyesi Umum mü - dürlüğü İstanbul mıntakası istişare heyeti ikinci içtimaını yarınki cuma günü akşamı saat 17 de mıntaka merkezinde yapacaktır. İstişare heyeti malûm olduğu üzere; Ali Sami, Naip Servet, Fethi Başaran, maarif müdürü Tevfik, muallim Rahmi, sıhhat müdürü Ali Rıza, belediye namına Selâmi İzzet, İstanbul kumandanlığı namına bir zat ve mıntaka reisi namına da Mümtazdan mürekkeptir.

Türkiye bisiklet birincilikleri

Memleketin her tarafında tamamlanmış olan mıntaka bisiklet birinciliklerinden sonra bu cuma ve pazar günleri ile Türkiye şampiyonluğu müsabakaları yapılacaktır. Bu mühim yarışa 14 mıntakadan şehrimize gelecek 32 bisikletçi iştirâk edecek İstanbuldan da şampiyonlarımız olan Haralambo, Mihal, Abdullah, Anastas ve Torkum gireceklerdir.

Koşular — yukarıda da yazdığımız gibi — iki günde yapılacaktır. İlk gün, yani 7 temmuz 939 cuma, bir kilometre mesafeli sürat yarışı olacaktır.

Bu müsabaka saat 7,30 da Küçükçekmece gölünün yanındaki düzlükte yapılacak ve kurası ise perşembe günü akşamı mıntaka merkezinde çekilecektir.

156 kilometrelik muakavemet yarışı ise 9 temmuz pazar günü sabahı saat 6,30 da Topkapıdan başlıyacak ve Silivri kazasından ileride bulunan 78 inci kilometreden dönülerek Topkapı stadyomu önünde nihayet bulacaktır.

Tebliğ

İstanbul bisiklet ajanlığından:

1—Türkiye birinciliği bisiklet müsabakaları bu yıl 14 bölgeden gelecek 32 bisikletçinin iştirakiyle şehrimizde yapılacaktır.

2—Bir kilometrelik vites koşusu 7-7-1939 cuma günü sabah saat 7.30 da Küçükçekmece gölünün kenarındaki düzlükte yapılacaktır.

3—Bu müsabakaların kuraları 6-7-1939 perşembe günü Cagaoğlunda kâin bölge merkezinde yapılacaktır.

4—156 kilometrelik mukavemet koşusu 9-7-1939 pazar günü sabahı saat 6.30 da Topkapı stadı önünden başlayıp ayni yerde bitmek üzere Silivrikapısının ilerisindeki 78 kilometreye kadar gidip gelme suretiyle yapılacaktır.

5—Koşulara iştirak edecek bisikletçilerin hazırlanmış oldukları halde muayyen saatten evvel koşu yerinde bulunmaları lâzımdır.

Bulgar pehlivanı

Bu hafta son güreşini yapıyor

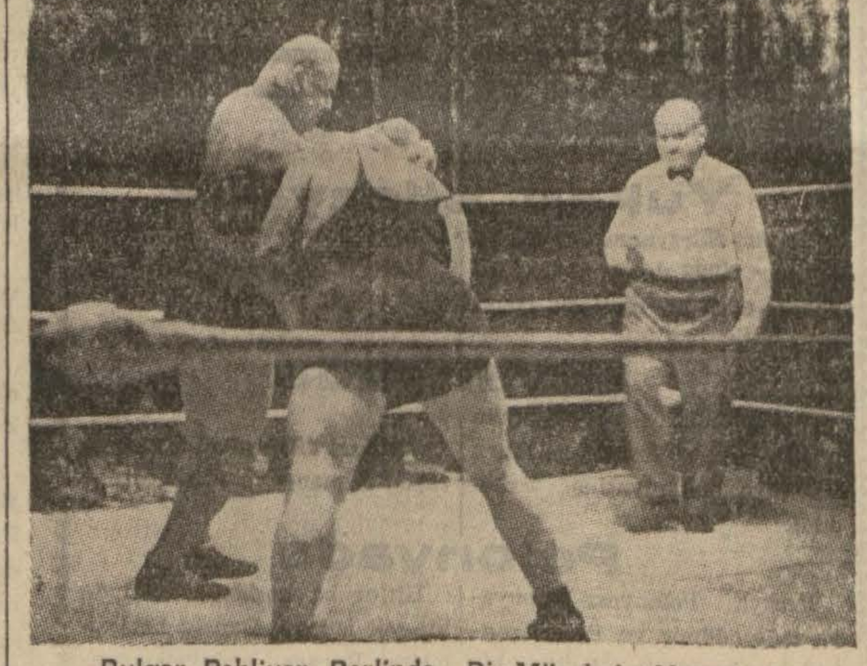

Bulgar Pehlivan Berlinde Bir Müsabaka Yaparken...

Uzun ihtilâflardan sonra, geçen hafta nihayet organizatörlerle uyuşarak memleketimizde ilk güreşini yapan Bulgar pehlivanı Peter Fereştanof, ihtilâf tamamen halloldüğundan bu hafta da bir müsabaka daha yapacak ve ondan sonra memleketimizden ayrılacaktır.

Dün matbaamıza gelen Peter bize şunları söylemiştir:

— Önümüzdeki pazar günü ikinci ve memleketinizde son güreşimi yapacağım. Rakibimin kim olacağını henüz bilmiyorum. Fakat, bu bence müsavidir. Geçen hafta Karaali ile yaptığımız müsabakada vakti tahdid etmeleri, güreşi kazanmama mani oldu. Ben yenişinciye kadar güreşirim. Adetim böyledir. Bu haftaki müsabakanın da böyle olmasını istiyorum. İnşallah bu sefer İstanbullulara güzel bir güreş göstermeğe muvaffak olacağım.

Sonradan hemen Romanyaya döneceğim, oradan hususî arabamla, bir angajman yaptığım İsviçreye, Zürih şehrine gideceğim. Karım ve iki çocuğum beni orada beklemektedirler.

1932 senesinde Berlinde dünya Greko-Romen şampiyonluğu ve bundan sonra da bir kaç kere Avrupa birinciliği kazanmış bir pehlivan olan Peter, bizden ayrılırken, İstanbullulara bu hafta güzel bir güreş göstereceğini bir kere daha hatırlattı.

Bu hafta yapılacak

Yüzme teşvik müsabakaları

Beden Terbiyesi İstanbul bölgesi su sporları ajanlığından:

1 — Su sporları federasyonu tarafından evvelce klüplere ta - mim edilen 1939 yılı yüzme programı mucibince (Halkevi yüzme müsabakası) 9—7—939 tarihine müsadif pazar günü Şeref stadındaki yüzme havuzunda yapılacaktır.

2 — Müsabakalara tam saat 13 te başlanacaktır.

3 — Jüfi heyeti: Ahmet Fetgeri Aşeni, Rıza Sueri.

4 — Hakem heyeti: Sştkı Eryar, Ali Rıza Sözeralp, Hüsamettin Güreli, Bekir Macur, Hikmet Üstündağ, Behzat Baydar, Celâl Gözen, Nuri Bosut.

Yukarıda isimleri yazılı ha - kemlerin mezkûr gün ve saatte müsabaka mahallinde bulunma - ları ehemmiyetle rica olunur.

Hilâlli Hakkı Demirsporda oynuyor

İstanbul birinci küme takım - larından Hilâlin merkez muhacimi ve takımın en golcü elemanı Hakkı, eski klübünden istifa e - derek Ankaraya gitmiş ve Ankara şampiyonu Demirspora inti - sap etmiştir.

Şehrimizdeki müsabakalarda şütleri ve fırsatçılığı ile temayüz eden Hakkı, bu hafta Demirsporla İstanbula gelerek millî kümenin bu son maçlarında Vefa ve Beşiktaşa karşı yeni klübünde oynıyacaktır.

Avrupa ağır siklet boks şampiyonluğu maçında, Alman Şmeling rakibi Hözeri ilk ravundun 58 inci saniyesinde müthiş bir yumrukla nakavt ederek şampiyonluğu aldı. Bu resim maçtan sonra şampiyonun, zavallı rakibini kucaklaması sırasında alınmıştır.

Bu haftaki maçlar ve hakemleri

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi futbol ajanlığından:

8—7—939 cumartesi günü yapılacak maç:

Taksim sahası:

Demirspor - Vefa saat 17,30, Hakem Adnan Akın, Yan hakemleri Şazi Tezcon ve Necdet Gezen.

9—7—939 pazar günü yapılacak maçlar:

Şeref stadı:

Süleymaniye, Şişli - Hilâl, Kurtuluş, saat 13,30 hakem Refik Osman Top, yan hakemleri Fikret Kayral ve Bahattin Uluöz.

Demirspor - Beşiktaş saat 17,30 hakem Tarık Özerengin, yan hakemleri Şazi Tezcon ve Sami Açıköney.

Yüzücülerimiz

Hataya gidiyorlar

Ankara, 5 (A.A.) — Hatayın Anavatana ilhakı dolayısiyle 22 Temmuz günü Hatayda yapılacak umum şenlik ve tezahürata Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü de üç bölge yüzücülerini İskenderuna göndererek yüzme müsabakaları yaptırmak suretile iştirâk ettirecektir.

Ankara Seyhan ve İçel bölgeleri yüzücüleri ile Hataylı yüzücüler 22 Temmuz ve 23 Temmuz günleri İskenderunda muhtelif yüzme ve sutopu müsabakaları yapacaklardır.

Birincilere Su Sporları Federasyonu tarafından Hatay bayramı hatırası olarak mükâfatlar verilecektir. Bu müsabakalar aynı zamanda Anavatan sporcularının Hataylı kardeşleriyle ilk temasını teşkil ederek yekdiğeriyle tanışmalarına vesile olacaktır.

Amerikalı zenci atlet Bil Vatson dünyanın en iyi disk atıcılarından biridir. Geçenlerde yapılan bir müsabakada diski yine 48 metreye savurmağa muvaffak olmuştur.

Yukarki resim tam bu atışı yaparken alınmıştır.

Kongreler

Süleymaniye klübünde

Süleymaniye spor klübü baş - kanlığından:

Klübümüzün senelik adî kongresi 12—7—1939 perşembe günü saat 18 de klübümüzün Veznecilerdeki lokalinde toplanacaktır.

Kayıtlı azaların muayyen gün ve saatte teşrifleri ehemmiyetle rica olunur.

Ruzname:

1 — Bir yıllık mesai raporu.

2 — Yeni cemiyetler kanununa göre tadil edilen nizamnamenin müzakeresi.

3 — Yeni idare heyeti intihabı.

Anadolu klübünden:

Anadolu Klübünden:

Klübümüz nizamnamesi mucibince her sene temmuz ayında yapılması mukarrer senelik kongrenin 9 temmuz 1939 pazar günü saat (10) da Şemsipaşada klüb merkezinde akdedileceğinden azanın gelmelerini ehemmiyetle rica ederiz.

Anadolu klübü başkanı

Galatasaray klübünde

Galatasaray Spor Klübünden:

Cemiyetler kanunu hükümlerine göre, klüb nizamnamesinin tadili ve bu hususta müzakerat icrası için klüb azalarının 15 temmuz 1939 cumartesi günü saat 15 de Bebekte Denizcilik lokalinde içtimaa gelmeleri rica olunur.

Beylerbeyi klübünde

Beylerbeyi Klübü Başkanlığından:

9.7-1939 pazar günü [illegible] de fevkalâde kongre yap[illegible]ır. Klübümüzde mukayyed aslî [illegible]ların yukarda yazılı gün ve saatte yurd binasına teşrifleri rica olunur.

Ruzname: 1 — Nizamnamemizin cemiyetler kanuna uyğun bir hale getirilmesi için bazı maddelerinin tadili;

2—1934 yılı sabık başkan Bay Hikmet zamanında yapılan deniz gezintisine aid Belediye ile ilişik bırakılmış bulunan bir hesab işi.

Boğaziçi klübünden

Boğaziçi Spor Klübünden:

9 temmuz 1939 pazar günü saat 10 da Arnavüdköyü Parti binasında yapılacak fevkalâde umumî heyet içtimaında sayın üyelerimizin teşrifleri ehemmiyetle rica olunur.

Kadın yüzücü

Dünya rekorunu kırdı

Glendive "Hontana" 5 (A. A.) — Clarence Giles, dün 77 saat 30 dakikada 460 kilometrelik bir mesafeyi katetmek suretile dünya mesafe yüzme rekorunu kırmıştır. Yüzücü cuma günü öğle üzeri Billings'de Yellovstone nehrine girmiş ve Glendive istikametinde nehrin mansabına doğru yüzerek pazartesi akşamı saat 20 de buraya vâsıl olmuştur.

Bundan evvelki rekoru 1933 senesinde Pedro Condiotti kırmıştı. Condiotti, Cenubî Amerikada Parana nehrinde 449 kilometre katederek bu rekoru tesis etmişti.

Versay muahedesini imzalıyanlar ne oldular?

Muahede, onu imzalıyan murahhaslara ömür uzunluğu bakımından uğur getirmiştir

70 Devlet adamının iştirak ettiği bu konferansta öküz çobanından mihraceye kadar her sınıf ve meslekte adam vardı

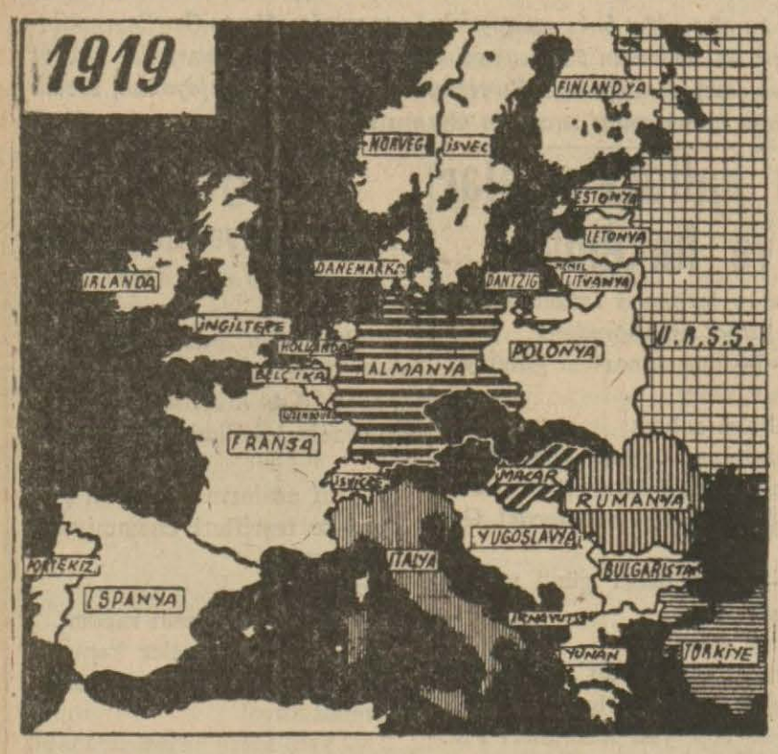

Bütün dünya, yeniden sulhu kurmuş olanlara gayet hasis davranmış, sulhu imzalıyanların birçoğu hayatlarının sonunu menfalarda geçirmiştir

28 haziran 1919 tarihinde, yani bundan tam yirmi sene evvel yirmi yedi devleti temsil eden yetmiş murahhas meşhur Versay sarayının aynalı galerisinde "Sağlam, hakka istinat eden ve uzun,, bir sulh temin edecek olan bir muahedename imza ettiler.

Bu tarih, ayni zamanda, umumî harbin patlak vermesine sebep olan Saray - Bosna hâdisesinin 5 inci senei devriyesine tesadüf ediyordu.

Şimdiye kadar teati edilmiş beynelmilel vesikaların en mühimmini teşkil eden ve tam dört yüz kırk maddelik bu muahedename altında imzaları bulunan yetmiş kişi ne oldular?.

ÖLÜLER...

Bunların içinden kırk bir kişi bugün ölmüş bulunuyor. En erken ölen Cenubî Afrika murahhası general Lonis Botlor'dur. 28 ağustos 1919 tarihinde, yani muahedenin imzasından tam iki ay sonra Transualdaki çiftliğinde 56 yaşında ölmüştür.

En genç yaşında ölenleri de İngiliz murahhaslarından Edvin Samuel Montagn'dır. Kendisi Hindistan nazırı idi. Loyd Corc ile araları açılmış, istifa etmişti.

15 teşrinievvel 1924 tarihinde 45 yaşında öldü.

Amerika Birleşik Cumhuriyetlerinin beş murahhası da ölmüşlerdir. Heyeti murahhasanın reisi meşhur Vilson, eski şöhretini tekrar elde edebilmek için Amerika dahilinde yaptığı bir propaganda seyahati esnasında Kansasda Viclinta şehrinde hastalanmış ve ölmüştü.

Uykuda iken ölen yegâne murahhas o değildir. General Fochun müttefik ordular başkumandanlığına tayininde büyük bir rolü olan İngiliz murahhası vikont Milner de 13 mayıs 1925 de uykuda ölmüştür.

O tarihte yetmiş bir yaşında idi. Afrikada yaptığı bir seyahat

Vilsonun müsteşarı olan Robert Lansing 64 yaşında olduğu halde 30 teşrinievvel 1928 de ölmüştür.

Amerikanın tanınmış diplomatlarından biri olan eski Roma ve Paris sefiri Henry Vhite, Versay muahedesinin imzasından sonra başka bir resmî vazife deruhte etmemiş ve 15 temmuz 1927 de yetmiş yedi yaşında ölmüştür.

Vilsonun en yakın müşavirlerinden Edvard M. House 79 yaşında olduğu halde 28 mart 1938 tarihinde öldü.

Amerikan murahhaslarından Tasker H. Bliss 78 yaşında 9 ikinciteşrin 1930 tarihinde öldü.

Fransız murahhasları içinde en evvel ölen Clemenceau olmuştur. 29 ikinciteşrin 1928 de 88 yaşında gözlerini kapadı.

20 ikincikânu 1920 senesine kadar hariciye nazırlığı mevkiini işgal eden Stephen Pichon 1933 senesinde yetmiş altı yaşında öldü.

935 senesi eylülünde ölne Jules Lambor diplomatların en yaşlısı idi. Öldüğü zaman 90 yaşında bulunuyordu. Versay muahedesinin tatbikatından doğan ihtilâfları halletmek üzere teşkil edilen sefirler konferansının reisliğini ifa etmiştir .

YAŞAYANLAR...

Andre Tardieu, bugün 62 yaşında bulunmaktadır. Versay muahedesini imzalamış Fransız murahhasları içinde hâlen sağ kalmış olan yalnız odur. 1936 senesinde yapılan intihabattanberi siyaset hayatından çekilmiştir.

Her ne kadar Versay muahedesinin bir çok hükümleri, onu hazırlamış olanların temenni ettikleri kadar uzun ömürlü olamadı ise, bu mahedename kendisini imza etmiş olan murahhaslara ömür uzunluğu bakımından uğur getirmiştir.

Samuel Montagn'ın 45 yaşında ölümü her halde tesadüfün kötü

Versay muahedesi arazi hükümleri

1919 da ne idi? 1939 da ne oldu?

Avusturyada

Almanya Avusturyanın muahedelerle kabul edilen istiklâline hürmet edecektir.

13 mart 1938 de Hitler Avusturyayı istilâ edip Almanyaya ilhakını ilân etti,

Belçikada

Almanya Belçikaya Eupen ve Malmedy mıntakalarını terketti.

Vaziyet değişmemiştir.

Danimarkada

Şilezvikin şimal tarafı Danimarkaya verilmiştir.

Vaziyet değişmemiştir.

Fransada

Alsas - Loren Fransaya iade edilmiştir.

Vaziyet değişmemiştir.

Cemiyeti akvam kontroluna terkedilmiş olan Sar mıntakasının istikbalinin tayini için 1935 de reyiâma müracaat edilecekti.

13 Kânunusani 1935 de yapılan plebisit neticesi Sar Almanyaya geçti.

Yukarı Silezyada

Yukarı Silezyanın vaziyeti 22 Mart 1922 de yapılması takarrür eden bir reyiâmla tesbit edilmişti.

Vaziyet değişmemiştir.

Litvanyada

Memel muhtar bir mıntaka olarak ilân edilmişti. Bilâhare Litvanya hâkimiyetine terkedildi.

23 Mart 1939 günü Hitler orasını Almanyaya ilhak etti.

Polonyada

Prusya Polonyası Polonyaya iade edilmiş ve Pommeranyadaki koridorla denize bir mahreç temin edilmişti.

Hitler bu koridor üzerinde bir yol istiyor. Danzig nazileşmiştir. Burada cemiyeti akvamm kontrolu lâftan ibarettir.

Çekoslovakyada

Almanya Çekoslovak devletinin teşekkülünü kabul etti.

Münihten sonra Hitler Südet mıntakasını ilhak etti. 25 Mart 1939 da Çekoslovakyayı istilâ ve Bohemya ile Moravya üzerinde himaye idaresini ilân etti.

Müstemlekelere ait ahkâm

Almanya manda altına konulmuş olan ve Avrupa kıt'ası haricinde bulunan bütün toprakları üzerinde hak istemekten vazgeçmiştir.

Hitler Japon mandası altına girenlerden başka bütün eski müstemlekelerini taleb etmektedir.

Askerî ahkâm

Almanyada mecburî hizmet ilga edildi.

Kara ve deniz ordusu yüz bin kişiden fazla olmıyacaktır.

Ren nehri sol sahilinin ve sağ sahilinden de elli kilometre eninde bir koridorun gayri askerî bir mıntaka haline getirilmesi takarrür etti.

Silâh ve tayyare imalâtı tahdid edildi.

16 Mart 1935 de Hitler mecburî askerliği ihya etti.

Bugün Alman ordusu mevcudu bir milyondan fazladır.

Hitler 25 nisan 1939 da Alman donanmasının İngiliz donanmasının yüzde otuz beşini geçemiyeceği hakkında bir hükmü ihtiva eden İngiliz - Alman deniz anlaşmasını feshetti.

7 Mart 1936 da Hitler Ren kıt'asını işgal etti.

1938 senesinde Siegfried hattı inşa edildi.

Iktısadî ahkâm

Almanya 1929 senesindeki La Haye konferansında Davs ve Yung plânları ile bu borçları 38 milyar altın marka indirdi. Lozanda 1932 senesinde bu tazminat büsbütün ilga edildi. Almanya o tarihe kadar harb

Almanya 1921 senesinde Brüksel konferansında 132 milyar altın mark olarak tesbit edilmiş olan harb tazminatını ödemeği taahhüd etmişti.

Almanya nehirleri hakkında beynelmilel rejimin tatbikı-

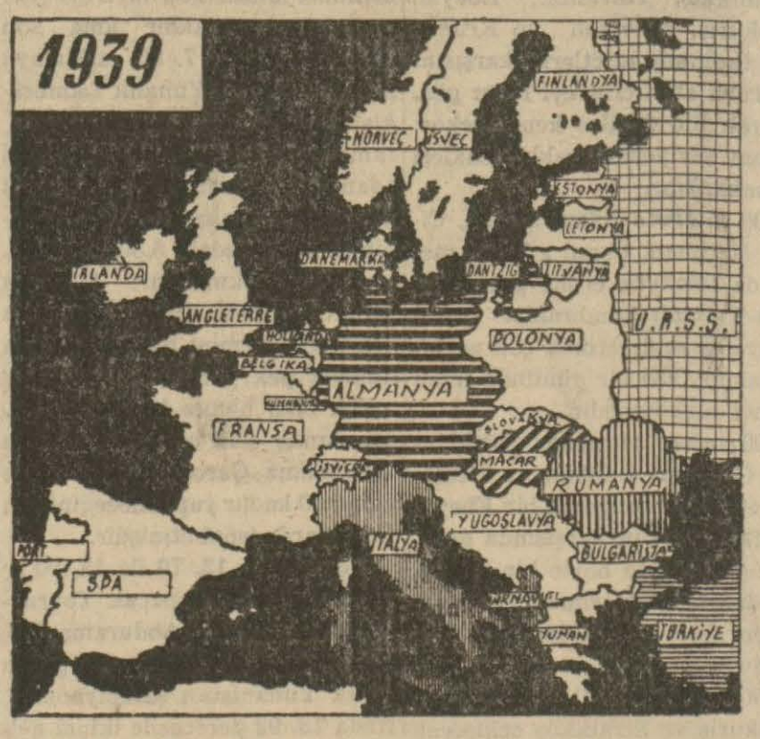

nanların hemen hemen hepsi çok uzun yaşamışlardır.

Ölenlerin içinde bir tanesi öldüğü zaman 90 yaşında bulunuyordu: Cambon. Clemenceau 88 yaşında öldü. Lord Balfor 81, Sırp, Hırvat, ve Sloven murahhası Nicolos da 80 yaşında gözlerini yumdular.

İçlerinden dokuz tanesi yetmiş ve on tanesi de altmış beş yaşından uzun ömürlere malik oldular.

Yalnız dört tanesi elli sekiz ve elli altı yaşlarında, bir tanesi de kırk beş yaşında öldü.

Bugün yaşamakta olanların en yaşlısı sabık Japon başvekili Prens Saionzidir. Bugün 90 yaşında olduğu halde memleketin en mühim siyasî şahsiyetidir. Ancak epey bir zamandanberi faal olarak siyasetle iştigal etmemektedir.

Ondan sonra meşhur müzisiyen Poderevski gelir. Polonya murahhası olan Poderevski 80 yaşında bulunmaktadır. Polonyada ilk cumhuriyet hükûmetinin şefi olmuş ve bu mevkii Polonya Diyet meclisinin büyük emniyet ve şükranına rağmen kendi arzusile terketmiştir.

Avustralya murahhası Sir Joseph Cook şimdi 69 yaşındadır. Londra yüksek komiserliği ve cemiyeti Akvam aslî azalığı mevkilerini işgal ettikten sonra bugün politika hayatından elini eteğini çekmiş bulunmaktadır. Onun vatandaşı Villiam Mauriso Hugues de bugün 75 yaşında bulunmaktadır.

Versay muahedesini imzalayanların hepsi de, hattâ kendi memleketleri içinde büyük adam değillerdi.

Kendisine bu işde en fazla şeref payı ayrılmış olan Andrev Bonar Lov'dur.

Harp kabinesinde nazırlık ettikten sonra teşrinievvel 1922 senesinde Loyd Corcdan sonra muhafazakâr hükûmetin reisliğini yaptı.

Fakat pek iyi olmıyan sıhhati yüzünden 20 mayıs 1923 de istifaya mecbur oldu. Ayni senenin teşrinievvel ayında 65 yaşında olarak öldü ve kendisi meçhul askerin ve Nelsonun son uykularını uyudukları Vesminster manastırına gömülmek şerefine nail oldu.

Esasen İngiltere kendi mümessillerine karşı nankörlük etmedi.

Murahhaslarından ikisine dizbağı nişanının şövalyelik rütbesi verildi. Bunlardan biri vikont Milner ve ikincisi Arthur Janmes Balfourdur. Bunlardan ikincisi 10 mart 1930 senesinde 80 yaşında olarak öldü.

David Loyd Corc 1918 senesindeki İngiliz hükûmetinin başvekili idi.

1922 senesinde kabinesi İrlanda meselesi yüzünden sukut etti. O günden sonra bir daha iktidar mevkiine gelmedi. Kendisi bugün 76 yaşındadır.

İtalyan murahhaslarından marki Gugliena İmperiali ayan azası intihap edildi. Ve kendi kralının kendisine verebileceği en yüksek iltifata nail oldu.

Onnonciale nişanı şövalyesi ünvanını aldı. Keeshiro Motsiu ismindeki bir Japona da baron ünvanı verildi.

Bunlardan başka murahhaslara fazla bir şeyler yapılmadı.

Bütün dünya yeniden sulhu kurmuş olanlara karşı gayet hasis davranmıştır. Sulhü imzalamış olanların bir çokları hayatlarının sonunu menfada geçirdiler. Honduranın siyasetinde gayet mühim bir rol oynamış olan Doktor Policaryo Bonila 1926 de Yeni İrlandada öldü.

Nikaroganın bir zamanlar reisi cumhuru olmuş bulunan Salvador Ehamorro Meksikada bir menfa hayatı geçirmektedir. Portekiz demokrat partisi şefi olan doktor Alfonso de Eosta 15 mayıs 1937 de Pariste menfi iken ölmüştür.

Çekoslovakyanın yaratılmasına iştirak etmiş olan Eduard Benes gene o memleketin haritadan silinmesine şahit oldu. Şimdi Amerikada üniversite profesörlüğü yapmaktadır.

Yetmiş devlet adamının iştirak etmiş olduğu bu asamblede bütün meslekler temsil edilmekteyid.

Öküz çobanından, mihraceye kadar her sınıf ve meslekte insan vardı. Eski öküz çobanı uzun seneler Avustralyanın başvekili olan Villiam Morrisdi. O hâlâ yaşamaktadır. 74 yaşında bulunuyor. Mihraca ise Son Altes Sir Ganga Sing Bahadurdur. Bikonir mihracesidir. Şimdi 58 yaşında - dır. 1929 senesindenberi şefi oldu-

ŞAKA

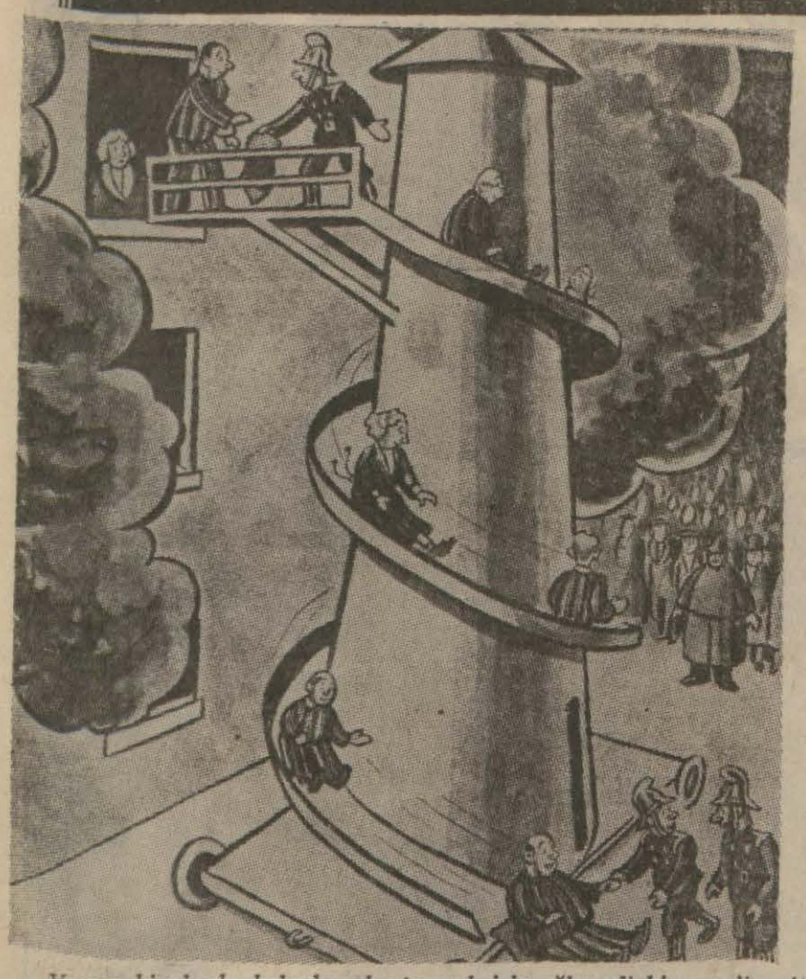

Yanan binalarda kalanları kurtarmak için eğlenceli bir merdiven!
— İngiliz karikatürü —

Fransız fıkrası

Mariyüs ve Oliv bir arazi ihtilâfından dolayı mahkemeye düşmüş lerdi. Kararın verilmesinden bir gün evvel Mariyüs avukatına gitti:

— Karar yarın veriliyor. Hâkime nasıl bir hediye götürsem acaba?.

Avukat itiraz etti:

— Sakın hediye falan göndermeyin. Kanun nazarında bu suçtur. Ayni zamanda hâkimde senin haksız olduğun kanaatini uyandırır.

Ertesi günü mahkeme kararını bildirdi. Mariyüs kazanmış, Oliv kaybetmişti.

Mariyüs ,sevinç içinde avukatını buldu:

— Hediyenin tesirini gördünüz mü

Avukat şaştı:

— Hâkime hediyemi gönder - miştin.

— Evet.. Fakat kutunun içine Olivin kartını koymuştum.

Ticaret

Sınıfta muallim talebeden Abrahama sordu:

— Metresi elli kuruştan sekiz metre kumaşım var. Bunları almak için bana ne kadar para vermelisin?.

— 350 kuruş! .

— Yanlış anladın galiba Abraham. Metresi elli kuruştan sekiz metre kumaş demiştim. Bunlar için bana ne vermen lâzım?.

— 350 kuruş.

Muallim kızdı:

— Tembel! Ben de seni hesaba çalışıyor sanırdım. Otur yerine!.

Abraham yerine oturdu. Muallim onun yanındaki talebeyi çağırdı:

—Sen gel bakayım Mişon.

Abraham, Mişona fısıldadı:

— Duydun ya ben üç buçuk lira verdim. Bir kuruş arttırırsan teneffüste kafanı patlatırım! .

— Hey ne yapıyorsun? Orası ocak değil, kömürleri denize atıyorsun!
— İngiliz karikatürü —

Sivrisinekler

İki ihtiyar sinek ilkbaharda birbirlerine tesadüf ederek derleştiler. Birisi sordu:

— Kışı nasıl geçirdin?.

— Çok fena.. Eski bir duvar saatinin içine girmiştim, gürültüden gözümü kapamak nasip olmadı. Sen kışı nasıl geçirdin?.

— Fevkalâde iyi geçti. Bir saniye bile rahatsız edilmeden, rahat ve sakin, mışıl mışıl uyudum.

— Nerede idin?.

— Bir hasisin para çantasında!.

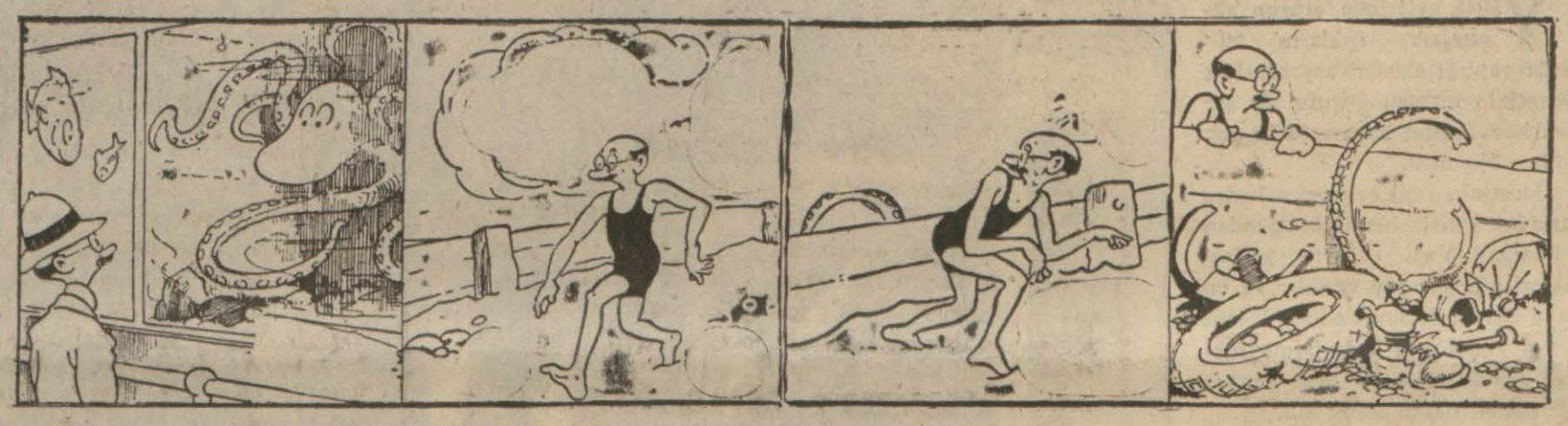

YAZISIZ HİKAYE: Deniz canavarı!

HAKEM KARISINA ŞEMSİYE ALACAĞI GÜN...

— Hay kör şeytan hay! Bir tane kadın şemsiyesi atmıyorlar!
— İtalyan karikatürü —

İngiliz fıkrası

Doktor — Bu yaralı, bir otomobilin çarptığı boksör değil mi?.

Hastabakıcı — Hayır, boksöre çarpan otomobilin şoförü!.

— Fakat bu işi bir göz doktoruna havale etmeliyiz!

— Neden?

— Kör bağırsağı ameliyat edecek değil miyiz?..

— Gelip sizi rahatsız eden budalar oluyor mu?
—Fransız karikatürü —

— Hayır, hayır! Sargılarda fi yangoya lüzum yok!

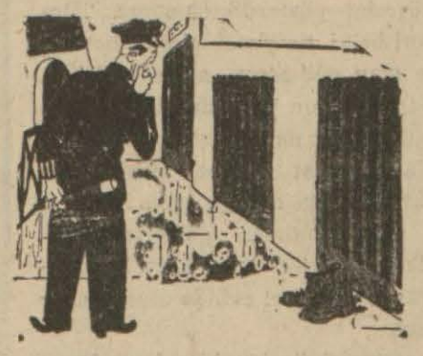

Hapishanede kibar mahkûm
— İtalyan karikatürü —

Zengin kadın (şoförüne) — Al şu parayı da benim hesabıma bir piyango bileti al, sen benden herhalde talilisindir!
— Fransız karikatürü —

Sondan...

— Nasıl bir kitap istiyorsunuz efendim..

— Bir genç kadının merakla okuyacağı bir roman...

— O halde şu eseri tavsiye ederim. Son sayfasından ilk sayfasına kadar insanı sürükleyici bir vakayı hikâye eder.

HATIRA

Kadın — Sevgilim... Şu sıra sana bir şey hatırlatmıyor mu?

Erkek — Evet... Burada iki defa pantalonum yırtılmıştı...

Davet

Bir Fransız, bir İngiliz, bir İtalyan, bir arap ve bir yahudi toplanıp eğlenmeğe karar vermişlerdi. Fransız:

— Benim evime gelirsiniz, dedi. Ben şarabı temin ederim. Siz de istediğinizi getirirsiniz.

Muayyen gün ve saatte davetliler geldiler.

İngiliz, bifteklik et getirmişti.

İtalyan, makarna getirmişti.

Alman domuz sucuğu getirmişti. Arap kuskus pilâvı getirmişti.

Yahudi ise üç kardeşiyle karısının, kaynanasını, dört baldızını, sekiz çocuğunu getirmişti.

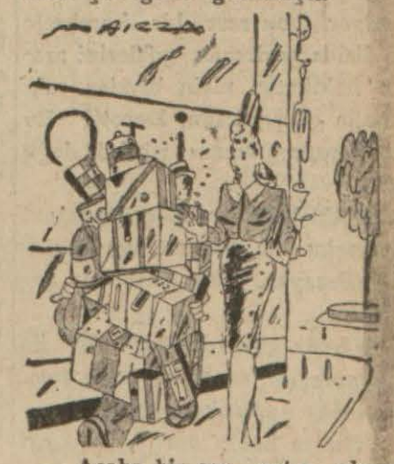

— Acaba bir şey satın almayı unuttk mu?

— Evet bana bir periskop almayı unuttuk...

YAZISIZ HİKÂYE: Mütekait kolonel klübüne gidiyor!

HABERİN Sayfalık Hikâyesi

Evlilik halkası

Çeviren: LÜTFİYE GÜRLÜK

(Dünkü sayıdan devam)

Sayfalık 4

Evinden çıkışının asıl sebebini unutmak, daha doğrusu karşısındakilerin bu mesele üzerinde fazla durmalarına meydan vermemek için acele acele konuşuyordu.

Ev sahibinin o gece söyledikleri hâlâ kulaklarında çınlıyordu: "Kiracılarımla alâkadar olmak vazifemdir Miss, görüyorum ki evimde istemediğim bazı hâdiseler cereyan ediyor!.,,

Bu anî hücum krşısında yanakları kızaran Doroti ciddiyeti elden bırakmıyarak: "Ne demek istiyorsunuz madam?.,, diye sormuş, ev sahibi de: "Ne demek istediğimi pekâlâ anlıyorsunuz zannederim!,, demişti. Maamafih eğer arzu ederseniz daha açık konuşabilirim. Bu sabah genç bir adamın daireniz - den çıktığını gördüm ve bunu ilk defa olarak görmüorum, fakat iyice emin olmak için şimdiye kadar bekledim!.,,

Doroti kendini müdfaa etmek arzusiyle yandığı halde garip bir mahcubiyetle sadece: "Derhal evinizden çıkacağım madam.,, demişti..

O akşam Frazyerin hakikati öğrenmesini istemediği için her zamankinden daha neş'eli görünmeğe gayret etmişti:

"Bu evden çıkacağımı söylersem üzülür müsün sevgilim?.,,

"Tabiî üzülürüm, Âdem cennetten kovulacağını duysaydı üzülmez miydi?.,,

"Ama ben bundan daha şirin bir ev buldum, haricî görünüşü bir az basit olmakla beraber manzarası harikulâde, körfeze tamamile hâkim.,,

"Ben şimdiki evimizi hepsine tercih ederim.,,

"Oh, Frazyer, böyle söyliyeceğini bilmediğim için kirasının yarısını peşin verdim.,,

"Bana bir kerecik olsun sormalıydın.. Söyle, Doroti, yoksa mesut değil misin?.,,

"Neler söylüyorsun?.,, diye isyan eden genç kadının gözlerini hafif bir sis tabakası bürümüştü. O kadar itina ile yapmağa gayret ettiği pastaları artık göremiyordu. Frazyer onu sert bir hareketle kendisine çevirerek gözlerini aradı, "hakikaten niçin benden saklamağa çalışıyorsun, Doroti? Ev sahibi sana çıkmanı söyledi değil mi?.,,

Evvelâ başını salladı, sonra anî bir korku ile yalvarmağa başladı: "Frazyer, sakın gidip bir şey söyleme.,,

"Hemen gidip ihtiyar cadı ile konuşacağım, sana böyle muamele etmeğe ne hakkı var?.,,

"Elbette hakkı var, kendi evi değil mi?.,,

"Oh, oh, Doroti, korkarım biraz sonra beraber yaşamamızın günah olduğunu söyleyeceksin.. O şeytan suratlı kadının kocasına ettiği işkenceler günah sayılmıyor da senin, seni seven, hattâ tapan bir erkekle yaşaman mı günah oluyor?.,,

Doroti durmadan akan gözyaşlarını zapetmeğe çalışırken Frazyer onu kollarına alarak yarı kız-

ağlıyorsln sevgilim,, ben sana ne yaptım?. dedi. Hem dikkat et, burnunun ucunda un var, eğer ağlarsan bütün yüzün hamur içinde kalacak.,,

"Artık senin istediğin hayatı devam ettiremiyeceğim.,, demeğe hazırlanan Doroti, Frazyerin yüzüne baktığı zaman düşündüklerinin hiçbirini söyleyemedi.

Kendisini deli gibi seven bu adam, kendi fikirlerinin doğru olduğuna o kadar emindi ki...

YENİ evlerinde oturup akşamları ışıkların sularda yaptığı akisleri seyrederken Dorotinin incinen gururu bir evden kovulmanın hakaret dolu acısıyla sızlıyordu.

Dorotinin yeni evlenen arkadaşlarından birisi henüz balayından dönmüştü. Yeni evlerine yerleştikleri gün bir çay verdiler ve bu çaya Doroti de davet edildi. Mesut gelin, kocasını arkadaşlarına takdim ederken sesinde öyle sonsuz bir saadet okunuyordu ki...

Dorotiye küçük evinin her köşesini gösterdikten sonra: "Doroti belki de şimdi içinden benimle alay ediyorsun, senin güzel apartımanının yanında bizim küçük evimiz ne kadar basit kalıyor! Fakat, fakat biliyor musun, bu ikimizin evi olduğu için....,,

Doroti anlıyan gözlerle arkadaşına baktı: "Evet Lora siz dünyanın en güzel evinde oturuyorsunuz..,,

Otomobillerine binerken, Frazyer, gene istihza dolu sesiyle konuşmağa başladı.

"Mesut bir çift,...

"Rica ederim, Lora ile kocasını münakaşalarımızın haricinde bırakalım.,,

"Münakaşalarımıza dahil edeceğimi söyledim mi?.,,

"Hayır, söylemedin, fakat aklından geçirdin. Hakikî aşk ve bağlılık karşısında acı sözler söylemekten zevk aldığını bildiğim için..,,

Frazyer can sıkıntısı ifade eden bir sesle: "Eğer sen de Lora gibi olmak istiyorsua peki.,, dedi.

Doroti ile Loranın arkadaşlığı gittikçe arttıyordu. Sıksık o güzel evi görmeğe gidiyor, fakat Fraziyerin alaylı sözlerini işitmemek için bu ziyaretlerinden ona hiç bahsetmiyordu.

Lora ile başbaşa kaldığı zaman daima şu sözleri duyardı: "Oh Doroti, bilsen evli olmanın ne kadar ayrı bir zevki var! Şimdi Tom la ben aile kurmanın ağır yükünü taşımaktan korkutuğumuz anları düşündükçe öyle gülüyoruz ki!.,,

Bir gün hep beraber şehre iki saat mesafede bulunan bir göle otomobil gezintisi yapmağa karar verdiler. Doroti, Frazyere bu güzel gezintiye gitmek isteyip istemediğini sorduğu zaman gene neşesi yerinden olan genç adam sevgilisini kollarına alarak: "Tabiî, dedi, mademki sen istiyorsun ben de istiyorum.. Şu halde istiyorum, istiyorsun, istiyoruz.,, Sonra yüzüne yaklaştırdığı yüzü, ha-

çalıştığı bir heyecanla sordu:

"Mes'ut musun, Doroti?...,,

"Zannettiğinden çok fazla.... ,,

TERTİP ettikleri gezinti, umduklarından eğlenceli geçiyordu. Tekrar tekrar gölde yüzdüler ,sıcak kumlarda dinlendiler, götürdükleri yemekleri aç çocuklar gibi kapışıp güle eğlene yediler, nihayet dönmek zamanı yaklaştı..

Gelirken otomobili Tom idare etmişti. Dönüşte sıra Fraziyerde idi.. Geniş asfalt yolda emin ilerliyorlardı. Karşıdan ayni emniyetle yaklaşan otomobilin o felâkete sebep olacağını nereden bileceklerdi.

Müsademe çok anî olmuştu..

Doroti karanlık bir girdaba doğru yuvarlanırken, yalnız Loranın bir çığlıkla nihayetlenen gülüşünü ve biribirine karışan bir çok sesler duydu. Arasıra daha başka sesler de duyar gibi oluyordu.

Bir kere kulaklarına çalınan tanıdık bir ses: "Korkma Lora ben yanındayım,, diyordu. Sonra uğultular arasında hıçkıran bir kadın sesi duyuldu. "Kocamı bulun, kocamı istiyorum,, . Demin ki aşina ses tekrar konuştu: "Yanındayım, Lora...,,

Uğultular arasında Doroti bu sefer de yabancı bir erkek sesi işitti.. Bu kadın sizin karınız mı?,, diye soran bu sese onun kilometrelece uzaktan geliyormuş gibi zayıf çıkan sesi cevap verdi.. "Hayır, fakat ona şimdilik ben bakacağım.,,

ailesine haber verseniz daha iyi edersiniz.,,

O karanlık girdap tekrar genç kadını içine çektiği için daha fazla bir şey duyamadı.

Biribirini takip eden kâbuslu günlerde bazan annesinin tatlı sesi, babasının müşfik sözleriyle gözlerini açıyor, fakat aradığını bulamıyordu. Frazyer... Bu isim burgu gibi zihnine saplanmıştı .. Acaba neredeydi, niçin gelmiyordu?.

Onun ellerini tutmak için uzanan kolları boş kalınca bağırmak, ağlamak istiyor, fakat annesinin müşfik yüzü hislerini açığa vurmasına mâni oluyordu.

Nihayet bir sabah hakikati bütün acılığıyla öğrendi. Uzun zaman yürüyemiyecekti.. Onu teselli eden gene annesi oldu. Kızını kollarına alarak "üzülme yavrucuğum, yakında her şey düzelecek ve küçük kızımız gene evine dönecek.,,

Ötekinden haber almak ümidile sordu: "Anne, Lora ile Tomdan haber aldınız mı, nasıldırlar?.,,

"Bilmiyorum çocuğum...

Ona asıl ıstırap veren, duyduğu manevî acılardı. Doktorlar, belki vücudundaki yaralara şifa bulurlardı, fakat ya öteki acı?.,, Onu hiçbir kuvvet durduramazdı.

Yaşadıkları eşsiz dakikalar kaybolmuş, yalnız tatlı hatıraları kalmıştı. Frazyer çok akıllıca hareket etmişti. Artık serbestti, çünkü aralarında resmî bir bağ yoktu.

Yalnız ruhlarının çürümiyen telleriyle bağlanmışlardı. Şimdi, tamamiyle ayrılan ince tellerle....

Annesinin cesaret verici sözlerini dinlerken tebessümle gerilen dudakları hıçkırıkla kıvrıldı: "Cesur ol çocuğum, yakında hiçbir şeyin kalmıyacak, düşün ki hayat ve saadet ileride seni bekliyor.,,

Hayat belki, fakat saadet?!..

ODADA yalnızdı, uzun zaman zaptetmeğe çalıştığı gözyaşlarını artık koyuvermişti . Kapı yavaşça açıldı. Her halde hastabakıcı olacaktı . Of, en çok yalnız kalmak istediği anlarda içeri giren bu kadın... Belki uyur gibi yapsaydı, durmaz giderdi.

Gözlerini kapadı.

Hayal kadar uzak bir ses: "Doroti!.., dedi.

Gözlerini bir dakika açamadı.. Çünkü rüyada duyduğu bu tatlı sesin hakikat olmadığını görmek inkisarı hayaline tahammül edecek kudreti yoktu.

"Doroti, sevgilim.,,

Gözleri hayretle açıldı. Hayır hayır bu Frazyer olamazdı. İstırabın soldurduğu bu yüz onun yüzü olamazdı. Yatağının kenarına oturarak titrek ellerini Dorotinin saçlarında gezdirirken:: Gelmek için çok uğraştım ama müsaade etmediler.,, diyordu. Sonra genç kızı hayretten donduran bir şey daha söyledi: "Doroti benimle evlenecek misin?.,,

Şaşkınlıkla ve hızla çarpan kalbi Dorotiyi bir an sessiz bıraktı.. Gözleriyle gözlerini aradığı zaman bir dakika içinde doğan ümit ışıkları gene ayni dakikada kalbini saran nevmidi arasında kayboldu. Kendisine acıyıp bu kadar fedakârlığa katlanan sevgilisine: "Hayır, dedi, hayır Frazyer, bunu yapamam.,,

"Niçin, Doroti sana lâyık olmadığımı söylemek istiyorum, fakat seni seviyorum.,,

"Uzun zaman yürüyemiyecegimi, belki de hiç ayağa kalkamıyacağımı bilmiyor musun?.,,

"Biliyorum ve bildiğim için istiyorum.,,

"Mazur gör Frazyeri, ne demek istediğini tamamiyle anlayamıyorum.,,

Dudaklarında müşfik bir tebessüm belirdi: "Bu sözleri benim ağzımdan duyduğun zaman ne kadar hayret ettiğini tahmin ediyorum. Tabiî sen hâlâ sevenlerin biribirlerine bağlanmaları için resmî vasıtalara lüzum olmadığını, sadece aşklarının kâfi geldiği kanaatindesin. Ben de bu fikirdeyim, ben de senin gibi düşünüyorum, o kaza gününe kadar.. Üzerinde kanunî bir hakkım olmadığı için bana ait olmadığın için ölümle kucaklaşan seni başkalarına terkederek çekilmek mecburiyetinde kaldığım güne kadar..,

Tomun karısını kolları arasına aldığını gördüm, oradakiler onun bu hareketine mâni olmak şöyle dursun. kuvvetle geri çekildiler,

(Devamı 13 üncüde)

ANADOLU ve TRAKYA

Tarsusun ölüm kaynağı Okaliptüs ormanı oluyor

Büyük Karabucak bataklığı bir taraftan kurutulurken diğer taraftan yerine yüz binlerce Okaliptüs fidanı dikiliyor

Tarsus, (Hususî) — İçel'in en mühim arazisini teşkil eden ve asırlardanberi bataklık halinde olan ve şehrin bir saat mesafesinde bulunan Karabucak bataklığında, nafia vekâletinin 11 inci daire su işleri başmühendisliği ile orman umum müdürlüğünün okaliptüs teşkilâtı el ele vererek bataklığın kurutulması için en müessir ve en son tedbirleri almış ve tatbik etmeğe başlamış bulunuyorlar. Su işleri dairesinin kanal açan makinesi, geniş kanallar açarak bataklık suyunu denize akıtmakta ve okaliptüs teşkilâtı da, ağaçlıyacağı arazinin küçük kanalalrını Avrupadan getirttiği hendek makinesi ile açarak, araziyi geniş kanallara bağlamakta ve iki adet tank sistemi traktörle sazlı ve kamışlı araziyi sürmekte ve hazırladığı araziye okaliptüs fidanları dikmektedir. Okaliptüs teşkilâtı hafriyat işine başlıyalıberi kısa zamanda 1000 dekar arazi sürmüş ve bir hafta zarfında ise 20 bin okaliptüs fidanı dikmiştir.

Nafia su işlerince, araziye geniş kanallar açılması ve suyun deniz kanallarına akıtılması ameliyatı yapılmakta ve okaliptüs teşkilâtının ağaçlandırma işelrile birlikte çalışılarak muntazam bir program takip edilmektedir.

Bataklık araziye dikilmek üzere geçen ay Tarsus okaliptüs fidanlığında 200 bin okaliptüs fidanı hazırlanmıştır. Bu ay içinde 300 bin fidan hazırlanmaktadır. Bu sene zarfında asgarî on bin dekar arazinin traktörle sürülmesi ve asgarî iki milyon fidan dikilmesi için, su işleri başmühendisliği ile okaliptüs teşkilâtı sıkı iş birliği yapmaktadır.

Karabucak bataklığının kurutulmasını ve ağaçlandırılmasını müteakip her iki vekâletin teşkilâtı, Tarsusun Aynaz bataklığına geçerek müşterek mesailerini orada teksif edeceklerinden şimdiden memleket halkı her iki dairenin faydalı çalışmalarını alâka ile takip etmektedir. Bu çalışmalar Tarsusu hem bir ölüm kaynağından kurtarmakta, hem de yurda okaliptüs ormanları kazandırmaktadır.

Sivasta Ilkbahar at yarışları

Sıvas (Hususî) — 939 yılı şehrimiz ilkbahar at yarışlarının ikinci haftası da koşu alanında büyük bir kalabalık önünde heyecanla sona erdi.

Birinci koşu: Tay koşusunda birinciliği Burhanın Yıldızı, ikinciliği Bingöl köyünden Mitat Yılmazın Yıldırımı, üçüncülüğü Nurettin Doymuşun Güleri kazandı.

İkinci koşu: 2400 metre olan bu koşuya 7 hayvan katılmış birinciliği Hüseyin Atlının Uçarı, ikinciliği diş doktoru Nüzhet Çubukçunun Gümüşü, üçüncülüğü de Şakir Turgudun Alşahini.

Üçüncü koşu: Kısraklar arasında olan bu koşuya 3 hayvan girmiş. Birinciliği Hâmit Kızıltanın Güleri, ikinciliği veteriner Nihadın Seyhanı, üçüncülüğü Hâmit Tersoyun Dalyanı.

Son koşu: Haftanın en büyük koşusu olan bu koşuya 10 hayvan girmiş, birinciliği Hüseyin Ermanın Gümüşü, İkinciliği Ali Rıza Ekicinin Baykalı, üçüncülüğü de Hüseyin Yılmazın Pazarı kazanmıştır.

Bu haftanın koşuları da büyük intizam içerisinde ve her koşunun kendine mahsus heyecanı bahsimüş tereklerinde göze çarpıyordu.

VAKIT

Cep Kütüphanesi

No.	Yazan ve Türkçeye çevirenin adı	Sayıfa	Krş.
1	Kader (Volterden) Asım Us	208	15
2	Olimpiyad oyunları Vildan Aşir	120	10
3	Kilerans Terras esrarı (Galopin'den) G. V.	304	20
4	Yugoslavya seyahat notları Asım Us	112	10
5	Şark Ekspresinde cinayet (Christie'den) V. G. —	360	20
6	Etrüsk Vazosu (Prosper Meirme'den) Haydar Rifat	64	20
7	Her memlekette birkaç gün (Muhtelif müelliflerden) Ahmet Ekrem	352	20
8	Son korsan (Fon Lüknerde'den) Fethi Kardeş	376	20
9	Kafkas hikâyeleri (Kazbek'ten) Niyazi Ahmet	120	10
10	Son Ehlisalip muharebeleri (Kollins'ten) Ahmet Ekrem	276	20
11	Futbol kaideleri Nüzhet Abbas	40	10

Viyanada Profesör Dr. VAGNER'in formülü

EKZAMİN

Ekzamanin hususî ilâcı

Yara ve çıbanları derhal geçirir. Her eczahanede kutusu 50 kuruştur.

1939
Resimli Hafta
mecmuası

Bu hafta çıkan
son sayısı

Birçok güzel yazılar ve resimlerle doludur. Almağı unutmayınız.

Yeni radyo mevsiminin yaklaşması hasebiyle Beyoğlunda

B A K E R

mağazaları müdüriyeti, bütün 1939 senesi

ZENITH RADYOLARI

Stoku üzerinde tenzilât icrasına karar vermiştir. Stokun tükenmesinden evvel istifade ediniz.

İLÂN

Binalarınız için en sağlam, en kolay en ucuz

ALABASTONE

Boyasıdır

Deposu: 4 üncü Vakıf han Asma kat 19

Orman insanları arasında: 48

YAZAN L.: Busch 36 Yılını vahşiler arasında geçirmiş bir Alman seyyahı

Knik - Knik âyinleri insanlık için cidden utanılacak derecede rezilâne âyinlerdir

Omuzlarını silkti:

— Onu bilmem?... dedi.

— Peki.. Söyle herife.. dedim. Öğer bahsettiği sihirbazı gene öyle ilekârın biri değilse şu uzaktan yıanları nasıl yalnız sihir kuvvetile öldürdüğünü görmeyi arzu ederim! Bakalım gene ne hile yapıyorlar!?

Reis (hile) sözünü işitince tahta sakalını sıska parmaklarile yolacak gibi asabî asabî taraklamağa başladı.

— Benim sihirbazı çağırtırım! Şimdi gözlerile görür!

Dedi. Hemen yanıbaşında asılı olan bir tahtaya bir taşla vurarak adamlarından birini çağırdı. Ona hiddetli hiddetli emirler verdi.

Sonra bize döndü:

— Oturunuz! dedi. Sihirbaz şimdi gelecektir!

Sonra gayet müstehzi, acı bir gülüşle ilâve etti:

— Bizim bu sihirbazı sizin reis hiç görmemiştir. dedi. Zira o âyinlere gelmez.. Hiç bir insanla görüşmez! Bize çok uzak bir cinler ağaçlığı vardır. O cinler ağaçlığında bir mağarada oturur.. Fakat beni çok sever! Onun için biraz geç gelir herhalde.. Fakat o vakte kadar sizinle söyle karşılıklı bal yeriz olmaz mı?

Reisin büyük bir emniyet ve istihzayla söylediği bu sözler birdenbire aklıma Hindistanda gördüğüm fakirlerin garip mucizelerini getirmişti. Büyük bir hayretle düşünüyordum.

Acaba oradaki fakirlerin gösterdikleri marifetlerin asılları da buradan gitmişti?

Hint fakirliğinin menşei de burası mıydı? Onun için bu garip Ulunga sihirbazının da marifetini yakından görmeyi şiddetle merak etmeye başladım.

Benim edindiğim kanaat şudur:

Ulungalar Bantulardan değillerdir. Aralarında ırkça da, ruhî evsaf itibarile de çok farklar var. Esasen Bantuların yamyam olmalarını kabul etmeye imkân yoktur. Bu hasas adamlar insan eti yemek gibi, ya hemcinslerini yiyerek karın doyurmak gibi bir aşağılığı hazmedemezler,.

Esasen Ulungalar şekil itibarile de Bantulara benzemiyorlar. Bunlar gayet küçük gözlü, tıknaz ve son derece kuvvetli insanlar, bu... cenubî Afrikaya Bantulardan pek çok sonra geldiklerini ve Bantularla karıştıklarını zannederim.

Ulungalar son derece şehvetperest insanlar. O derece ki kadın düşkünlüğü sıcak iklimlerde yaşıyan tabii kavimler arasında esasen pek ileri bir halde bunlardaki hiçbirile mukayese edilemiyecek kadar şiddetlidir. Düşünmeli ki insan eti yemek gibi bir âdeti de sırf kadınlarına karşı olan düşkünlük ve zaaflarından dolayı muhafaza etmişler! Erkekler insan eti yemekten çoktan kurtuldukları halde kadınları için bu ananeye müsamaha etmişler, onların bu zevklerine mani olmamışlardır.

Ulungalar bu âyinlerinde yaptıkları rezaletleri, daha doğrusu kadınlarının yaptıkları rezaletleri hayatlarının en büyük zevklerinden biri addetmektedirler. Knik-Knik âyinleri insanlık için cidden utanılacak derecede rezilâne âyinlerdir.

Ulunga kadınları bu âyinlerinde insanlığı hayvanlık derecelerinden çok aşağı indirerek rezil etmektedirler.

Ulungalarda gerek erkek, gerek kız çocukları pek erken yaşlarından itibaren cinsî hayata âlet olarak kullanılırlar. Bunlarda ailenin erkeği, kulübesine gelen misafire her defasında gerek karılarını ve gerek kız ve erkek çocuklarını ikram etmek mecburiyetindedir!.. Cinsî münasebet bu kadar serbest olduğu halde Ulungalarda aşk da nadir değildir. Yani üstelik de âşık olmaktadırlar. Âşık olmalarına sebeb ise kadınların da aşağı yukarı erkek derecesinde olmalarıdır. Fakat yalnız evlenme bahsinde!

Bir kadın istemediği bir erkeğe varamaz. Ulungalarda kadın itibarda olduğu için kadın izdivaç hukukunda müsamaha yapılmıştır. Ormanlarda bir nevi ağaç göğdelerinden akan ve adına (aşk balı) denilen hususî bir nevi sakızı bir delikanlı çiğneyip evlenmek istediği kadına ailesi veya akrabasından bir ihtiarın vasıtasile gönderir. Kız o sakızı kadının elinden alıp çiğnerse erkeği kocalığa kabul etmiş demektir. Çiğnemeden geri verirse evlenmek istemiyor demektir! O vakit kendisi ni evlenmeye mecbur etmek için sihirbazlara başvurmaktan ve gönlünü çekecek büyüler yaptırmaktan başka hiçbir çare yoktur!..

Bu hal, sık sık Ulungalarda facialara sebeb olmaktadır. Sevdiği kızı öldürenler, kendilerini uçurumlardan aşağı fırlatanlar görülür. Hattâ Ulungaların bu yüzden musikileri bütün diğer vahşilerden daha başka bir hususiyet almıştır. Bunların (viu) dedikleri basit bir musiki âletleri vardır ki dünyanın ilk yaylı musiki âletidir denilebilir.

Bu âletleri oyulmuş bir hindistancevizi kabuğuna takılmış bir sap üstünde gerili iki ağaç lifinden ve bir de gene ağaç liflerinden keman yayı şeklinde küçük yaydan mürekkeptir.

Vakia Ulungalar bu çalgı üzerinde gayet basit sesler çıkarırlarsa da bu sesler gene hazin seslerdir. Onlar bu çalgılara (viu) diyorlar ki (ağlayan) demektir.

Onlar bilhassa âşık oldukları zaman ormanlarda, mehtap geceleri sevgililerinin kulübeleri civarında tek başlarına vahşi vahşi bu çalgıyı çalarak sevgililerinin kalbini teshire çalışırlar!..

Öyle zannediyorum ki bugün bütün dünyada malûm olan ve violon dediğimiz musiki âletinin mucili Ulungalardır. Zira (Violon) tabiri dahi (Vio - Ulunga) isminden gelmiş gibidir.

Ormanlarda Violunga)ları acı acı çalarak yaşıyan bu insanların harikulâde ahlâksız, çoluk çocuklarını şehvetlerine âlet eden insanlar olduğu katiyen tahmin edilemez!

Bunlar sihirbazlarına, denilebilir ki, dinî heyecanlarından ziyade şehvanî heyecanlarından dolayı son derece iltifat eder ve hayatî bir ehemmiyet atfederler. Ulungalar indinde bir sihirbaz yalnız insanların gönüllerine aşk cinlerini istediği gibi salup esir etmek mucizelerine değil, insanların hayat ve mematlarına dahi hükmedecek kudretleri bulunduğuna tamamile itikat ederler.

Esasen bu derece azgın birhalde olan bu insanların sihirbazlarına bu şekilde itikatları kadar da tabiî bir şey olamaz. Zira kendilerinin şiddetli ümitsizlik ihtirası ve yeislerini teselli için böyle yarı mabudlaşmış bir insanın kuvvetine inanmak ihtiyacındadırlar.

Sihirbazlar, Ulungalar arasında bir nevi aşk ve ölüm mabudu seviyesindedirler.

Esasen Ulungaların sihirbazları da artist adamlardır. Harikulâde heyecanlı şarkılar söylerler ve hepsi de mükemmel çalgı çalarlar.

Onlar bu şarkıları ve musikilerile yalnız insanların kalblerini değil, bütün cinerin de kablerini kolayca teshir etmek kudretindedirler.. Gariptir ki bu kabile, bu kadar hararetli aşk ihtiraslarına rağmen erkekli dişili son derece çirkin insanlardır.

Gözleri umumiyetle âdeta yokmuş gibi küçük ve buruşuk gözkapakları içine gömülüdür. Burunları son derece yassı ve geniştir. Şakakları, fevkalâde dar ve tüylüdür. Bu insanların son derece gür olan saçları alınlarının hizalarında âdeta bitmez, ta kaşlarına kadar büyük kıllar halinde devam eder! Esasen boyunları bu insanların henüz ne kadar geri ve hayvanî tipler olduğunu derhal gösterir.

Çok kuvvetli olmaları da ırkların tahrip edecek kötü ve zehirli iklimlerde yaşamadan cenubî Afrikaya gelmiş oldukları zannını verir.

(Devamı var)

MİKİ İŞ ARAYOR

YAZAN ve ÇİZEN WALT DİSNEY

— 2 —

Yazan: **RAHMİ YAĞIZ**

Havacılığın tarihinde de ilk kahramanlar Türk tayyarecileriydi

Yüzbaşı Mecdi asîl bir tavırla başını yükseltti. Hâlâ biraz evvelki kazanın tesiri yüzünde apaçık bir ıstırab ifadesi şeklinde canlanırken gür bir sese cevab verdi:

— Kazalar acemiliğin ifadesi olmaktan ziyade talihsizliğin bir tezahürüdür yüzbaşım. Henüz düşenlerin kim olduklarını, Alman mı Türk mü bilmiyoruz. Bildiğimiz bir şey varsa bu düşüş bize iki arkadaş ve bir tayyare kaybettirebilir. Fakat göklere hâkim olmaktan, vatan müdafaası uğrunda şu masmavi gökte hasımlarımızla boy ölçüşmekten alıkoyamaz.

Yüzbaşı Fazıl sustu. Gözlerini yere eğdi. İki arkadaş kol kola odalarına döndüler.

* * *

Büyük harbe girerken Osmanlı ordularının mahrum bulunduğu silâhlar arasında tayyare ve tahtelbahir ön safta yer alıyordu.

Donanmada tek tahtelbahir yotu. Bu hususta zengin materyala sahib bulunan Osmanlı imparatorluğunun müttefikleri gerek Almanya gerek Avusturya bir türlü dostlarına bu silâhları vermiyorlar, vermek istemiyorlardı. Havacılığın tarihinde de ilk kahramanlar Türk tayyarecileriydi.

Balkan harbinden sonra daha dünya üzerinde motörlü tayyarelerle ilk uçuş denemeleri yapılırken Türkler Godron ve Breke sistemi ilk tayyarelerle uçuşa girişmişler; İstanbul göklerinde yaptıkları egzersizlerden sonra uzun mesafe uçuşlarına hazırlanmışlar; Mısıra kadar uzanan bir seyahat programı hazırlamışlardı.

Süvari (1) mülâzimi evveli Fethi, piyade yüzbaşısı Sadık ve mülâzimi evvel Nuri beyler, ellerindeki tayyarelerle seyahate çıkmışlar, Toros dağlarını aşmak kabiliyetinden mahrum vasıtalar bu dağlara çarparak parçalanmış, Türk havacılığının temellerini atan üç kahraman gayeleri uğrunda can vermişler, ilk hava şehidlerimizi teşkil etmişlerdi.

Saltanat idaresinin, her sahada ilerleyişi frenliyen kara eli; bu üç kahramanın ölümünden sonra havacılığı büsbütün boşladı. Büyük harbe girerken Osmanlı orduları hava kuvveti namile yalnız bir kuru kadroya, üç şehidin arkadaşlarından yüzbaşı Salim (2) beyle birkaç tayyaresiz hava zabitinden başka bir şeye malik değildi.

Fethi beyle arkadaşlarının Mısır seyahati, bu seyahat uğrundaki can verişleri Avrupalıları ikaz etti.

Hava kuvvetlerine ehemmiyet veren İngilizlerle Fransızlar Godron, Breke, Hispano, Moran tipi tayyareler üzerinde yeniden tetkikler yaptılar. Fethi beyle arkadaşlarının İstanbuldan Toroslara kadar uzayan yüzlerce kilometrelik seyahati, bu vasıtanın harbde düşman şehirleri üzerine gidip dönecek kabiliyette bulunduğunu ispat etmiş; çalışmalar; tayyarelerin irtifa, sürat ve mukavemeti üzerine teksif edilmişti. Ve umumî harb patlar patlamaz garb cephesinde Alman ileri yürüyüşünü Fransızlar evvelâ hava hücumlariyle sekteye uğrattılar. Fon Flok orduları Paris üzerine yürürken Verdünden evvel Fransız hava kuvvetlerinin bombalariyle hırpalandılar. Marn'dan evvel Fransız kartallarının önünde açılmak, yayılmak mecburiyetini duydular.

İngilizler boğaz forselerine başlamadan evvel Maltada bir hava üssü meydana getirdiler. Burada altışar tayyarelik üç filoyu her türlü takipten masun ve boğaz muharebeleri sırasında Türk siperlerini bombalamak, Marmaraya girecek tahtelbahirlerin hareketini örtmek; dağ parçasını andıran iri İngiliz dretnotlarının ateşlerini tanzim etmek üzere hazır bulundurdular.

Almanlar; düşmanları tarafından yapılan ilk hava hücumu denemelerinin muvaffakıyetini görünce mevcut tayyare sayılarını arttırmakta gecikmediler. Baron fon Rihtofen, kumandan Ekker gibi havacılarının yetiştirdiği filolarını çarçabuk harb sahasına gönderdiler. Ve harbin ilk senelerinden itibaren garb cephesinde büyük bir hava muharebesi faaliyeti baş gösterdi.

İngiliz harbiye nazırı ve İngiltere imparatorluğu orduları başkumandanı lord Kiçnerin, Osmanlı imparatorluğunu münferid sulhe icbar için tasarladığı İstanbulu tehdid projesi tatbika konuluncaya kadar Osmanlı orduları hava kıt'alarından mahrum kaldı.

18 Mart forsesi sıralarında tayyarelerin Çanakkale sırtlarında döğüşen Türk askerlerine verdiği zarar; siperlere yağdırdığı bombalardan başka gemi toplarının ateşini kontrol ve endahtını tanzim bakımından temin ettiği mühim fayda yalnız Almanları ikaz etmekle kalmadı. Boğaz tazyiki nihayet bulduktan sonra tayyarelerin İstanbul göklerine de gelebileceği; yağdıracakları bombalarla şehri harabeye döndürecekleri korkusu halkı da, umumî karargâhı da düşündürdü. Saraymda kendi selâmet ve menfaatlerinden başka her şeye lâkayt yaşıyan ak saçlı tacdarı, Pamuk baba (3) yı da telâşa düşürdü.

Tayyarelere karşı tedbir alınması, İstanbul göklerinin korunması fikri ileri sürüldü. İhtiyar padişah damadı olan başkumandan vekilini sıkıştırdı. İç Anadoluya çekilmek tehdidinde bulundu. Umumî karargâh İstanbulu hava hücumlarından koruma tedbirleri almak mecburiyetinde kaldı. Bu tedbirlerin başında tayyare, sonra makinelitüfek ve tayyare defi topları bulunuyordu.

Şehrin etrafındaki hâkim noktalara tayyare defi bataryaları konuldu. İstanbulda Davutpaşa kışlasının bulunduğu tabya çukurlarına, Rami kışlası civarına, Edirnekapıda şehidliğin bulunduğu yere, Okmeydanına, Harbiye nezaretinin - şimdiki üniversite - arkasındaki itfaiye ahırları önüne, Şişlide Hürriyet tepesine, Üsküdarda İcadiyeye, Kadıköyünde Fikir tepesine, Moda çayırına ikişer tayyare topu vazedildi. Şehrin yüksek noktalarına,

(Devamı var)

(1) Şimdiki üstteğmen rütbesinin karşılığı idi.

(2) Son zamanlara kadar Yeşilköy hava erbaş okulu komutanı olan albay Salim bey.

(3) Pamuk baba. Büyük harbde Osmanlı imparatoru padişah sultan Reşada halkın verdiği isimdi. Hâdiselere karşı alâkasızlığı, sakalını genç ve cüretkâr damadının ellne verişi yüzünden padişaha bu isim takılmıştı.

— 15 —

Çeviren: **Fethi KARDEŞ**

İki zabitin, bilhassa, cesedin bulunduğu yer meraklarını tahrik etmekteydi. Cesedi eğer, kanalın şehir dahilindeki kısmında suya atmış olsalardı Val seddine kadar gelebilmesi için iki seddi daha aşması lâzımdı. Halbuki yapılan tahkikat sedlerden hiçbirinin günlerdenberi açılmadığını katî olarak ortaya koymuştu.

Şu halde Stifel sedlerin dış tarafında ve şehirden uzakta kanala atılmış olacaktı Fakat cesedi oraya kadar nazarı dikkati celbetmeden nasıl götürmüşlerdi?

Otopsi vasıtasile başka ipucu bulunmasını doktorlara havale ederek iki zabit Stifelin veya cesedinin Sen Korentenden Vale kadar nasıl götürüldüğünü halletmeğe çalışmışlardı.

Şehirden çıkmağa mezun birkaç sivil satıcı ile 12 ile 16 mayıs arasında lessepasse tezkeresi kullanmış tek bir sivil iki saat içinde tevkif edilmiş, sorguya çekilmiş, evleri, dükkânları, arabaları iyice araştırılmıştı. Ertesi günü muvaffakiyetsizlik kendini belli etti; yakalananlardan hiçbirinin Val civarına gittiği tesbit edilememişti.

Jandarmalar ve civardaki nöbetçi askerler dikkatle isticvap edilmişlerdi. Alınan ifadeler arasında biri Şmitin dikkatini çekmişti. İki süvari jandarma, 11-12 mayıs gecesi, herkesin evine çekilmesi saatinden çok sonra kırda kendisini gizlemeğe çalışarak yürüyen bir papaz görmüşler, durmasını ihtar etmişler, kaçmağa savaşırken yakalamışlardı. Ve bir iki ifadede haleti nezide bir hastanın yanına gittiğini söylemiş, Almanlar inanmıyarak ona refakat etmişler, filhakika onun civardaki şatoda ihtiyar bir hizmetçi kadının ölüm yatağı yanına gittiğini anlayınca takibat yapmaktan vazgeçmişlerdi.

Ümitlenen Şmit, jandarmalara papaz gördükleri yeri harita üzerinde işaret ettirmiş ve sukutu hayale uğramıştır. Burası, şehrin yirmi kilometre şarkında, Valin tam aksi istikametinde, yani sedden otuz kilometre mesafedeydi. Bu hâdisenin Stifel işile münasebeti olamazdı.

Şimdiki halde meseleye dair bilinenler bunlardan ibaretti. Bununla beraber Şmit papaz Gayyardın hâdisede parmağı olduğuna kanidi. Hayma, papazı tazyik ve itham etmek kararını, biraz da zorlayarak, verdiren oydu. Ortada hiçbir delil olmadığı halde birisini tazyik ve itham etmek, mevzuubahs olan kimse heyecanlarına mağlûp veya gevze olup ayni zamanda suçlu da olduğu takdirde fena bir usul değildi. Halbuki papaz Gayyard ne geveze idi, ne de korkak..

Haym böyle dalgın dalgın düşünerek merkez kumandanlığından içeri girdi. O kadar dalgındı ki merkez kumandanına çarptı. Fakat hayret! kolonel kızmadı bile..

— Bonjur Haym. Böyle neye gülümsüyorsunuz? Sizi hiç neşeli görmemiştim.

— Gülümsemek mi kolonel? Ben gülümsüyor muydum?

— Evet.. Biraz istirahat ediniz dostum. Ha, aklıma gelmişken sorayım: Şu papaz meselesinde yeni ne var?

Kolonel Niderstof birkaç gün için de gençleşmişti.Doğrulan beli,gözlerindeki neşe bunu açığa vurmaktaydı.

— Papaz Gayyardı söyletemiyoruz kolonel.

— Tabiî. Benimle beraber biraz yürüyün de konuşalım. Ben bu işi çok düşündüm ve şahsen tahkikat da yaptım. Evvelâ size şunu haber vereyim: Namuslu bir adam diye tanıdığımız Stifel meğer serseri ahlâksızın biriymiş. Ne dersiniz bu işe?

— Bunu biliyorum kolonel. Fakat bu, vaziyeti değiştirmez ki!

— Değiştirmez mi? Ama tuhafsınız! Sonra bu papaz, bu adamın bütün şehir ahalisi tarafından mukaddes sayılırcasına sevilen son derece temiz bir adam olduğunu da biliyor musunuz? Evet, evinde oturduğum ve vasıtasile....

Elinde değildi. Seven bir mektepli genç gibi, madam Lökörden bahsetmeden olamıyor, bir sırasını bulup muhakkak lâfı ona getiriyordu.

— Evet, vasıtasile halkın nabzını yokladığım genç kadın bana bu tevkifin halkı çok kızdırdığını söyledi. Bu tevkif karışıklıklar çıkarması ihtimali de olan bir rezalettir.

Siz de pekâlâ bilirsiniz ki bu papaz bir cinayet hâdisesine karışamaz. Gizli Fransız ve İngiliz askerlerini iaşe ediyordu. Belki ama bunu isbat edemezsiniz. Haydi dostum, siz karakterde bir adam yanıldığını kabul etmekte mahzur görmezsiniz. Onu serbest bırakacaksınız değil mi?

Amirinin hakkında ilk defa gösterdiği bu teveccühe şaşıran Haym mırıldandı:

— Otopsinin neticesini beklemek lâzım kolonel.

— Evet, bekliyelim. Yarın bana otopsinin verdiği neticeyi anlatırsınız. Fakat göreceksiniz ki hâdise intihardan ibaret. Haydi dostum, Allahaısmarladık.

Haym gene merkez kumandanlığına döndü ve kumandanlıkta bilfiil şef olan Ştrobergi bularak ona kolonelle görüşlüğünü anlatarak:

— Göreceksiniz binbaşım, dedi, Bu kadın koloneli istediği gibi avucunun içine alacak.

— Alacak değil aldı bile Haym. Felâkete bakın ki bu kadın aleyhinde bir şey bulmağa da muvaffak olamadınız.

— Evet. Kadın şüpheli bir hareket bulunmuyor.

— Yazık!

Haym memnunane gülümsedi.İlk defa olarak binbaşı Ştroberg ona açılıyor, arkadaşça muamele ediyordu. Merkez kumandanlığındaki mevkii gittikçe kuvvetlenmekteydi.

(18 mayıs salı, 1915)

Ordu papazı Huppenslahtın, papaz Gayyard lehinde müdahalesi, Şmitle Haymı hayrete, hattâ endişeye düşürmüştü.

(Devamı var)

— Sevgilim, biliyorsun ki ben senin kulun kölenim.
— Pekâlâ öyle ise, yarın gel de çamaşırı sen yıka..
— İngiliz karikatürü —

Bugün Danzigin vaziyeti bütün dünyayı alâkadar etmektedir... Bu serbest şehrin bir dünya harbine sebeb olması endişeleri herkesin uykusunu kaçırdığı bir sırada, Danzige hayati bir ehemmiyet veren Polonyalılar bu civarda mütemadiyen büyük askeri manevralar yapmaktadırlar.

Son birkaç gün içinde Danzig civarında çekilen yukarki resimlerde baştan itibaren sırayla, Polonyalıtalarının bir manevrasını, ve Danzig civarındaki Polonya hava karargâhının bir köşesini görüyorsunuz. Polonya hava kuvvetlerinin pilotları hep gençtirler. Fakat hepsi de birer usta harb tayyarecisi olarak yetişmişlerdir. Bilhassa Polonya tayyarelerinin kıymeti de pek fazladır ve bu yüzden Polonya hava kuvvetleri bir harb vukuunda cidden ürkülecek kadar mühimdir.

Sağda son resimdeyse Danzig sokaklarından bir manzara görülmektedir. Bu serbest şehrin böyle baştan aşağı Nazi bayraklarile süslenmiş olduğunu görmek, insana Danzigin bir serbest sehir olmadığına inandıracağı geliyor.

HABERİN TARİHİ ROMANI: 42 Yazan: Muzaffer Muhittin

Küçük karargâh birdenbire heyecana düşmüş, herkes silâhına sarılmıştı

Emîr daha bu ilk bilvasıta temasta İznik tekfurunun ayni zamanda cüretkâr bir adam olduğunu da der hal anlamıştı. Zira sâiye resmen söylemek salâhiyetini vermemiş olmasına rağmen bu kadar cingöz olan İznik hâkimi, bir Selçuk emîrinin tâ İzniğe kadar gelebilmesi için mutlaka hünkâr Osmanın müsaade ve müsamahasını elde etmiş olması lâzımgeleceğini düşünemez miydi?.. Şüphesiz ki evet.

Buna rağmen nasıl oluyor da nezdine gönderdiği sâiyi derhal geriye göndermemişti? Acaba Gregorius da casusları vasıtasile kendisinin Bitinya kralının defineleri işile meşgul lduğunu mu haber almıştı?

Eğer İznik tekfuru bunu haber almışsa o halde gayet uyanık davranmaları lâzımgelirdi. Çünkü bu adamın defineler ihtirası peşinde her türlü cinayetleri irtikâp edeceğinden şüphe edilemezdi. Onun için gece ânî bir tuzağa veya baskına düşmemesi için üç yüz adammı orada nöbet bekletiyor, kendisi de kulağı kirişte bir an bile gözünü kırpmıyordu.

Bilhassa Selçuk emîrinin zihnine saplanan bir nokta, onu son derece heyecana veriyordu:

Acaba defineler haritasının ay vasıtasiyle Meryem tablosu üzerinde belireceği gece o gece miydi? Acaba pek mi geç kalmıştı?..

Bütün bu mülâhazalar arasında eziyetli ve üzüntülü saatler geçtikten sonra, gece yarısından üç saat sonra birdenbire kale kapısı açılıp emîre tekfurdan haber getirildi.

Haberi getiren Gregoriyus'un en mahrem adamlarından biriydi.

Böyle sabaha karşı kale kapısının açılıp da Selçuk emîrinin adamlarile birlikte kurdukları otağa haber gelmesi bütün bu küçük karargâhı birdenbire heyecana vermiş, herkes uyanmış, silâhlarına sarılmışlardı.

Beklenen sâi yerine Gregorius tarafından tek bir adamın gönderildiğini görünce de Selçuk emîri büyük bir hayret ve endişeye düşmüştü. Gelen adamı hemen çadırına aldırdı ve kılıcının kabzasını eliyle sıkı sıkı tutarak karşıladı. Adam içeriye girer girmez Bizanslı bir rum şivesile türkçe olarak:

— İznik tekfuru nezdine sâi göndermiş olan Selçuk kumandanı devletlû Mâlik Kodurla mı görüşmek şerefine nail oluyorum?..

Dedi.

Gregoriyus'un adammı büyük bir merak ve tecessüsle süzmekte olan emîr tek kelimeyle kesik bir cevab verdi:

— Evet!.

— O halde hemen arzolunur: Tekfurumuz saraymda hemen şimdi teşrifinize intizardadır!.

Selçuk emîri hayretle gözlerini açtı:

— Hemen şimdi mi?. Böyle gece yarısı mı?.

— Evet, devletlû!

Selçuk emîri şaşkın adamın yüzüne bakıp duruyordu. Bir müddet hayreti zail olmadı. Neden sonra:

— Fakat, dedi, bu müsaadenin bu saate kadar teahhuruna sebeb ne?. Sonra benim gönderdiğim sâi neden gelmedi de siz zahmet ediyorsunuz?

Gregorius'un adamı emîrin bu şüpheli suali karşısında yine gayet büyük ve sakin bir nezaketle şu cevabı verdi:

— Tekfurumuz gönderdiğiniz sâiyi yanlarında misafir ettiler. Çünkü sarayda tekfurun kız kardeşinin düğününe tesadüf etti...

Emîr sordu:

— Bu gece düğün mü vardı?..

— Evet, devletlû emîr!. Onun için sainizi de ziyafette alıkoydular.. Fakat...

Selçuk emîri yarı gürlüyen bir sesle:

— Fakat ne?..

Diye sordu. Gregorius'un adamısa gayet acı ve sahte bir gülüşle gülerek:

— Fakat, dedi, gönderdiğiniz sâi ziyafette fazla yeyip içtiği ve bilhassa çok sarhoş olduğu için tekfurumuz bu adammızı gönderemedi. Beni gönderdi!. Sarayda ziyafet henüz hitam bulmamıştır. Fakat güveyi ve akrabası ağırlanıp gittiler ve tekfurumuz sizinle görüşebilecek bir serbestiye kavuşur kavuşmaz hemen beni nezdinize göndererek siz devletlû Selçuk kumandanının hangi saatte olursa olsun ziyaretinden son derece memnun kaldığını bildirdi.

Gregorius'un adamı sonra müstehzi bir tavırla:

— Ancak, dedi, maiyetinizdeki kalabalık adamlarmızla şehir içine girmenize an'anelerimizin müsaid olmadığını da size iblâğa beni memur etti. Eğer tekfurlarımızla dostane görüşmek hususunda hakikaten samimî iseniz şu halde kendisini bu tedbirlerinden dolayı mazur göreceksiniz...

Tekfurumuzu arzu buyurduğunuz takdirde bu saatte hemen görebilirsiniz. Şu şartla ki maiyetinize üç adamdan başka adamlarmızdan hiçbirini almanız caiz görülememiştir!..

Selçuk emîri:

— Yalnız üç adamdan başkasını mı beraberime alamam?

Diye hayretler içinde tekfurun adammın yüzüne bakıyordu.

Zihninde müthiş şüpheler uyanmağa başlamıştı. Esasen İznik tekfurunun kendisine böyle garib ve görülmemiş bir saatte görüşmeye çağırışı bir hayli tuhaf ve muammalı bir işti.

Sonra da yanma üç adamdan fazla kimseyi alamamasının şart koşulması kendisinin üç adamile beraber kolayca temizlenivermesi için bir tuzak tedbiri de olabilirdi!..

(Devamı var)

HİKAYE

Ona "sevgilim!„ diyebileyim!

Sana, üstünde tavus tüyünden mızraplar titriyen udlarla, camgöbeği tepsiler içinde hediyeler, kırmızı nilüferden, mor zanbaktan çelenkler getirdiler. Benim sana verecek bir şeyim yoktu. Ben, çıplak ayaklarıma yüzümü sürdüm.

Sana, üstü inciler ve yakutlarla işlenmiş muhteşem elbiseler, etrafında su kelebekleri işlenmiş sırmalı halılar getirdiler. Benim sana verecek bir şeyim yoktu. Ben, ellerimi çıplak ayaklarının altına koydum.

Sana, destiler içinde gülyğları, şaraplar, binlerce at ve deve verdiler. Benim sana verecek bir şeyim yoktu. Ben bütün hayatımı ayaklarının altına serdim.

Şirazın hanendeleri, madeni rübaplı Nogarın şerefine eğlenceyapıyorlar. Onların, mavi minareden, ağaçları sararan bahçeye akseden nağmeleri, bana boş geliyor.

Yıldızlar, cam boncuklar gibi olacak. Dağılan güzellik mahvolacak. Dalgaların altında kaybolan güzel bir böcek kabuğu gibi, ıda-ğılan güzellik, udların sihirli gülüşleri, gözyaşlarının şaşaasına yetişmeden çok evvel mahvolacak, ey şehit, ey Mehmet Ali!

Yıdızlar, kalaydan aynalar gibi parçalanacak; sevinç ve gurur, dualar ve çığlıklarımız, senin hülyalarına yetişmeden evvel, ağır bir taş gibi denizde kaybolacak, ey Ali, ey Mehmet Ali!

Yıldızlar acıklı bir surette yok olacaklar, şan ve şeref, insanlığın bütün baht ve kaderi senin içinde aşk içtiğin çanağın kıymetine erişmeden çok evvel çayırın otları gibi biçilecek, ey Mehmet Ali!

Haşhaş, damların üstünde; mor zambak, mezar kenarlarında; ümit sevdalıların; korku esirlerin kalbinde çiçek açar.

İnciler denizlerin kucağında; şüphe, üzüntü çeken, iman, sessizlik içinde yaşıyan bir ruhta uyur.

Ateş böcekleri mehtapta; şeftali yaprakları rüzgârda; heves ve hulyalar şairlerin kalbinde uçur.

Arı kovanlarının bir hediyesi olan tatlılık kız oğlan kızların soluklarında, sevinç çocukların gözlerinde, saadet ölümün kolları arasında yaşar.

Eğer siz daha bu tatlı hulyadan ve bu ahenklerden bıkmadınızsa, seni ne ile besliyeyim ey sevgilim?

— Kızıl bal ve meyva ile.

— Senin hoşuna gitmek için ne yapayım?

— Zilleri ve kavalı getir.

— Saçlarına ne takayım?

— Yasemin, inci ve bir zambak.

— Parmaklarına ne süreyim?

— Kınanın özünü, gülün cevherini.

— Seni ne ile süsliyeyim sevgilim?

— Tavus ve kumrunun renkleriyle.

— Ya senin de beni sevmen için seni nasıl seveyim?.

— Aşkın bütün tatlı sessizliği ile.

Amarsing, sevgilim, ne olurdu; keşke her sabah saçıma ördüğüm bir tutam fesliyen, bileğime taktığım mücevherli bilezik olsaydın.

Sevgilim, keşke kemerimin yakut renkli saçağı, akşamları yastığımın üstüne koyduğum mis kokulu yelpaze, sandal ağacından yapılmış udum, odamda duvarın tâ yakınında asılı duran gümüş kandilim olsaydın!

Çabuk olunuz berrak saatler, haydi en hafif pabuçlarınızı giyerek, arılar gibi, batıdaki çiçeklere, güneşin meyva bahçelerine koşunuz.

* * *

Sevgili Parvatim, keşke sıkılı yumruğun üstünde titreyen ve ışıldayan mavi kanatlı şahin, tulgamı süsleyen ak sorguç, belimde sarkan, şimşek gibi çevik ve yakedici bir kılıç, üstüne gelen okları geri sıçratan kalkan, tehlike koruyan camgöbeği muska oldın!

Çabuk olunuz berrak saatler çevik ceylânlar gibi koşunuz. Neşin kırlarına, ormanlarına uşınız. Ey beni seven gece. Ey na dost olan karanlıklar! Geliniz ki ben de Parvatiye "gilim!„ diyebileyim.

— Hind edebiyatından

Versay muahedesini imzalayanlar ne oldular

(Baştarafı 8 incide

ni ona borcludur. O bu meclismiyeti Akvamda bile temsil ettir.

Versaydaki murahhasların si politika adamı olarak kaln Çinin Hariciye nazırı olan Tsen İsiang rahip oldu. Belçikada Benedikten manastdadır.

Bir çokları iş adamı oldular talyan murahhası Silivia Erispi. Şimdi 70 yaşında bulunan adam kendi memleketinin en yük scanayicilerinden biridir.

Portekizin eski hariciye n olan doktor Gugasto Liuz Soares de Porto şarabı sat için politikadan vazgeçmiş nuyor.

Fakat bu zevatın ekseriy hukukçular teşkil ederler. Bukukçular içinde en meşhuru şüphesiz ki Yunanistanın eskriciye nazırı Nikola Politisdir. Bir çok üniversitelerin fahri toru olan mumaileyh 65 yaş bulunmaktadır. Kendisi ba Kembriç ve Nansi Üniversitenin doktoru olduğu gibi Fra enstitüsünün Venedik Ruv akademisinin azası, Paris ünsitesinin fahri profesörüdür. hey enternasyonal hukuk akmisi reisidir.

Evlilik halkası

☞ *Baştarafı 10 uncuda*

halbuki ben de seni himayeme almak istediğim zaman "ailesine haber verseniz daha iyi edersiniz„ dediler. Hiç sesimi çıkarmadım. Buna hakkım olmadığını biliyordum, işte şimdi senden o hakkı bana vermeni istemeğe geldim. Anladım Doroti, artık anladım ki evlenmek zannettiğim gibi korkakların boynlarına taktıkları bir halka değildir. O sevenlerin haklarını âleme tanıtan bir bağdır.

Görüyorsun ya sevgilim ne kadar yanlış düşündüğümü bu feci hâdise bana öğretti, şimdi bütün dünyaya hiç çekinmeden: "Biz biribirimiziniz, biribirimizi seviyoruz ve bundan eminiz„ diye bağırabiliriz..

"Oh, Frazyer, ben... „

Gene durmadan akan gözyaşları... .

"Ben sana bakmak, seni mesut etmek hakkını istiyorum Doroti... Söyle sevgilim, bu hakkı bana verecek misin? Eğer reddedersen taşlara fırlatılan bir cam parçası gibi tamir kabul etmez şekilde kırılacağım..„

Hiç beklemediği bir anda saadeti yeniden bulan Doroti, sadece, kollarını açarak, "Ben kırık şeyleri hiç sevmem Frazyer, hattâ en ufak çatlaklara bile tahammülüm yoktur„ dedi

8. **DELİNMİŞ (yırtık) çorab**
8. **F:** le bas troué
8. **İ:** the stocking with the hole
8. **A:** der Strumpf mit dem Loch

9. **KANAPE KOLTUK**
9. **F:** le fauteuil [rembourré]
9. **İ:** the easy - chair (the arm-chair)
9. **A:** der Polstersessel (Lehnstuhl)

10. **AYAK İSKEMLESİ**
10. **F:** le tabouret [pour les pieds] (le petit banc)
10. **İ:** the footstool
10. **A:** die Fußbank (Hitsche, Hutsche, der Schemel)

11. **KEÇE TERLİK (kürklü terlik, deve tüyü terlik, pantufla)**
11. **F:** la pantoufle [en feutre] (la pantoufle en poile[s] de chameau, la babouche)
11. **İ:** the felt slipper (the house-slipper, the camel-hair slipper)
11. **A:** der Filzschuh (Hausschuh, Kamelhaarschuh, die Babusche)

12. **YOL HALISI (keçesi)**
12. **F:** le tapis-chemin (le passage, le tapis de couloir)
12. **İ:** the carpet - runner
12. **A:** der Läufer

13. **NOTA ETAJERİ (gözü)**
13. **F:** le casier (l'étagère *f.*, le classeur) à musique
13. **İ:** the music - stand (the canterbury)
13. **A:** der Notenständer

14. **ŞARKI SÖYLEYEN (kız veya kadın, şantöz)**
14. **F:** la chanteuse
14. **İ:** the singer
14. **A:** die Singende

15. **KUYRUKLU PİYANO**
15. **F:** le piano à queue
15. **İ:** the grand piano (a piano) [concert grand = large grand, baby grand = small grand]
15. **A:** der Flügel (ein Kalvier)

16. **MUSİKİ ALBÜMÜ**
16. **F:** l'album *m.* de musique (la musique)
16. **İ:** the book of music
16. **A:** der Notenband

15. **DÖRT AYAK**
15. **F:** le support à quatre pieds
15. **İ:** the four table-legs
15. **A:** das Vierbein

16. **FIRÇA SÜPÜRGE**
16. **F:** le balai - brosse (la brosse à écurer)
16. **İ:** the (long - handled) scrubbingbrush
16. **A:** der Scheuerbesen

17. **TAHTA BEZİ (çuval veya kanaviçadan)**
17. **F:** le torchon à laver (le torchon en serpillière, la serpillière)
17. **İ:** the scrubbing cloth (the scouring cloth)
17. **A:** das Scheuertuch (der Scheuerlappen)

18. **İŞÇİ KADIN (gündelikçi kadın)**
18. **F:** la femme de ménage (la femme d'ouvrage; en Belgique: la femme à [la] journée)
18. **İ:** the charwoman (the char, the cleaner)
18. **A:** die Scheuerfrau (die Reinmache-, Putzfrau)

19. **İŞ KOVASI**
19. **F:** le seau de ménage
19. **İ:** the kitchen pail
19. **A:** der Scheuereimer

20. **YÜKSEK KENARLI KÜL TABLASI**
20. **F:** le plaque protectrice [à hauts rebords] (le cendrier)
20. **İ:** the stove fender
20. **A:** der Ofenvorsetzer

21. **OCAK KAPAĞI**
21. **F:** la porte du foyer
21. **İ:** the stove - door
21. **A:** die Ofentür

22. **ÇİNİ SOBA**
22. **F:** le poêle de faïence (le poêle en carreaux céramique, un poêle de chambre)
22. **İ:** the tiled stove (the room stove)
22. **A:** der Kachelofen (ein Zimmerofen)

23. **KAPI**
23. **F:** la porte
23. **İ:** the door of the heating-oven of the stove
23. **A:** die Tür der Ofenröhre (Röhre)

24. **KAPI PERDESİ**

Meşhur bir sinema artisti olan ayı!

Sokağa kaçtı ve koca bir semti altüst etti

Fakat kimseye zararı dokunmadan kendi kendine tekrar yerine döndü

Fransada, koca bir semti altüst eden ve binlerce insana korkulu dakikalar yaşatan garip bir vaka olmuştur.

Vakanın kahramanı Miarka isminde yüz küsur kiloluk muazzam bir ayıdır. Bu ayıyı İstanbullular da belki tanırlar. Çünkü, bir çok Fransız filmlerinde uzun roller oynayan Miarka Avrupanın en çok tanınan simalarındanbiri olmuştur.

Miarka son zamanlara kadar, uslu, akıllı bir hayvandı. Fakat son zamanlarda sahibi onda garip garip tabiatler sezmiş ve kapalı durduğu odanın kapısını bir kat daha kuvvetlendirmişti.

Fakat geçenlerde bir akşam, sahibinin evde bulunmadığı bir sırada Miarka, müthiş kuvvetile kapıya saldırmış ve çok güçlük çekmeden kendisini sokaktan ayıran bu manii ayı kırıvermiştir .

Bundan sonra, meşhur sinema yıldızı! müthiş heybetli vücudile sokağa fırlamış ve kendisini gören halk bilhassa kadınlarla, çocukların ödü koparak kaçacak delik aramağa başlamışlardır.

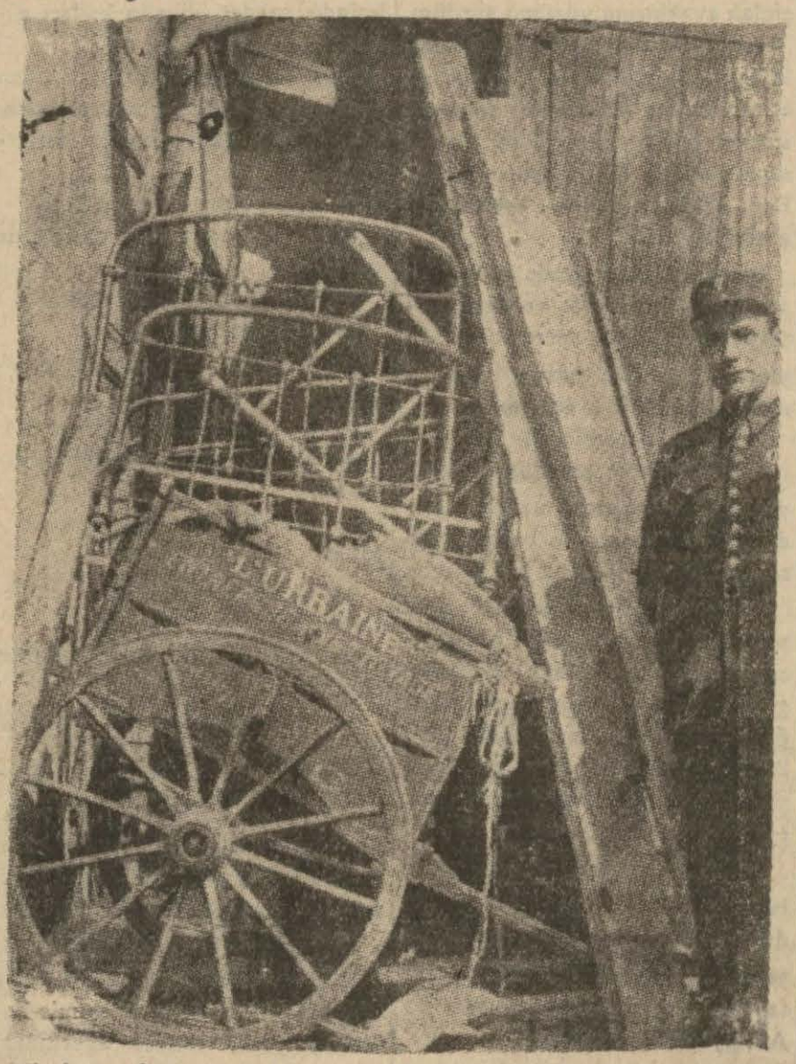

Miarkayı hapsetmek için sokak başlarına kurulan barikatlardan bir.

Miarka, evvelâ hiç kimseye dokunmadan, bomboş kalan sokaklarda, heybetli heybetli dolaşmış, komşu evlerin bahçelerine girip çıkmış fakat cesaret gösterip de kendisini yaklaşmaya kalkan bir adamla akrşılaşınca, birdenbire sertleşip zavallının üzerine saldırmıştır.

Bu vaziyette tabiatile adamın ilk cesareti hemen sıfıra inmiş ve koşa koşa civar evlere sığınarak canını kurtarmıştır.

Vakadan haberdar edilen polis kuvvetleri mahallenin gençleri ile evvelâ birleşerek Miarkayı öldürmeği düşünmüşler, fakat sonra bu kıymetli ve henüz hiçbir zarar vermemiş hayvanı vurmağa kıyamıyarak onu bir hile ile yakalamağa karar vermişlerdir.

Bu karar üzerine Miarkayı takibe başlamışlar ve ayı tam kendi evinin sokağına girince, sokağın iki başına iskemle, masa, odun parçaları velhası ele geçen ne varsa toplayıp yığılmış ve böylece kurulan sağlam barikatlarla sokak kapatılmıştır. Hiçbir şeyden haberi olmıyan hayvan gene mahallenin başka taraflarına da gitmek isteyince barikatlarla karşılaşmış, aşağı yukarı birkaç kere daha geçitten geldikten sonra, yolların katî olarak kapatılmış olduğunu görerek artık yapacak bir şey olmadığını anlamış olacak ki, uslu uslu evine dönmüş, doğru kapısını kırdığı odasına dönerek mışıl mışıl uyumağa başlamıştır.

Bundan sonra ,ayının sahibi henen birkaç usta ile kapıyı sessizce tamir ettirmiş ve Miarka da koca bir semti saatlerce böyle telâşa düşürdükten sonra gene yerine hapsedilmiştir.

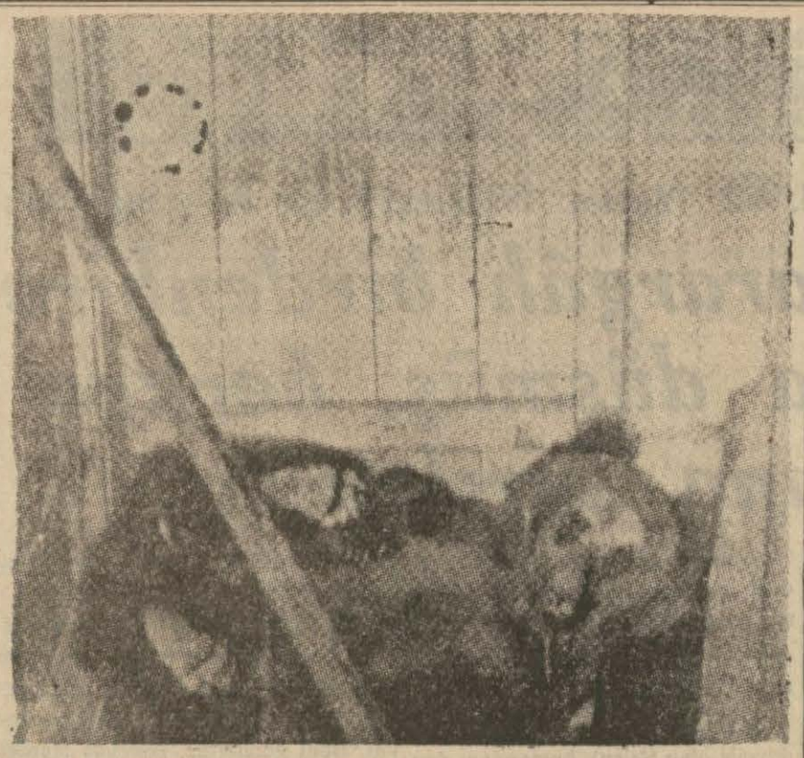

Büpük bir sinema artisti! olan Mi arka, kurtuluş çaresi olmadığını görünce gene kapısını kırıp kaçtığı odasına dönmüş ve mışıl mışıl uyumağa başlamıştı.

30.000 Ingiliz lirası kıymetinde Birkoca!..

Alma Anduman isminde bir İngiliz misi, mahkemeye müracaat ederek İngilterenin en meşhur dansözlerinden mis Rut Etting aleyhine 30.000 İngiliz liralık bir tazminat davası açmıştır. Bu davaya göre, dansöz Mis Almanın kocasını kandırmış ve kendisine olan sevgisini çalmıştır.

Halbuki Mis Alma kocasını sevdiğini ve kendisinden ayrılmak istemediğini iddia etmektedir.

Şimdi bütün İngiltere bu davanın neticesini merakla beklemektedir.

Bakalım, mahkeme çalınan bir koca için hakikaten (30.000) İngiliz lirası tazminat kabul edecek mi?.

Resimde, bir kadının kocasını çalmakla itham edilen Mis Ettingi görüyorsunuz..

Bir İngiliz doktorunun kadınlara nasihatı

Melburn üniversitesi beden terbiyesi direktörü Fritz Duras tarfından kadınlara şu nasihat verilmektedir:

İki yatağın sıhhat için daha faydalı olduğuna şüphe yoktur. Bütün vücud uyku esnasında tam bir istirahate muhtaçtır. Eğer uykunuz derin değilse yanı başınızda mütemadiyen öksüren bir adamla beraber yatamazsınız.

Bundan başka şunu hatırlayınız ki biz yalnız ağzımızla ve burnumuzla nefes almayız. Cildimizde teneffüs için tabiî havaya muhtaçtır. Binaenaleyh ayni yatakta iki adamın teneffüsü ayrı yatakta olduğu kadar kâfi değildir.

Çocuk bilmecesinde hediye kazananlar

17 haziran tarihli bilmecemizin halli şöyledir:

(Mik'aplar; 6 kilo, ehramlar; 3 kilo, murabbalar; 2 kilo.)

Bir şişe büyük kolonya kazanan :

Birinci: Nermin, Ankara Tiyatro mektebi.

Bir şişe orta boy kolonya kazanan:

İkinci: Ahmet Alp, 21 inci ilkokul.

Bir resim albümü kazanan:

Üçüncü: Selma, Ankara Yenişehir Nezihe apartmanı 4.

Birer paket şekerleme kazananlar:

1 — Güzin Tan, Tepebaşı Derviş Ahmet Sok. 16, 2 — Jale Örge İstanbul 2 inci okul 5 B 366, 3 — B. Çağlı Samatya M. M. Cad. 52, 4 — Necip, Kumkapı Nişacası Nişanca yokuşu Sok. 19. 5 — Jan Ağzıpek Sen Benuva lisesinden, 6 — Orhan Artaç Büyükda Adiliye sokak 12, 7 — Hamiet Orat Kasımpaşa Dörtkuyu Fırın sokak 2, 8 — S. Banu Beyoğlu O.O. 284 9 — Mahmut feyzi şişli mecidiyeköy 10 — Ali sağlam Cağaloğlu O.O. 183

11 — Selamettin bogaziçi lisesi 344 12 — Malike beşiktaş kız lisesi 112 13 — Bekir akın galata kemankeş karanlık Fırın So. 20 14 — Ömer P.T.T. memuru Süreyya oğlu 15 — Lutfi Özin emirgan 16 — Yurdagül çevik Sirkeci Hocapaşa 17 — Erçetin Tümay Telgraf memuru Cemol oğlu 18 — İffet Bence Beyoğlu A.K.S. O. 19 — Ragpo inci pertevnihal lisesi orta kısım 1—A. 63 20 — Burhan Beşiktaş 20 ci okul .

Birer defter kazananlar:

21 — V. Ketli Pangaltı lisesi 533 22 — Necdet Tüzer Çatalca O. O. 81, 23 — Perihan Altmel Fener, 24 — Muzaffer Aykal Fatih Fevzipaşa Cad. 90, 25 — Zekeriya Sunman Haydarpaşa lisesi 1258, 26 — P. Arvas Şehzadepaşı Burmalımescit Sok. 5, 27 — Münir Özgöretmen Zile Yünipek kardeşler yanında, 28 — Sadi Ağun Aşıkpaşa Karadeniz Cad. 41, 29 — Hasan Özoklav Fatih Gelenbevi O O. 3-B 88, 30 — Hasan Vardar Sivas J. Mınt. K. muavininin oğlu, 31 — Nezih. Kıral Beşiktaş 38 inci okul 155, 32 — Gülseren Ünalan Urfa Yaylak maarif memuru Ali Rıza kızı.

ZAYİ

Askerî durumumu ihtiva eden hüviyet cüzdanımı zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Araçboyalı Dirvana köy 57 hane Mehmed oğlu Hüseyin Akkabak 1325

Necati Pakşi
Diş doktoru
Pazardan maada hergün saat 9 dan akşam 18,30 za kadar hastalarını kabul ve tedavi eder. Adres: Glata Tünel meydanı Persone caddesi başında 1/2 No. lı muayenehane

PLÂNŞ 29 - 30 IV

24. F: la portière

24. İ: the door - curtain (the portière)

24. A: der Türvorhang (die Portiere)

25. KÜÇÜK ODA (sandık odası, hırdavat odası)

25. F: le cabinet (la petite chambre d'à côté, le débarras)

25. İ: the adjoining room (the small room)

25. A: der Nebenraum (das Kabinett)

26. KONSOL (çekmece)

26. F: la commode

26. İ: the chest of drawers

26. A: die Kommode

27. ÇİÇEK VAZOSU

27. F: le vase à fleurs

27. İ: the vase of flowers

27. A: die Blumenvase

28. PORTRE (tablo, levha)

28. F: le portrait (un tableau une peinture)

28. İ: the portrait (a picture, a painting)

28. A: das Bildnis (Porträt; ein Bild, Gemälde)

29. OYUK (girinti, yük yeri)

29. F: la niche (le recoin)

29. İ: the alcove (the recess)

29. A: die Nische (Zimmerecke)

PLÂNŞ 29 - 30 V

Oturma ve musiki odası — Plânş 30

F: Le living - room (le studio, le salon de musique) İ: The Combined Sitting and Music Room A: Das Wohn- und Musikzimmer

1. YAZI DOLABI (çekmecesi, sökreter)

a tabla

1. F: le secrétaire
a la tablette

1. İ: the bureau (the secretaire)
a the desk flap

1. A: der Schreibschrank (Sekretär)
a die Schreibplatte

2. MİNDER (iskemle için)

2. F: le coussin [de siège]

2. İ: the cushion

2. A: das Sitzkissen

3. İSKEMLE (tabure)

3. F: le tabouret

3 İ: the stool

3. A: der Hocker (das Taburett)

4. İŞ MASASI (bak Pl. 90)

4. F: la table à ouvrage (voir Pl. 90)

4. İ: the work-table (cf. Plate 90)

4. A: der Nähtisch (vgl. Tafel 90)

5. RÖPRİZ YUMURTASI (çorab tamiri için tahta yumurta)

5. F: le champignon ou l'œuf *m.* à repriser

5. İ: the darner

5. A: der Stopfpliz

6. İŞ SEPETİ

6. F: la corbeille à ouvrage

6. İ: the darning basket (the work-basket)

6. A: der Stopfkrob (Nähkorb)

7. İHTİYAR BAYAN (çorab tamir ederken [ça'gı] müzik dinleyen büyük hanım)

7. F: la vieille dame (écoutant la musique en reprisant)

7. İ: the old woman (darning and listening to the music)

7. A: die alte Frau (beim Stopfen und als Zuhörerin bei der Hausmusik)

Perşembe 6-7-939

12.30 Program. 12.35 Türk müziği: 1 — Neveser peşrevi. 2 — Sadettin Kaynak - Neveser şarkı - Hicranla harap oldu sevda. 3 — Selâhattin Pınar - Nihavent şarkı - Hâlâ yaşıyor. 4 — Kemençe taksimi. 5 — Nihaevnt şarkı - Körfezdeki dalgın suya. 6 — Neşetkâr - Mahur şarkı - Gücendim ben sana. 7 — Mahur saz semaisi. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (Karışık program - Pl). 19 Program. 19.05 Müzik (Tenor Mcormack'ın söylediği iki melodi - Pl.). 19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoloji haberleri. 20.15 Konuşma (Ziraat saati). 20.30 Türk müziği: 1 — Ferahfeza peşrevi. 2 — İsmail Hakkı bey - Ferehfeza beste - Çağlayan cuyi sirişkle. 3 — İsmail Hakkı bey - Ferahfeza şarkı - Ateşi aşkın. 4 — İshak Varan - Ferehfeza şarkı - Seyretmek için. 5 — İsmail Hakkı bey - Ferahfeza şarkı - Mehtapta güzel olur. 6 — Ferahfeza saz semaisi. 7 — Mehmet Nasip - Hicazkâr şarkı - Görmezsem eğer sevdiceğim. 8 — Refik Fersan - Rast şarkı - Yakdı cihanı ateşin. 9 — Halk türküsü - Karşıda kara yonca. 10 — Oyun havası. 21.10 Konuşma. 21.25 Neşeli plâklar - R. 21.30 Müzik (Opera aryaları - Pl.). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef Necip Aşkın): 1 — J. Beruer - İtalyan şarkısı. 2 — J. Strauss - Bizde (Vals). 3 — Leopold - Çiğan bayramı. 4 — Karl Blume - Göl kıyıların. da. 5 — Vilfred Kjaer - Serenad. 6 — W. Czernik - Güzel sanatlar töreni (Uvertür). 7 — Franz Doello - Parisin Madlen sokağında. 8 — Max Schönherr - Alp köylülerinin dans havaları. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 23.20 Müzik (Caz band - Pl.) 23.55 - 24 Yarınki program.

Cuma 7-7-939

12.30 Program. 12.35 Türk müziği - Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (Karışık program - Pl.) 19.Program. 19.05 Müzik (Bach - Kantat No. 78 koro - Pl.). 19.15 Türk müziği (İnce saz faslı). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Konuşma (Haftalık spor servisi). 20.30 Türk müziği (Seçilmiş beste semai ve saz semaileri) 21.10 Konuşma. 21.25 Neşeli plâklar - R. 21.30 Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Praetorius): 1 — Mozart: Saraydan kız kaçırma uvertürü. 2 — Vagner: Siegfried İdill. 3 — Bizet: 2 nci Arlesienne süiti. 22.30 Müzik (Operet seleksyonları - Pl.). 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

Yabancı Radyolardan

Seçilmiş Parçalar

Program Türkiye saati ve öğleden sonraki saat olarak verilmiştir:

OPERALAR VE SENFONİ KONSERLERİ

9.15 rankfurt: Beethoven.
9.50 Istokholm: İsveç musikisi.
10. Roma grupu: "Aida" (Verdi).
10. Strasburg: Eski musiki.
11. Torino grupu: Brahms.

ODA MUSİKİSİ VE KONSERLER

7.10 Varşova: Viyolonçello konseri
8. Eyfel kulesi: Piyano, şarkı.
8.15 Berlin: Brahms.
10.30 Londra (N.): Keman, piyano.
10.30 Viyana: Kuartet.
10.50 Sottens: Viyolonçello.
11.20 Münih: Sesli âletler soksteti.

HAFİF MUSİKİ VE OPERETLER

7.30 Viyana: Marşlar.
9.15 Königsberg: Halk klâsikleri.
9.15 Münih: Stüdyoda operet.
9.15 Saarbrircken: Operet parçaları.
9.30 Beromünster: Radyo orkestrası.
9.30 Napoli grupu: Stüdyoda operet.
10. Torino grupu: "Melodi ve Ritm".
11.20 Budapeşte: Salon orkestrası.
11.30 Birçok Alman istasyonları: Halk müsikisi.
12. Prağ: Çek musikisi.

VARYETE VE KABARELER

9.45 Paris (PTT): Radyo fantezisi.
9.30 Sottens: Kabare.
10. Londra (R.): "Lucky Dip".
12. Poste Parisien: Kabare.

DANS MUSİKİSİ

11.50 Ononte Ceneri; 11.15 Napoli grupu; 12 Londra (N.); 12.10 Londra (R.); 12.15 Torino grupu.

PİYES, KONFERANS VE KONUŞMALAR

9.15 Viyana: Polis piyesi.
9.30 Paris (PTT): "Disciples".
10. Stuttgart: "Colunkus".

İNGİLİZCE HAVADİS

1.16, 8.18 Roma 1; 11.15 Kolonya, Hamburg; 11.45 Bükreş.

TÜRK REVÜ OPERETİ
Bu akşam Şenyo Çınardibi bahçesinde *Efenin aşk*

TÜRK REVÜ OPERETİ
NAŞİT ÖZCAN
Ertuğrul Sadi Tek
Bu gece
Beşiktaş - Suatparkta
YAHYA - MİRZOTİ

İSTANBUL HALK TİYATROSU
Bu akşam Yedikule Pınar tiyatrosunda Dede ve Mişel revüsü, Oto Keti varyetesi

Şehzadebaşı Turan sinemasında
(2) FİLM
Atina kaçakçıları — Erkek Hala

İLÂN
Binalarımızı boyamadan
ALABASTONE
Iakkında malûmat alınız. Deposu 4 ncü Vakıf Han Asma kat No. 19

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 1 / 7 / 1939 vaziyeti

AKTİF		Lira	PASİF		Lira
Kasa:			*Sermaye*		15.000.000,—
Altın safi kilogram 17 179 831	24.164.876,45		*İhtiyat akçesi:*		
Banknot	15.869.617,—		Adi ve fevkalâde	4.217.134,25	
Ufaklık	1.410.951,41	41.445.444,86	Hususi	6.000.000,—	10.217.134,25
Dahildeki Muhabirler:			*Tedavüldeki Banknotlar:*	158.748.563,—	
Türk lirası	591.761,51	591.761,51	Deruhte edilen evrakı naktiye Kanunun 6-8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat	17.228.027,—	
Hariçteki Muhabirler:			Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	141.520.536,—	
Altın: safi kligram 9 058 321	12.741.252,48		Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	19.000.000,—	
Altına tahvili kabil serbest dövizler	7.160,84		Reeskont mukabili ilâveten teda. vazed.	69.000.000,—	229.520.536,—
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri	4.001.534,18	16.749.947,50	*Türk lirası Mevduatı*		31.069.303,68
Hazine tahvilleri:			*Döviz Taahhüdatı:*		
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—		Altına tahvili kabil dövizler	3.332,20	
Kanunun 6-8 maddelerine tevfikan Hazine tarafından vaki tediyat	17.228.027,—	141.520.536,—	Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	33.619.326,35	
Senedat cüzdanı:			Muhtelif		33.622.658,55
Ticari senetler	129.304.982,20	129.304.982,20			95.381.638,74
Esham ve tahvilât cüzdanı:					
A) Deruhte edilen evrakı naktiyenin karşılığı esham ve tahvilât itibari kıymetle	43.686.373,47				
B - Serbest esham ve tahvilât:	7.517.080,97	51.203.454,44			
Avanslar:					
Hazineye kısa vadeli avans	6.309.000,—				
Altın ve döviz üzerine	27.133,93				
Tahvilât üzerine	7.808.794,15	14.144.928,08			
Hissedarlar		4.500.000,—			
Muhtelif		15.350.216,63			
Yekûn		414.811.271,22	*Yekûn*		414.811.271,22

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine % 3

İstanbul Belediyesi İlânları

İlk teminat	Muhammen bedeli	
56.25	750.00	Tahakkuk ve tahsil şubeleri için yaptırılacak 50 adet memur masası.
105.00	1400.00	Tahakkuk ve tahsil şubeleri için yaptırılacak 40 adet dolap.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda gösterilen işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. İhale 17 - 7 - 939 pazartesi günü saat 14 de yapılacaktır. Şartnameler zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. İsteklilerin teminat mak buz veya mektupları ve ayrıca atölye sahibi olduklarına dair icap eden vesika ile ihale günü muayyen saatta daimî encümende bulunmaları. 4780

1939 Resimli Hafta
Memleketimizin en güzel ve en ucuz haftalık gazetesidir

dan sakınınız ve benim yaptığım gibi yapınız...

Mari Antuvanet bu sözü bitirir bitirmez su sürahisinden altından yapılmış bir kadehe su doldurdu.

Andre korku ve telâşla:

— Belki madam hazretlerinin hakkı vardır, diye kekeledi.

Filip hayretinden titriyordu, dün geçen vakaları bilmediğinden bir şey anlayabilmek için kâh babasına, kâh kardeşine bakıyordu.

Prensesin ve yanındaki zatin işi şakaya aldığını gören baron ciddiyetle söylendi:

— Alay etmeyiniz mon sinyör, size yemin ederim ki bütün bunların mucidi bir sihirbazdır. Hem de pek kuvvetli bir sihirbaz. O kadar ki bundan bir saat evvel prenses hazretleri ile oğlumun geleceğini bana haber verdi.

Mari Antuvanet sordu:

— Bir saat evvel mi?

— Evet, ancak o kadar.

— Siz de bir saat zarfında bu masayı kurarak dünyanın dört tarafından bu meyvaları, Tokyo, Konstans, Kıbrıs, Malagadan bu şarapları getirdiniz? O halde siz sihirbazdan ziyade sihirbazsınız.

— Hayır madam yine o? Daima o!

— Nasıl yine o?

— Evet, madam, bu masayı böyle kurulmuş, üzerindeki kahvaltı konulmuş olduğu halde yerin altından çıkaran odur.

— Sahi mi söylüyorsunuz müsyö?

— Yemin ederim.

Siyah elbiseli zat tabağını bırakıp ciddî bir halde:

— Ben de sizi şaka ediyorsunuz zannediyordum.

— Hayır, monsinyör, şaka değil, çok ciddî.

— Şimdi evinizde bir sihirbaz, hem de sahi bir sihirbaz var öyle mi?

— Evet monsinyör, zannederim ki bu sofra takımını vücude getiren altın onun yapısıdır.

Bu sırada prensesin yanında duran ve kendisine kardinal diye hitap edilen siyah elbiseli zat hayretten gözleri parlıyarak sordu:

— Acaba altın yapmak usulünü biliyor mu, diye sordu.

Prenses de söze karıştı:

— Her büyük adamın kendine mahsus esrarı vardır, hele bu zat diplomat olursa.. Size haber vereyim ki ben de sihirde pek kuvvetliyim, imkânsız, fevkaltabiiye değilse de, hiç olmazsa inanılmaz şeyleri hisseder ve anlarım.

Prensesin bu sözünü yalnız kardinalın anlayacağı bir muamma olmalıdır. ki onun halinde

— Prenses, fakir evimize şeref verdiniz, dedi.

Prenses gülümsedi ve tatlı bir sesle cevap verdi:

— Ben Fransanın ihtiyar bir askerinin evinde bulunduğumu biliyorum, birçok muharebeler yapmış olan anne imparatoriçe Mari Terz sizin memleketinizde şan ve şerefte zengin olanların para hususunda fakir kaldıkları nı bana haber vermişti.

Prenses Barona bu kelimelerle iltifat ettikten sonra güzel elini Andreye uzattı. Genç kız bu eli hürmetle öptü. Bu sırada baron bu kadar kalabalık içeri girerse oturmak için sandalya bile bulamıyacağını düşünerek ne yapacağını bir türlü bilemiyordu. Prenses onu bu meraktan derhal kurtardı.

Etrafındakilere dönerek:

— Efendiler, dedi. Yarım saate kadar geleceğim, rica ederim beni burada bekleyin..

Sonra arabadan inmesine yardım ettiği yaşlı kadına dönerek:

— Siz benimle beraber geliniz, dedi.

Siyah elbiseli zate de fransızca:

— Siz de beraber diye ilâve etti.

Çok zarif ve kibar bir hali olan bu zat ancak otuz yaşlarında, güzel yüzlü, sevimli idi. Aldığı emir üzerine bir tarafa çekilerek hürmetle prensesin geçmesini bekledi. Mari Antuvant Andreyi yanına alıp Filipe de kardeşinin yanına gelmesini işaret etti. Baron, büyük bir zat olduğu anlaşılan siyah elbiseli zatin yanında yürüyordu.

Bu siyah elbiseli zat asilzadelere mahsus bir terbiyesizlikle kolluklarını fiskeliyerek barona döndü:

— Siz, dedi. Demekki bir Taverney Mezon Rujsunuz?

Baron aynı derecede terbiyesiz bir tavırla cevap verdi:

— Size cevap verdiğim zaman müsyö mü, yoksa monsinyör mü demem lâzım.

— Sadece prens deyiniz.

— Evet prens, ben bir Taverney Mezon Rujum, hem de hakik

Prens karşısındakinin kıymetli bir adam olduğunu hemen anlamıştı. Konuşma usulünü değiştirdi:

— Burası sizin yazlık eviniz demek!

— Hem yazlık, hem kışlık.

Filip ara sıra endişe ile babasına doğru bakıyordu, çünkü ilerlendikçe evin fakirliği daha çok görülüyordu.

Baron evinin kapısına doğru elini uzatıp açmak üzere iken prenses ona dönerek:

— Beni mazur görünüz içeri

Muhterem Halkımızın Nazarı Dikkatine:

Hereke Kumaşları

Her Hangi Bir Ecnebi Malından Ayırd Edilemez.

Yüksek fiatlı Kumaşlara Aldanmayınız.

Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları

Müessesesi Şubelerinde: Hereke Kumaşlarının

En iyilerini ve Zengin Çeşitlerinin

Metresini **4.- 4.50 - 5.- 5.50** Liraya Bulacaksınız.

Şubeler: Istanbul, Beyoğlu, Ankara, Izmir, Adana

Saç Bakımı

Güzelliğin en birinci şartı

Petrol Nizam

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerreb bir ilâçtır

Satılık ve Kiralık

ASRİ MANDRA

Veliefendi civarında asrî bir mandıra satılık ve kiralıktır.

Müracaat: Hamal Başı KAYRA Ap. No. 14 kat 2

ZAYİ — Kasımpaşa Nümune rüştüyesinden 1324 senesinde aldığım şahadetnamemi kaybettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

259 İsmail Hakkı

KANZUK

Saç eksiri

Komojen

Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepekleri giderir.

İngiliz Kanzuk Eczanesi

Beyoğlu — İstanbul

Çocuklarımızın Sağlığı için

Bütün münevver Anneler FOSFATiN'i Bilirler

FOSFATiN: Fosfatlı, Vitaminli bir gıdadır.

FOSFATiN: Çocukların, 3 aylıktan itibaren tagaddilerini karşılar.

FOSFATiN: En kuvvetli çocuk gıdasıdır.

FOSFATiN: Renksiz yanakları pembeleştirir.

FOSFATiN: Canlı, kanlı, kuvvetli yavrular yetiştirir.

FOSFATIN: Fransadan gelir, taklitlerinden sakınınız.
FOSFATiN FALYER markasiyle isteyiniz.

girmiyeceğim. Bu ağaçların gölgesini o kadar çok sevdim ki bütün hayatımı orada geçirsem sıkılmam, ben odalardan biraz bıktım, on beş gündenberi beni daima odalara sokuyorlar, halbuki ben açık havayı ağaç gölgelerini, çiçek kokularını pek severim. Diye söylendi.

Sonra Andreye bakarak:

— Siz bu güzel ağaçların altına bana bir kâse süt getirtirsiniz..

Baronun rengi atmıştı:

— Zatıâlinize böyle sade bir şey takdime nasıl cesaret ederiz?

— Benim tercih ettiğim budur müsyö, taze yumurtalarla süt en çok sevdiğim ziyafetlerden - dir.

Tam bu sırada güzel bir hizmetçi elbisesi giyinmiş olduğu için adeta gurur duyan Labri kolunun üzerinde temiz bir peşkir olduğu halde bir kameryenin altından çıkıp prensese yaklaştı ve hürmetle:

— Prensesin yemeği hazırdır, dedi.

Prenses gülerek yüksek sesle cevap verdi:

— O! Öyle ise ben harikulâde işlere muvaffak olan bir zatin evinde bulunuyorum!

Kameryeye doğru adeta koşar gibi süratle yürüdü, baron büyük bir endişe ile teşrifatı unutarak ve yanındaki zatı yalnız bırakarak prensesin arkasından koştu. Filiple Andre hayret ve korku ile bakıştılar.

Prenses kameryenin zümrüt gibi yeşil kubbesi altına vardığı zaman hayretle haykırdı. Arkası sıra oraya yetişmiş olan baron da memnuniyetle derin bir "oh„ çekti. Andre, baka kaldı, prenses bu komedyayı gözlerinin ucile seyrediyor. Şu işte gizli bir sır olduğunu anlıyordu.

Bu lâtif sarmaşıklar, çiçekler, konca güllerden müteşekkil yeşil kubbenin altında üzerinde gayet beyaz ve temiz bir keten örtü ile kaplanmış bir masa kurulmuş, onun üstüne de gözleri kamaştıracak derecede parlak oymalı gümüş takımlar konmuştu.

Sofranın üzerinde on misafire kâfi gelecek takım mevcuttu. Masanın üzerine nefis ve nadir şeylerden mürekkep bir kahvaltı hazırlanmıştı. Bu prensesin nazarı dikkatini celbetti. Şekerle pişirilmiş nadir meyvalardan, başka iklimlere mahsus reçellerden, Halebin bisküvilerile Malta portakalları, gayet iri ve emsali görülmemiş limon ve turunçlardan mürekkep olan bu kahvaltı geniş ve kıymetli tabaklara konmuştu. İran yapısı halis kristal dört sürahi muhtelif nefîs şaraplarla doldurulmuştu.

Prensesin istediği süt sofranın tam orta yerinde bir gümüş ibrik ile bekliyordu.

Prenses etrafına bakınca ev sahiplerini renkleri uçmuş ve kendilerini ürkmüş bir halde gördü. Mari Antuvanet ile bulunanlar bu halden bir şey anlamıyarak sofranın iştihaaver manzarasından memnun oluyorlardı.

Prenses barona döndü:

— Demek beni bekliyordunuz dedi.

Baron:

— Ben mi madam?

Diye kekeledi.

— Şüphesiz, çünkü on dakikada böyle hazırlık yapmak mümkün değildir. Ben de buraya geleli ancak on dakika oldu.

— Evet, madam, sizi hakikaten bekliyordum, teşrifinizden haberdar edilmiştim.

Prenses Filipe dönerek:

— Müsyö öyle ise siz yazdınız, dedi.

— Hayır, madam.

— Benim buraya geleceğimi kimse bilmiyordu, hattâ diyebilirim ki ben bile bilmiyordum, çünkü burada sizleri rahatsız etmemek için kendim bile bu tasavvurumu saklıyordum. Yalnız dün gece oğlunuza bahsettim ki bir saat evveline kadar o da yanımda olduğuna göre buraya ancak benden birkaç dakika evvel varmıştır.

— Hakikaten Filip geleli ancak bir çeyrek saat oldu.

Prenses güldü:

— O halde size bunu bir peri haber vermiş olacak?

Sonra daha çok gülümsiyerek ve Andreye bakarak:

— Belki matmazelin perisi.

Baron ciddiyetle cevap verdi:

— Madam bunu ihbar eden bir peri değil belki bir...

Baron burada sustu ve tereddüt etti.

O zaman Mari Antuvanet devam etti:

— Belki bir?.. Evet devam ediniz!

— Belki bir sihirbaz.

— Bir sihirbaz mı? Nasıl oldu?

— Bendeniz sihire karışmadığım için nasıl olduğunu bilemem. Yalnız bildiğim bir şey varsa onun sayesinde gelişinizi haber almamdır.

— O halde hiçbir şeye el sürmeyiniz, çünkü bu kahvaltı sihirle vücude gelmiştir.

Sonra siyah elbiseli zate:

— Sizin şu İstrazburg böreğini hemen kesmek için acele ediyorsanız da şüphesiz biz ondan yemiyeceğiz.

İhtiyar kadına döndü, ona da şunları söyledi:

— Siz de bu Kıbrıs şarabın -

Baker Ayakkapları

Rahat ve sağlamdırlar. Bu ayakkapları almakla iktısat etmiş olacaksınız. Halihazırda yerli ve ecnebi malı zengin çeşitlerimiz vardır. Geliniz, görünüz ve intihap ediniz.

Avcılar ve atıcılar kongreye çağrılıyor

İstanbul Avcılar ve Atıcılar Birliğinden:

Yeni Cemiyetler Kanunu mucibince nizamnamede yapılan tadilât hakkında müzakerede bulunmak üzere Birlik kongresi fevkalâde olarak 8 temmuz 1939 cumartesi gü nü saat 13,30 da Birlik merkezinde toplanacaktır. Sayın azamızın behemehal gelmelerini rica ederiz.

Sultanahmet 5 inci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Beyazıtta Takvimhane caddesinde 23 numaralı evde ikamet eden ölü Mehmet Hüsnü Zadil kızı Rukiye Mukadderin müptelâ bulunduğu hastalık doalyısiyle hacrine ve kendisine ayni evde sakine anası Merziye Zadilin vesâyeti altına konulmasına 26 - 5 - 939 tarihinde karar verildiği ilân olunur.